

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

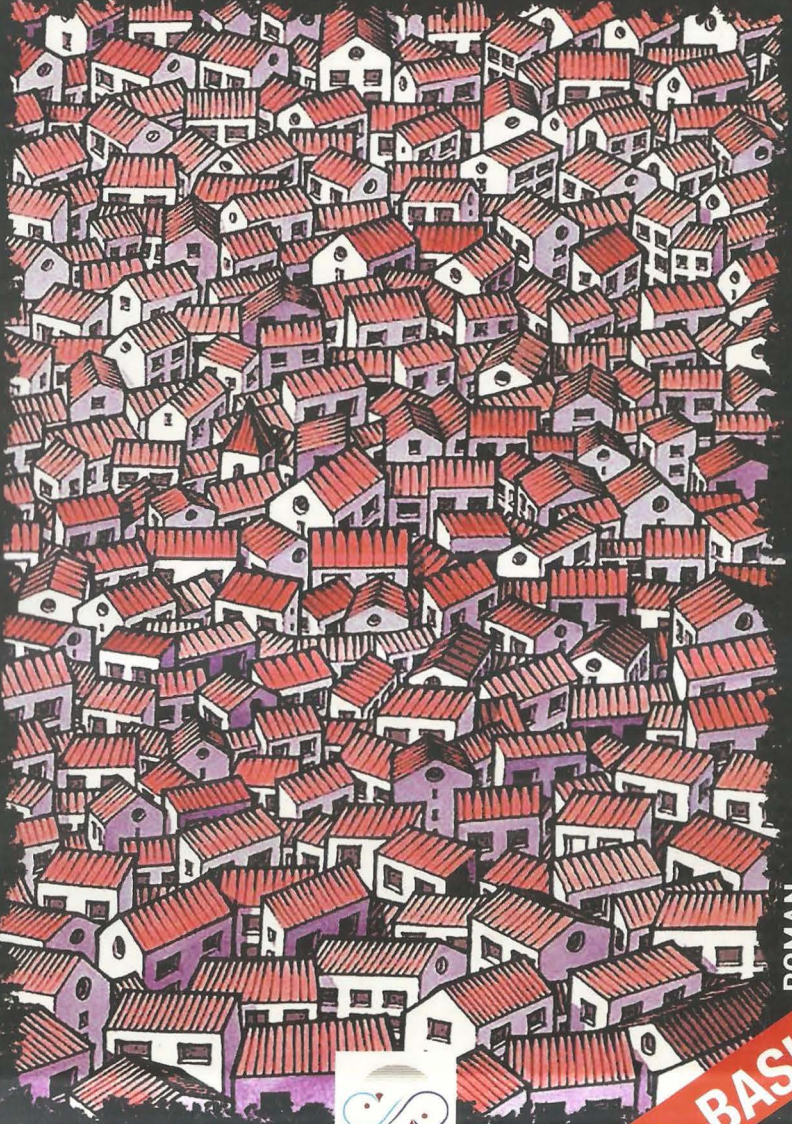
- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Rüzgârlı Sokak

Füsun Menşüre

Rüzgârlı Sokak

Füsun Menşüre

ROMAN

2. BASKI

RÜZGÂRLI SOKAK

Yayın No: 123
Post / Roman: 24

Rüzgârlı Sokak
Fusun Menşure

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Sertifika No: 33400

Genel Yayın Yönetmeni
Hayri Ataş

Editör
Turgay Bostan

Kapak Tasarım
Hamdi Arslan

Sayfa Tasarım
ademşenel.com

1. Baskı: İstanbul - Kasım 2019
2. Baskı: İstanbul - Mart 2020

ISBN
978-605-7682-12-3

Baskı - Cilt
Ofis Matbaa Yayın Kağıt San. Ltd. Şti
Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. Işık Sanayi Sitesi B Blok No: Z-1
Zeytinburnu / İSTANBUL
Tel. (0212) 576 47 15

© 2019, Fusun Menşure
© 2019, Bu kitabın tüm yayın hakları Post Yayın Dağıtım'a aittir.
Yazarın ve yayınevinin yazılı izni olmadan hiçbir şekilde
kopyalanamaz ve çoğaltılamaz.

POST YAYIN DAĞITIM
Alemdar Mah. Ticarethane Sok. Tevfik Kuşoğlu İş Hanı No: 11/310
Sultanahmet - Fatih / İSTANBUL
Tel. (0212) 512 70 20
www.postkitap.com
e-posta: info@postkitap.com

RÜZGÂRLI SOKAK

FÜSUN MENŞURE

İSTANBUL 2020

Fusun Menşure

1974 yılında Hamburg’da doğdu. İnşaat mühendisliği eğitiminin ardından yurtdışında iç mimarlık mekân ve çevre tasarımı bölümü bitirdi. Ulusal ve uluslararası alanda çeşitli projelerde çalıştı. Daha sonra işletme fakültesindeki eğitimini tamamlayarak yönetim ve organizasyon alanında yüksek lisans yaptı. Hikâyeleri ve şiirlerinin bazıları çeşitli edebî dergilerde yayınlandı. Yazarın ayrıca *Konforlu Yalnızlık* (2017) adlı bir hikâye ve *Kuytu Köşe* (2018) adlı bir de şiir kitabı vardır.

*Görinen yılduz değil yir yir delinmişdür felek
Gün yüzünün hasretiyle tîr-i âhımdan benüm
Necâti*

*Göğün en güzel rengine,
Işığım...*

*Asık yüzlü bir belirsizlikte
Geniş mezhepli kentlerin hayali...*

Yorgunluktan başım çatlıyor. Hiçbir şey dindirmiyor ağrımı. Ne ilaç, ne kahve, ne uyku...

Kaç gündür canımıza yetti. İç içe girmiş yıkık dökük evlerin, labirentten farksız sokakların arasında dolaşıp duruyoruz. Şehrin varoşlarında yaptığımız anlamsız kovalamacalar, durmadan gelen ihbarlar, talimatlar... Bütün bunlar ne için, ne uğruna, gerçekten artık ipin ucunu kaçırdım. Hiçbir şey bilmek istemiyorum. Bugün yakalayıp içeri tıktığımız adamlarla birkaç ay sonra aynı pis işlerin başında yeniden karşılaşıyoruz. Ne yapıyoruz anlamıyorum. Akşam haberlerinde zavallı bir kadın, gün boyu dolaştığımız o izbe yerlerden birinde ağlayarak işaret ediyor eliyle; oğlunu yüksek dozdan kaybetmiş, feryad ediyor:

“İşte bu evde, bunda da, burada da, hepsinde uyuşturucu imal ediyorlar. Neden dur demiyorsunuz bunlara? Neden yakalayıp götürmüyorsunuz? Bakın buraya! İşte bu adamlar satıyorlar okul kapılarında... Çocuklar yutup yutup atlasınlar diye mi doğuruyoruz onları. Çekip sonuna kadar kıvrınarak ölsünler diye mi doğuruyoruz biz...”

O, gözyaşları içinde işaret ederken mahalle sakinleri kadına bakıyorlar. Ne zaman düşecek bu ateş bizim eve... Mutlaka bir gün düşecek ama. Çünkü bizim kaderimiz bu...

Sonra telefon çalıyor. Çıkıp gidiyoruz. Bilmediğimiz bir şey değil ki. Gidiyoruz yine de. Tezgâhı oraya kuranların

değil de tezgâhı acizce işletenlerin peşine. Bir zavallı buluyoruz ardından koşacak, adam bir yere sığınıyor. Sonra bütün gece birkaç üşengeç silahtan çıkan senkoplu ritm beynimde yer ediyor. İki atış boşluk, üç atış yine boşluk, atış-boşluk, atış-boşluk... Tekrarlar sanki sonsuza dek süreceği gibi saçma geliyor. Gecenin sessizliğine sıkmaktan başka şey değil. Adına gözdağı operasyonu deseydik tam yeri idi. Eminim onlar da bezgin silahşörler diye dalga geçiyorlardır bizimle.

Başkentin göbeğinde bunu yapacak kadar kudretli adamlara, yaptığınızdan haberimiz var gibisinden parmak sallıyoruz o kadar. Gidip yakıp yıkmıyoruz orayı, yerle bir etmiyoruz, köklerini kazımıyoruz... Sadece parmak sallıyoruz. Emir öyle çünkü!

İnsanın yaptığı iş aklına yatmıyorsa işkence orada başlıyor. Stres, kafa karışıklığı, uykusuzluk, huzursuzluk, bir de asla yenemediğin üzerine sinmiş yalnızlık korkusu... Yaptığın iş, yaşadığın cilvesiz, asık yüzlü kent irade diye bir şey bırakmıyor. Yüzeysellik salgın halinde yayılmış her tarafa, kurtulamayacağını bilerek kaçırıyorsun. Aştan daha güçlü bir ağrı kesici arayıp duruyorsun. Aynı zamanda daha az gurur kırıcı bir ağrı kesici... Ruhu sana ait olmayan tenlerde avunmaya çalışıyorsun. Gerçekte gereksinim duymadığın şeyleri birer birer tüketmeye başlıyorsun. Olmuyor. Kurtulamıyorsun.

Bir sıcaklık hayal ediyorsun sonra. Bir ruh ikizi.

Sen anlatmadan anlayacak, gözlerinin içine bakarak dinleyecek, sarılınca bütün yaralarını iyileştirecek biri... Kendinle başbaşa kaldığın son beş yılda eşsiz cimriliğin sayesinde öz benliğinden esirgediğin her şeyi geri istiyorsun.

Silah sesleriyle bölük pörçük olmayan uykuların özlemini çekmeye başlıyorsun. Yârin yumuşacık dokunuşlarını hayal ediyorsun. Geniş mezhepli kentler, sıkıp canını

acıtmayan, hayallerinden iki numara küçük olmayan bir hayat... Beynine mermi gibi yağmayan, kalbine hançer gibi saplanmayan sözcükler hayal ediyorsun. Bir deniz kenarında sahile vuran dalga sesleri, ılık bir rüzgâr, seni kendinden bir parça kadar kanıksamış bir hayalin sıcacık göğsüne başını yaslayıp sonsuzluğa doğru uyumak istiyorsun. Yatağın içinde dönüp dururken öncekilerden farkı olmayan bir gün daha doğuyor. Uyanıyorsun. Yaşadığın hayatın, aslında bir çemberin etrafında dönüp durmaktan ibaret olduğunu anlıyorsun. Çapında da, sürekli kat ettiğin yolda da bir değişiklik yok. “Pi” gibi bir şey. Hatta virgülden sonra on binlerce rakamın dörde yuvarlanması gibi. Sana bir de isim veriyorlar üstelik. “Dört” diyorlar mesela. Hiç unutma diye üzerine bir kesik çizgi atıyorlar. Kalbindeki on binlerce kesiğin izi gibi bir çizgi. Seni bir sürü imgeden bir şeye indiriyor, sabitleyip bırakıyor olduğun yere.

Hastaneleri hiç sevmiyorum, bilhassa koridorlarını... Hep içim sıkılıyor bu suni havadan. Bana hayatımın en mutsuz gününü hatırlatıyor koridorlar. Ne zaman içeri girsem bir an önce kendimi dışarı atmak istiyorum.

Annem ani bir karın ağrısıyla gittiği hastanede ameliyat edilmiş, odasına çıkarıldıktan sadece bir gün sonra hayatını kaybetmişti. Onu kaybettiğim günü hatırlıyorum. Dizlerimi kırıp kapısının önünde teyzemi beklerken gözümden dökülen yaşlar mozaik kaplı yerlere damlıyordu. İnsanlar koridorlar boyunca hızla bir zemine doğru koşuşturuyordu. Bir duvarın dibine çökmüş, başımı iki elimin arasına sıkıştırmış oradan oraya koşuşturan insanların ayaklarına bakarken gözyaşlarımı durduramıyordum. Teyzem beni yalnız bırakmıştı. Çılgına dönmüş bir şekilde anneme yardım etmeye çalışıyordu. Ben sadece ağlıyordum.

On üç yaşımdan beri zihnimde bütün berraklığıyla öylece duran bu sahneyi untabilsen keşke. İnsan belleğine kaydedilen şeyler sanırım hiçbir zaman unutulmuyor. En fazla onların üzerine başka şeyler kaydedip unuttuk sanıyoruz. Böylelikle bizi üzen ne varsa alışmaya çalışıyoruz. Sonra bir gün yeniden aynı şeylerle karşılaşınca ilk günkü canlılığıyla çıkıp geliyor bütün görüntüler.

Şimdi ne kadar güzel aydınlatılmış, ferah, açık renk, parlak granit taşlarla döşenmiş olsa da bundan sonraki hayatım boyunca gelmek zorunda olduğumu bildiğim bir koridorda yine aynı hissin pençesindeyim. Bu hayattaki tek yakınım biricik teyzemin yattığı hastanede.

Hantal cüssesine rağmen kibarlığı karşısında hep ezildiğim Seyfi Hoca'nın kapısının önündeyim yine. Az sonra bana söyleyeceklerini ezbere biliyorum. Hiçbir umut olmadığını da. Yine de bir mucize bekliyorum.

Ceketimin önünü düzeltip elimi kaldırıyorum, tam o sırada kapı içerden açılıyor. Seyfi Hoca çıkmak üzereyken gelmişim. Nazik adam, geri dönüp beni buyur ediyor ve her zamanki samimi tavrıyla konuşmaya başlıyor.

“İki aydır yoksunuz Umut Bey. Gözümüz aradı sizi.”

“Sormayın Hocam, görevdeydim. Dün geldim. Teyzemin durumu nasıl, her şey yolunda mı?”

“Yolunda yolunda. Durumu aynı Umut Bey. Bir iyileşme beklemiyoruz zaten. Süreç belli.”

“Ben yokken herhangi bir şeye tepki verdi mi?”

“İzlediğimiz kadarıyla net bir tepkisi yok. Hemşirelerin tedavi sırasında zaman zaman bir şeyler mırıldandığına dair verdiği bilgiler var. Bunu da zaten biliyorsunuz. Çoğunlukla bir şarkı. Hep aynı şarkı. Dedim ya, onun gibi hastaların verdiği tepkilerde gelişme olmaz. Üstelik biz dört yıl önce teyzenize hastalığın başlangıç noktasında olduğunu bildirmiştik. Ancak ardından çok büyük bir travma yaşadı. Bu da hastalığın hızlı ilerlemesine neden oldu diye düşünüyorum.

Bazen bizi şaşırtacak şeyler yapıyor ama yine de böyle bir noktada genelde geri dönüş olmaz. Olsa buna mucize denir. Beklentiyi yüksek tutarsak hayal kırıklığına uğrarız. En iyisi kabullenmek ve mevcut durumda en doğru tedaviyi uygulamak.”

“Bu kadar kesin diyorsunuz yani. Asla düzelme olmayacak.”

“Kabullenmekte zorlandığınızı biliyorum. Özellikle onun durumundaki gibi ilk iki evrenin hızlı gelişip hastanın birden bu noktaya gelmesi kabullenme konusunda işimizi zorlaştırıyor. Fakat bu hastalık böyle. Ne yazık ki yapacak bir şey yok.”

“Ben aslında...”

“Ne düşündüğünüzü biliyorum. Bir mucize olmasını ve onun geri dönmesini istiyorsunuz. Oysa bu duygusal değil bize göre; ne yazık ki fiziksel bir durum. Tıbben olay böyle. Kabul edeceğiz ve ona en iyi şekilde bakacağız.

“Peki, doktor bey. O hâlde ben yanına gideyim. Özlemiştir beni. Hiç bu kadar uzun sürmemişti ayrılığımız. Hem ona bir müjdeli haberim var. Tepki vermiyorsa da en azından duyuyordur. Sevindiğini bilmek beni mutlu eder.”

“Duyup duymadığı konusunda da net bir şey söylemek mümkün değil. Duysa da dediğim gibi tepki vermesi, hareket etmesi neredeyse imkânsız. İzlediğimiz kadarıyla altı aydır bunu hiç yapmadı. Siz yine de konuşun onunla. Konuşmak, yanında olduğunuzu hissettirmek iyidir. Bu arada, müjdeli haber neymiş Umut Bey, merak ettim.”

“Evleniyorum.”

“Aaa, harika, çok sevindim. Tebrik ederim.”

“Her şey için teşekkür ederim size. Burada sizin yanınızda emin ellerde olduğunu bildiğim için gönlüm rahat. Ben teyzemi göreyim artık. Görüşmek üzere.”

*Eğer günün birinde çok mutsuz olursan unutma,
Biz sadece bir yıldızdan dünyaya dökülmüş
Toz zerrecikleriyiz.*

Bu hastaneye her gelişimde bu adamla yaşadığım diyalogta en fazla konuşurken kullandığım kelimelerin yerleri değişiyordur. Sabrına hayranım Seyfi Hocanın. Hep aynı şeyleri dinliyor ve sonunda hep aynı cevabı veriyor bana. Bense belki yeni bir şey duyarım ümidiyle artık iki tarafın da ezberlediği soruları tekrarlayıp duruyorum. Galiba kabullenmek istemiyorum.

Teyzem benim bu dünyadaki tek bağım, tek yakınım. Nasıl kabul edebilirim ki?

Bu alzheimer denilen illetin, aslında net olarak bilinmeyen duygusal bir nedeni olduğunu düşünüp duruyorum. Bunun, bazı hassas insanların yaşadıkları üzüntüler karşısında bu dünyaya ait her şeyi dışarda bırakarak, kendi iç dünyalarına çekilip dış dünya ile bile isteye iletişimi kesmeleri gibi bir şey olabileceğini kuruyorum. Üstelik teyzemde durum biraz da farklı gelişti. Onun her zaman unutmama konusunda problemi vardı. Unutamadığı şeylerin, aklında kalan silmeye çalıştığı gereksiz bilgilerin pençesinde kıvranır dururdu. Doktorlara güvensen de onun bazı şeyleri unutmaya başlamasıyla, onu hastaneye yatırmak durumunda kalmam arasında çok az bir zaman farkı oldu. Bu yüzden emin olamıyorum.

Aslına bakılırsa bazen öyle olaylarla karşılaşıyorum ki bu dünyaya ait bütün izler belleğimden silinirse ancak huzur bulabilirim diye geçiyor içimden. Keşke yaşadığımız, bir şekilde bildiğimiz bütün kötü şeyleri birden unutabilsek.

Teyzem iyi yürekli bir insandı. Başkalarına yardım etmeye çalışırken kendini unuturdu. Bazen onun gördüğü bu hazin olaylar karşısında tepkisiz kalamamasını anlamaya çalışır fakat öz benliğini unutacak, ihmal edecek kadar bunlarla meşgul olmasına anlam veremezdim. Dostlarının onu defalarca uyardığını hatırlıyorum. Belki böyle rahatlıyordu. Hiç bir zaman mutlu bir hayatı olmayan bir insanın, sebep olduğu iyilikler sayesinde, mutluluk ağacının alt dallarındaki küçük meyvelerden birkaçı ile avunması gibi bir şey. Sanırım bu düşüncem yaşadıklarını, yalnızlığını, üzüntülerini detaylıca bildiğim içindir. Çoğu zaman bu kadarına nasıl dayanabiliyor diye geçirirdim aklımdan. Nasıl dimdik duruyor? Bunca işin, sorumluluğun altından nasıl kalkıyor? Yalnız başına böylesi büyük bir kedere nasıl göğüs geriyor?..

Güçlü ve başarılı bir kadındı. Zaman zaman hatalar yaptığı olurdu fakat hemen toparlardı durumu. En büyük zorluklar karşısında bile tökezlediğini görmedim hiç. Her zaman bir çözüm, bir çıkış yolu bulurdu. Kimse fark etmezdi onun iç dünyasında neler olduğunu. Ne yer, ne içer, nasıl yaşar? Kimse hakkında fazla bir bilgiye sahip değildi. Yatılı okuldan bu yana görüştüğü birkaç arkadaşı vardı. Onlarla samimiydi. Bazen eve gelirlerdi. Uzun uzun sohbetlere dalarlardı bir sofranın başında. O zamanlarda bile kontrolü kaybetmezdi. En özel duygularını, onu yaralayan, inciten şeyleri en yakınındaki bu kadınlar bile bilmezdi. Onu dış görünüşüne ve davranışlarına göre yorumlayanlar aslında ne kadar gizemli bir insan olduğunu hiçbir zaman anlayamazdı. Çok özenirdim ona. Büyüyünce onun gibi olmak isterdim.

Hatta bir defasında mutfakta mozaik pasta yaparken ben bisküvileri parçalara ayırma işini üstlenmiştim. Birden dönüp bana sormuştu.

“Umut, sen ne olmak istiyorsun büyüyünce?”

Hiç düşünmeden cevaplamıştım:

“Teyze olmak istiyorum.”

Ne hoş gülerdi. Kahkaha atmıştı cevabıma.

“Küçük aptal, olamazsın ki. Sen asla teyze olamazsın çünkü kadın değilsin.”

İkinci cevabımla bu defa gözleri doldu.

“O hâlde teyzem gibi iyi bir insan olmak istiyorum.” dedim.

Elindeki tahta kaşığı altını kapattığı puding tenceresinin yanına koydu ve gelip bana sıkıca sarıldı. Başımı öptü. Annem elindeki örgüyü bırakıp oturduğu koltukta bize doğru baktı, gözleri dolu dolu:

“İnşallah Umud’um, inşallah.” dedi. O da duygulanmıştı.

Annem hayrandı teyzeme. Teyzem yanımda olmadığı zamanlarda hep ondan bahsederdi. Okulda bir sorun yaşasam, ne bileyim derslerime iyi çalışmayacak olsam,

“Bu notları teyzene gösterirken yüzün kızarmayacak mı Umut?” derdi.

Annem de yalnızdı teyzem gibi ama en azından ben vardım. Teyzem hiç evlenmemişti. Birini çok sevdiğini anlatırdı annem. Gözleri buğulanırdı, kederlenirdi teyzem için. ‘Sevdiği adamla olmayınca bir daha ne kaldırıp başını başkasına baktı ne de evlenmeyi düşündü, ziyan etti kendini. Bir ömür boyu yalnızlığı seçti.’ derdi iç çekerek.

Evlat sevgisini ise sadece bende yaşadığını biliyorum. Bir gün Kirazlı’daki evimizin bahçesinde salıncakta sallanırken başını geriye doğru düşürüp sessizce göğe doğru

baktığını gördüm. O anda ben de kendimi onun gibi yalnız hissettim. Neler düşünüyor acaba neden hep hüzünleniyor diye merak ettim.

“Keşke teyze, senin bir oğlun olsaydı, ben de onunla kardeş olsaydım. Birlikte oyunlar oynardık.” dedim.

Çenesi titredi. Güzel gözlerinden yaşlar süzüldü.

“Buğday başakları gibi sapsarı olurdu saçları.” dedi ve bir an başını yere eğerek sustu.

“Gözleri artık benden çok uzaklardaki bu gök gibi masmavi olurdu. Gülüşü apaydınlık, sesi en güzel kuşların cıvıltısı gibi... Kır çiçekleri gibi kokardı teni... Ne güzel olurdu olsaydı. Ama yok be kuzum, olmadı, olamadı işte. Sana bir kuzen, bir kardeş veremedim.” derken, sıkıca sarıldım boynuna. Boynunu, yanaklarını, gözlerini her yerini öpücüklerle doldurdum.

Ben küçükken dedemi kaybetmişiz. Biz ailede sadece üç kişi kalmışız. Sülalemiz, ailemiz hepsi bu kadar. Aslında zaten küçük bir aileymişiz. Annemle teyzem altı yedi yaşlarındayken ailece bir düğüne gitmişler. Düğünden dönerken feci bir trafik kazası olmuş, koca minibüsten dedem, teyzem ve annem dışında kimse sağ kurtulamamış. Anne-annem ve dayılarımla birlikte yüzünü bile hatırlamadığım babam da orada hayatını kaybetmiş.

Kötü anılardan bahsetmeyi sevmezdi teyzem. Annem de desteklerdi onu. Bu yüzden ailemizin geri kalanı hakkında bu kadarcık bilgiyle yetindim. Dahasını da merak etmedim. Çünkü bu iki güzel kadın bana yetti. Çocukluğum boyunca hiçbir şeyin yokluğunu hissetmedim.

Annem çok çalışırdı. Kendine hiç bakmazdı. Bir kez bile doktora gittiğini hatırlamıyorum. Ben hastalanınca derbeder olurdu. Ne yapacağını, beni nereye götüreceğini şaşırırdı. Oysa ben öyle sık sık hastalanan bir çocuk da değildim.

Ufak tefek öksürükler, ateş falan. Bana gösterdiği özenin onda birini kendine gösterse belki mutlu bir çocuk olarak büyüdüğümü görebilecekti. Fakat yapamadı bunu. On üç yaşındayken annem ani bir karın ağrısı ile hastaneye kaldırıldı. Ne olduğu anlaşılan kadar geçen sürede patlayıp karın içine yayılan apandisitten dolayı ameliyat edildiği hastanede hiç beklemediğimiz bir anda doktorlar bize kötü haberi verdi. Annemin hayatımızdan çıkması öyle ani oldu ki zaten küçük olan ailemiz iki kişilik bir dayanışma ekibine dönüştü.

Teyzem cenaze işlerinden sonra beni alıp Ankara'ya döndü. Önceleri teyzem uzakta diye onu özlerken bu defa annemden ayrı düşmüştüm ancak teyzem bana annemin yokluğunu hiç hissettirmedi. Hatta bir süre sonra onun da bizimle beraber aynı evin içinde ve mutlu olduğunu hissetmeye başladım. Belki böyle düşünerek rahatladığım için mi bilemiyorum. İnsan zamanla her şeye alışıyor. Ben de annemin yokluğuna alıştım. Bir yıl sonra polis koleji sınavını kazanmam artık hayatımın dönüm noktasıydı. Yoluma ne çıksa yanımda teyzem olduğu için hep güvendim kendime, doğru adımlar attım.

Büyüdüm sandım hep. Koca adam oldum. Fakat ne zaman onun yanına gelsem zamanda yolculuk yapıp çocukluk günlerime dönüyorum. Galiba çocukluğumun hatırladığım aydınlık kısımlarıyla mutlu oluyorum. Bugün geldiğim noktada neyim varsa hepsini borçlu olduğum bu iki güzel kadın sayesinde mutlu bir çocukluk geçirdim. Keşke görebilselerdi bugünlerimi. Her kafadan bir ses çıkan, çok çocuklu kocaman bir ev hayalimi gerçekleştirmek için ilk adımı attığımı, gönlümü bağladığım peri kızını, en önemlisi de mutlu bir insan olduğumu... Teyzem her zaman,

“Ne olursan ol mutlu bir insan ol.” derdi bana.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Şimdi bu hastane koridorunda ona verdiğim sözü tutamasam da hayatımın geneline bakınca bunu başardığımı sanıyorum. Kapısının önüne geldiğimde parolamızı hatırlıyorum; odalarımızın kapılarını çalarken kullandığımız tempoyu.

“Tat ta ta taa, tat ta ta taa.”

İki kez bu ritmle kapıyı çaldıktan sonra içimden beşe kadar sayıp, kapıyı açıp içeri giriyorum.

Yattığı yerden göğü görmeyi sevdiğini bildiğim için bir önceki sefer gelişimde yatağını iyice pencere kenarına yaklaştırmıştım. İki ayda hayli zayıflamış görünüyor. Gözlerinde en ufak bir ışık, heyecan, kıpırtı yok. Öylece göğü bakıyor. Göğün derinliklerinde kaybettiği bir şeyleri bulma ümidiyle birlikte kendisi de kaybolmuş gibi.

“Teyzeciğim, ben geldim. Umud’un.” diyorum. Herhangi bir tepki göremiyorum. Her zamanki gibi eğilip yanaklarından öpüyorum. Yıllardır değişmeyen onunla bütünleşmiş kokuyu ruhuma çeker gibi çekiyorum içime. Elini avucumun içine alıp öpüyorum. Ve konuşmaya başlıyorum. Daha çok kendi kendimle konuşur gibi...

Hatırlıyor musun teyze, ben çocukken sen bana her gece gökyüzünü anlatırdın. Ayı, güneşi, yıldızları, gezegenleri, galaksileri, samanyolunu, evrenin sonsuz boşluklarını anlatırdın. Sessizce dinlerdim seni. Bir gece gözlerimin içine bakıp demiştin ki, gece gözlü Umud’um; eğer günün birinde çok mutsuz olursan unutma; biz sadece toz zerrecikleriyiz. Bir yıldızdan bu dünyaya dökülmüş birkaç parlak atomuz. Bu dünyaya sadece ve sadece mutlu olmak ve yaşadığımız bu harika yere güzellikler katmak için geldik. Kısa bir süreliğine buradayız. Bu yüzden burada geçireceğin süreyi mutsuzlukları düşünerek boşa harcama. Ruhunu güzelliklerle, iyilikle donat. Sonrası çorap söküşü gibi gelecektir.”

Seni dinlerken bütün sıkıntılarıımı unutturdum. Sen her gece benimle böyle konuştuğun için yol aldım ben. O anlarda hayal edemediğim nice başarılarım oldu ve ne yaşadıysam hep mutlu oldum.

Beni duyduğunu biliyorum. Geri gelmenin imkânsız olmadığını da. Bir türlü inanmıyorum beni cevapsız bırakacağına. Ömrüm olduğu sürece hep geleceğim sana ve kendimle konuşur gibi hep konuşacağım seninle.

Belki de çok incindin, yaralandın, bir başına ancak bu kadar dayanabildin bu dünyanın hoyratlığına. Her şeye dayanabilme gücünü aldığın, gönlünü açtığın, kendinden ve bu hayattan daha fazla sevdiğin insan gidince vazgeçtin, hissediyorum... Ben vardım ama teyze. Ben belki o boşluğu dolduramazdım fakat yanımdaydım. Kederin öyle derindi ki her zaman gözlerinin içine baktığımı göremedin.

Hani sana hep anlatırdım ya, kocaman bir evimiz olsun. Sen evin ana kraliçesi ol. Ve benim çok ama çok sevdiğim bir karım, bir düzine de çocuğum olsun. Her kafadan bir ses çıksın evde. Oğlanlar merdivenlerin trabzanlarından kaysın. Kızların büyükleri mutfakta yardım etsin annesiyle sana, ufaklıklar bebekleriyle oynasın. Ben bıyıklı bir baba olayım. Bir bakışımla sus pus olsun evdekiler. Karımla sofrada birer birer soralım hepsine:

“Nasıldı okullarınız, her şey yolunda mıydı?” diye.

Birlikte gülelim, mutlu olalım...

İşte sana hep anlattığım bu hayalim için ilk adımımı attım teyze.

Gönlümün sultanını buldum. Adı Nehir. O da polis. Benimle aynı yerde çalışıyor. Hiç abartmadık evliliği; eşya, şu bu işlerini. Tahtalarla bezlere kafa yormadık senin söylediğin gibi. Mütevazı bir yuva kurduk sayılır. Ufak tefek

eksiklerimiz kaldı sadece. Bu hafta sonu nikâhımız var. Evleniyorum teyze. Çok mutluyum.

Yazık ki en mutlu günümü sensiz yaşayacağım. Annemi kaybettiğimden beri bu dünyadaki tek yakınım, tek dayanağım sendin. Biliyorum elinde olsa gelirdin. Ama olsun, hayattasın. Bu da yeter bana.

Biliyor musun teyze, bazen geceleri tuhaf yerler görüyorum rüyalarımda. Batakhaneler, gürültülü kalabalık mekânlar, pis sokaklar. Kötü adamlar görüyorum. Fuhuş yaptıran kadınlar, yollarda çirkin adamlarla pazarlık yapıyorlar. Ben eski, kirli bir pencerenin önünden dışarıya bakıyorum. Hep uykuluyum. Kulaklarım uğulduyor. Beynim uyuşuyor. Annemi arıyorum. Annem yok. Sen de yoksun teyze. Hatta yüzünü hiç tanımıyorum sanki, gelmeni ummuyorum. Sokakta insanlar birbirine saldırıyor, naralar atıyorlar. Ben karanlığın içindeki bu küçük pencereden, yukarıda bir yerlerden dışarıdaki kirli aydınlığa bakıyorum. Tuhaf sesler duyuyorum başka dairelerden. Daha çok acı çeken kadın sesleri. Sonra susuyorlar. Sesler kesilince uyuyakalıyorum. Bir süre sonra acı bir çığlık deliyor geceyi. Korkuyla uyanıyorum yeniden. Bir kadın binalardan birinin sisli pencerelerinden aşağı düşmüş. Kanlar içinde yerde yatıyor. Ne yapacağımı bilmiyorum. Hiç kimse yardımına gelmiyor kadının. Öylece hareketsiz orada yatıyor. Giderek genişleyen siyah bir gölün ortasında yatar gibi. Yerde yatanın annem olmasından korkuyorum. Dehşete kapılıyorum.

Sonra sabah oluyor. Annemin kokusuyla açıyorum gözlerimi. Yanımda uyuyor. Yara bere içinde vücudu. Yüzü gözü morarmış. Sarılıp öpüyorum onu. Kendini korumaya çalışır gibi ürküyor. Yavaşça gözlerini açıp beni görünce sanki rahatlıyor. Acısını belli etmemeye çalışarak sıkıca sarılıyor bana. Sanki kalbim kalbine değişiyor annemin. Göğüs kafesinin içi alev almış yanıyor...

“Akşam işten dönerken çalıştığım binanın merdivenlerinden düştüm.” diyor.

“Hangi akşam anne? Sen hiçbir akşam yanımda değilsin ki.” diye soramıyorum.

Hep düşünüyor annem.

Hiç gülmüyor. Korkuyorum...

Rüyamın içinde uyanıp annemi gördüğümde boğazıma bir düğüm oturuyor. Ağlamak istiyorum. Sonra bir bakıyorum yatağımın içindeyim. Ter içinde. Büyümüşüm. O çocuk ben değilim. O anne benim annem değil.

Neden görüyorum bütün bunları anlamıyorum?

Birileri benden yardım mı istiyor? Elbette benim yardıma muhtaç insanlar vardır. Çünkü ben iyi bir insan olmak için polis oldum. Kötüleri bulup cezalandırmak, onların iyi insanlara zarar vermesini engellemek için. Sen olmasaydın bunu başaramazdım.

Keşke annem de bizimle kalabilseydi. Tanrı onu bu kadar erken almasaydı yanına. O da görseydi bugünleri... Eminim çok gururlanırdı benimle. Mutlu olurdu.

Fakat canım teyzem, sen bizim hayatımızda olduğun için annemin hep mutlu bir insan olduğunu düşündüm ben. Çok severdi seni. İki kız kardeş hiç mi tartışmaz, hiç mi bir konuda ayrı düşmez, o derece değer verirdi sana.

Biz annemle beraber Kirazlı'da yaşarken sen Ankara'daydın. Her fırsatta çıkıp gelirdin bize. Bazen arabanla geldiğinde bizi alıp Ankara'ya dönerdin. Annem pek sevmezdi Ankara'yı, yine de seni kıramazdı.

“Neden istemiyorsun Ankara'ya gitmeyi?” diye sorardım.

“İçim sıkılıyor oğlum, ne bileyim bunalıyorum...” derdi. Tedirgin olurdu Ankara konusu açılınca. Bir şeyler mırıldanıp dururdu uykularında. Bazı geceler korkuyla uyanırdı.

Adeta işkence çeker gibi döner dururdu. Gerilirdi nedense Ankara mevzuu açılınca.

Bütün tatilleri beraber geçirirdik. Annem ya örgü örerdii ya kitap okurdu. Tatil yerlerinde bunu yapmasına sinir olurduk seninle. Konuşmazdı pek, içine kapanık, durgun bir insandı. Güneşlenmeyi, oyun oynamayı, eğlenmeyi sevmezdi. Denizi de sevmediğini düşünürdüm. Hatta yüzmeyi de bilmezdi annem.

Buna karşın sen tam bir çılgındın. İki kardeş zıt kutuplar gibiydiniz. Seninle dalgalarla savaşırdık. Dibe dalar bir şeyler çıkarmaya çalışırdık. Yaşına, platin takılmış beline, ağırlarına, şuna buna bakmaz yarışırdın benimle. Sonra, hatırlıyor musun balık tutardık birlikte. Balık tutmayı çok severdin. Balık yemeyi de. Hiçbir zaman oltamıza takılan balıklardan yemezdik. Çünkü sen, saatlerce bekleyip, balık oltaya takılınca çılgın gibi sevinir, sonra hayvanı kancadan çıkarır:

“Küçük aptal, bi dahaki sefere daha akıllı ol. Böyle süslü püslü yemlere aldanma. Karnını doyuracak lokmayı derinliklerde ara kendin bul. Hazıra av olma.” derdin.

Sonra yakaladığın balığı öpüp denize geri fırlatırdın. Bu hareketi bana hep anlattığın artık uzaklardaki o çok sevdiğin adamdan öğrenmiştin. Nasıl biriydi diye merak eder dururdum. Şöyle düşünürdüm; bir balığın bile hayatına bu kadar değer veriyor onu sevip, uyarıp geri ait olduğu yere gönderiyorsa ve benim teyzem bu adama bu kadar çok değer verdiyse o iyi biridir.

Üzülürdüm sana teyze. Dilinden düşürmezdin onu. Göğse baksak ondan bahsederdin. Denize gitsek, ormanda yürüsek, ben ağaçların ismini bilemesem, bir şiir okunsa, bir şarkı çalınsa, sigarandan derin bir nefes çeksen hep ondan bahsederdin. Böyle yaparak belki onu daima yanında hissetmeye çalışırdın fakat ben soramazdım sana, bu adam

bu kadar seninleyken neden uzaklarda diye. Sorsam söyler miydin bilmiyorum? Aklımda kaldı işte öylesine konuşuyorum. Ne güzel sevmiştin kimbilir? Onun yokluğunda ömrünü derin bir yalnızlık geçidine çevirdin. Keşke böyle yapmasaydın. Nokta koymasaydın hiçbir şeye. Sen de virgül atıp devam etseydin teyze.

Her neyse. Bugün de epeyce zırvaladım.

Artık gitmem gerekiyor.

Nikâhtan sonra Nehir'le kısacık bir tatile gideceğiz. Bizim işimiz uzun kaçamakları kaldırmıyor çünkü. Eylülde her yer sakinleşince rüyâ gibi birkaç gün geçireceğiz. Söz vermiştim ona. Bir türlü gerçekleştirememiştim bunu, içime dert olmuştu. Nihayet zamanı geldi. Tatil dönüşü gelininle birlikte geleceğim seni görmeye. Seni çok sevdiğimi sakın unutma Teyze.”

Sarılip doya doya öpüyorum onu. Başını çevirip yüzüme bakıyor. Aniden gözlerinden yaşlar akmaya başlıyor. Tanrım, buna inanamıyorum. Doktoru çağırmak için dışarıya fırlıyorum. Yanımda Seyfi Hoca, asistanı Aylin Hanım ve hemşireyle geri döndüğümde gözleri yine gökyüzüne yönelmiş orada duruyor.

Seyfi Hoca muayene ediyor onu, o sırada ayak parmaklarını oynattığını fark ediyorum.

“Gördünüz mü hocam. Parmaklarını hareket ettirdi.” diyorum.

Aynı anda adeta bir titreme gibi elini de hareket ettiriyor.

Doktor, “Haklısınız. Hiç böyle tepkiler görmemiştik Bahar Hanım’dan. Ancak bunlar küçük şeyler. Büyük beklentilere girmemek gerek. Yarın sabah bazı tetkikler ve görüntüleme isteyeceğim. Sizi de sonuçtan haberdar ederim.” diyor.

Tanrım. Sana şükürler olsun. Bundan daha değerli bir düğün hediyesi olamazdı benim için. Mutlulukla yeniden sarılıyorum ona. Ayaklarım yere basmıyor sanki. Kuş gibi

hafiflemiş, adeta uçarcasına iniyorum merdivenlerden. Binadan çıkarken içimdeki tarifsiz mutlulukla Nehir'i aramak istiyorum. Telefonu cevap vermiyor.

Hastanenin dış avlusunu geçip ağaçların arasından so-kağa ulaşan merdivenlere yöneliyorum. O sırada arkamdan biri sesleniyor.

"Umut komserim, Umut komserim..."

Dönüp bakıyorum. Seyfi Hocanın asistanı Aylin Hanım.

"Buyurun Aylin Hanım." diyorum, bir şey unutup unutmadığımı kontrol etmeye çalışarak.

Bana bir defter uzatıyor ve ekliyor,

"Bugün teyzenizi ziyarete geldiğinizde bir müjdem var demiştiniz değil mi?"

"Evet, Aylin Hanım." diye cevaplarırken ne söyleyeceğini merak ediyorum.

"O halde ben de size bir müjde vereyim. Bunu teyzeniz gönderdi size. Siz çıktıktan sonra uzanıp düğmeye basmış, sonra gözyaşları içinde konuşmaya başlamış hemşireyle. Acil çağırdılar bizi, yeniden yanına döndük; siz gitmeden yetişmemi, defteri size verip sizi çok sevdiğini iletmemi istedi."

Defteri elime aldığım anda gözüm odasının penceresine lişiyor. Onu orada, ayakta görünce gözlerime inanamıyorum. Dualarım kabul oldu diye geçiriyorum içimden. Nihayet...

"Onu hemen görebilir miyim?" diye soruyorum.

Aylin Hanım,

"Seyfi Hoca bunu isteyebileceğinizi düşündü ama ilk anda doğru olmazmış. Derin bir travma sonucu bu sürece gelindiği için hastanın ani ve yoğun duygular yaşamasını baskılamayız diye düşünüyor. Bu yüzden şimdilik ona sadece el sallayabilirsiniz. Orada sizi izliyor. Nasılsa gelecek hafta yine görüşeceksiniz. Biz de bu süreçte gereken hazırlığı yapabiliriz." diyor.

Başımı penceresinin olduğu yöne doğru çeviriyorum. Elimi kaldırıyorum. Mutluluktan ne yapacağımı bilemez

hâlde çılgın gibi sallıyorum. Aylin Hanım’a teşekkür ederek arabaya binıyorum. Yanımdaki koltukta defteri duruyor. Kim bilir neler var içerisinde? Neler yazmış? Meraktan ölüyorum.

Yapmam gereken bir sürü iş, iki gün sonra kıyılacak nikâhımız için gözden geçirilmesi gereken ayrıntılar, tatilin hazırlıkları... Hiçbir şey umurumda değil. Sadece defteri düşünüyorum. Neler yazmış? Bana anlatmak istediği ne? Yağmur başlıyor. Birden öyle hızlanıyor ki silecekler yetişmiyor. Trafik artık ilerlemez bir hale geliyor. Kesinlikle bir kaza olmuştur diye düşünüyorum. Arabamda çalan karışık müziklerin içinde sıra Selda Bağcan’a geliyor:

*“Gün biter gülüşün kalır bende
Anılar gibi sürüklenir bulutlar
Ömrümüz ayrılıklar toplamıdır
Yarım kalan bir şiir belki de...”*

diyor o güçlü, duru sesiyle.

Teyzemi düşünüyorum. Hiç dilinden düşürmezdi bu şarkıyı. Arabasında evde hep çalardı bu, hatta bu şarkının şiirini yazan şairi, Ahmet Telli’yi de çok severdi... Her çalındığında gözleri dolardı. Onun hakkında merak ettiğim ne kadar çok şey var. Bir an önce trafiğin açılmasını istiyorum. Eve gidip satırlarının arasında onu yeniden bulmak için sabırsızlanıyorum. Arabamdan çıkıp apartmana girene kadar geçen sürede iliklerime dek ıslanıyorum. Üzerimi çabucak değiştirip kendime bir kahve yapıyorum. Elimde teyzemin defteriyle koltuğa oturuyorum.

*Karanlık ışığın yokluğudur.
Kötülük iyiliğin yokluğu...*

Bugün hava oldukça karanlık. Ağır, pis kokulu bir gaz bulutunun içindeyim sanki. Nefes alıp vermekte zorlanıyorum. Yutkunma eylemi hiç bu kadar acı verici olmamıştı benim için. Boğazım ağrıyor. Sesim çirkin ve hırıltılı çıkıyor. Evin içindeki hava bunalıyor beni. Sebepsiz bir üşüme sarıyor bedenimi. Sanırım ateşim yükseldi.

Rüzgâra ihtiyacım var. Senin narin ellerin gibi yüzüme dokunan rüzgâra...

Temiz hava girmesi için kapıyı, pencereyi açıyorum. Giriş kattta bahçeye bakan kapımın önündeki ağaçların yaprakları savruluyor içeri.

Geceler boyu hiç durmadan mırıl mırıl konuşan yapraklar. Beni teselli etmek için tuhaf hikâyeler anlatıp duruyorlar. Üzülüyorum hallerine. Sararıp solmuşlar. Bir dala tutunmanın verdiği güven duygusundan uzakta yerde sürünüyorlar. Gökyüzünde dizi dizi kara bulutlar düşman askerleri gibi aceleyle ilerlerken çarpıp duruyorlar birbirlerine. Rüzgâr hoyrat bir komutan gibi itirazsız bir komutla sürük-lüyor bulutları. Yağmur ha yağdı ha yağacak...

Başımı, pencerenin önüne dışarıyı duyumsamak istermiş gibi dayıyorum. Günlerdir kabuğunun içinde yaşayan bir canlı gibi kendime çekildim. Oysa sen beni korkuyla saklandığım kabuğun, girintili çıkıntılı derme çatma dünyamın içinden çekip çıkarmıştın. Hayattan çalınmış eşsiz

anlar biriktirdik seninle. Sen bana aslında hep içinde, derinliklerinde yaşadığım ama hiçbir zaman duymadığım denizin büyüleyici şarkısını öğrettin. Sesin efsunlu bir melodiydi. Tanrısal bir varlıktın benim için. Bütün kimliklerimden soyunup, o ana dek tapındığım her şeyden senin için vazgeçtim. İnsanlar güz hüznün mevsimi diyorlar. Sensizlikte bütün mevsimler güz sanki...

Art arda doğup ölüyor günler. Ben sesinin yokluğunda kaybolup gidiyorum. Yaşam artık yalnızca kendime verdiğim sözü tutmam için katlandığım bir gereklilik. Seni özlemediğim hiçbir anım yok. Beni geri dönüşsüz bir yolda bıraktın. Tek başıma ne yöne gideceğimi bilmiyorum. Belleğimden izlerini silmem mümkün değil biliyorum; yine de kendimi buna alıştırmak istiyorum. Zaman zaman mutlulukla tüm hücrelerimizin birbirine karıştığı anları hatırlayıp sana baktığım gibi başımı kaldırıp göğe bakıyorum. Varlığında umut yüklü gemilerin yüzdüğü gök bile gülmüyor yüzüme. Yanlış bir zamanda yanlış toprağa ekilmiş bir çiçekten farkım yok. Hızla kuruduğumu hissediyorum.

Gidişinin ardından, tek dayanağım biricik babam da bıraktı ellerimi. Dertleşecek kimsem kalmadı. Bedeni hemen yanı başımda, ruhu çok uzaklarda. Derin bir sessizliğin sularında yüzüyor. Ufacık şeylerden mutlu olan, her an neşelenmek için tetikte bekleyen bir insandan geride, sevimsiz bir keder yığını kalması kadar kötü bir şey olmasa gerek. Biliyorum fakat durduramıyorum aklımı, takıldığım yerden ayağa kalkıp bir türlü ilerleyemiyorum.

Son iki yıldır çalıştığım yerden ayrılıyorum bugün.

Karmakarışık duygular içindeyim. Bunun da sözde ayrılıkların ayı eylüle çatması sadece tesadüf. Kaldı ki muhteşem bir aşkın ardından ayrılan iki sevgilinin durumundan hayli uzakta, ilk başta üzüntüyle, hatta istemeye istemeye

başladığım bir işi bitirmemle alakalı bir ayrılık. Yine de içimde bir burukluk yok desem yalan olur.

İnsan en kötüsüne de alışıyor ve sanırım ayrılık, sadece bir kişiye veya varlığa değil, bir kalıba alışıp, kendimizi o kalıbın içinde rahat hissetmemizden yoksun kalmakla ilgili bir şey.

Dünkü karanlık, kasvetli havadan eser yok bugün. Güz güneşi sarı sıcak ışığını dağıtıyor etrafa. Ben yürürken arkamda sessizce izliyor beni. Sırtımı ısıtıyor, gölgemi uzatıyor bakışları. Bu kadar uzun, ruhsuz, ölgün, bu kadar karanlık, kasvetli olamam. Hiç de güzel görünmüyor gölgem. Ona bakarken fark ediyorum elbisemin eteklerindeki danteli.

Süs değil, beğenilme arzusu hele hiç! Öylesine çekip aldığım bir şey dolaptan. Kadın kıyafetlerinin dikkat çekmek için tasarlanmış saçma detayları... Hazır giyime mahkûm yaşarken insan, tül, dantel, işleme filan ne varsa hepsine birden maruz kalıyor. Aslına bakılırsa son zamanlarda kendimden öyle uzaklaştım ki neredeyse giyinmiyor bedenimi örtüyorum.

Dedim ya binbir çeşit düşünceyle kafam karışık diye, işte o düşüncelerle ağır ağır ilerliyorum sokakta. Arkamda Hacı Bayram Veli'nin türbesini bırakıp önümde her türlü pisliğe, iğrençliğe doğru adım atarak.

Bu sabah, bu sokağa ilk girişimi hatırladım.

Siyah pantolon ceket takım ve siyah ayakkabılarımla elimde kırmızı bir çanta vardı. Köşedeki dolmuş durağına yaklaştığımda yaşlı bir amca, rahat yetmiş beş filan vardır;

“O kırmızı çantanı yiyeyim.” demişti bana.

Ne diyeceğimi bilememiştim. Babamdan da büyük yaşta bir insanın böyle konuşması bana çok çirkin gelmişti. Tanrım, nereye geldim ben böyle diye geçirmiştim aklımdan.

Aynı şehrin içinde sadece on dakika mesafede bir yerden buralara gelirken sanki zamanda yolculuk yapmış gibi oldum.

Ülkemde hiçbir şey eşit dağılmadığı için herkes kendinde olanı kendi sınırları içinde kullanıyor ve ortaya böyle çarpıklıklar çıkıyor. Tam iki yıl sürdü görev adı altında buradaki çilem. Tam iki yıl. Ömrümden sökölüp atılmış, harcanmış günler. Keşke gözlerim görmeseydi bunca şeyi, kullaklarım duymasaydı, bugün bu anda bildiklerimin hiçbirini bilmeseydim. Aklım kirlenmeseydi öğrendiklerimle. Yaşama, onun güzelliklerine ve iyiliğe karşı inancım hep yaşasaydı.

Karanlık ışığın yokluğudur. Kötülük iyiliğin yokluğu... Kötülük Tanrı'nın insanların kalbine koyduğu sevginin yeterince kullanılmamasından ileri gelir. Sevgi bu evrendeki en eşsiz, en yüce duygudur. Sanırım bu sokakları, bu hayatları bu hâle getirenler, yaşamı çekilmez kılanlar bunu sevgi yoksunluğundan yapıyorlar. Belki hiç bilmiyorlar, hiç öğrenmemişler sevmeyi...

Geceden kalma kusmuk ve çöp atıkları,

Şükür ki birilerinin canını yakmak için kullanılmamış kırık alkol şişeleri,

Köşe başlarında sızmış, sinmiş, gülmeyi unutmuş, ufak tefek, gözleri fersiz kadınlar...

Sokağın başındaki lokantadan yayılan ve bulantı hissin-den başka bir şey çağrıştırmayan yemek kokuları,

Pavyonların pencerelerinden sokağı izleyen yorgun yüzler,

Temizlikçiler,

Pastacılar,

Pideciler,

Gündüzcü esnaf...

Sokağın girişinde iğreti tablasının arkasında oturan tespihçi,

Gizli polisler, açık polisler, istihbaratçılar...

İzleyenler, izletenler,

Bu hengâmede kendini akıllı sanan figürânlar,

Kalbi kırıklar,

Kırılacak bir kalbi bile olmayanlar,

Bulaştıkları işler yüzünden günün tertemiz aydınlığında
bir anlığına bile olsa vicdan yapanlar,

Ve artık vicdan nedir çoktan unutanlar...

Bazen sokağa hiç ait olmayan, o an için köşesinden yürüyüp geçen, her şeyden habersizler... Kıyasla tertemizler. Ah onlar, eminim sadece onlar mutlular.

Aşağıda, pırıl pırıl raflarına dizili renkli kırtasiye malzemeleriyle göz boyayan, aslında bir cemaatin hamamböceği yuvası,

Hemen yanında memleketin her yerinden kopup gelen kız öğrencileri barındıran yurt, Yurdun bitişik nizam komşusu Kristalli Pavyon,

Pavyonun her daim takım elbiseli, bir ellilik dev patronu,

Ve tabii, patronun cilalı, topuklu ayakkabıları,

Nalburlar, vergiciler, büfenin yanında yola tezgâh kuran ayakkabı tamircisi görünüşünde bir başka istihbaratçı...

Uzun kirli saçları ve sakalıyla üstü başı dökülen bu adam orada saatlerce öyle duruyor. Bazen pencereden izliyorum onu. Hiç kıpırdamadan oturuyor. Bir sevgili, berrak sesin sözleri kulaklarımda; ki gecesi gündüzüne karışırdı, "Oturdüğüm yerden para kazanıyorum." derdi. Şimdi burada olsaydı ona oturduğu yerden para kazananı gösterirdim.

Her sabah Audi marka otomobille kaldırıma bırakılan, kışın hep titreyen, yazın bir ceset gibi uyuyan yaşlı dilenci teyze.

Maliyenin en büyük binasının yanında dileniyor. Kimileri buranın genel müdüründen bile daha fazla kazandığını söylüyor. Kazanıyorsa helâl olsun. Onun da işi zor. Çoğu kez Ankara'nın deli ayazında üzerinde kar tuttuğunu görürdüm. Yazları biz klima altında serinlerken güneş onu, içinde oturduğu tekeri kırık el arabasında eritirdi adeta. Akşam olunca gelip eriyiği toplardı Audi'li torunu. Büyük performans.

Maliyecilerden başka sokağa serpiştirilmiş devlet dairelerinde çalışan memurcuklar, giyimlerinden ve tavırlarından ne oldukları hemen anlaşılır. Bunlar karbonhidratla beslenirler. Sabahları topluca inerler kurum servislerinden. Her günleri diğerlerinin aynısıdır. Sonra giriş yaparlar yaka kartlarıyla çalıştıkları kurumlara. Ardından üçerli beşerli gruplar hâlinde sokağın ortalarında yer alan Çırağan Sarayı'na doğru yürürler.

Şimdi birden, “O saray, İstanbul'da, Boğaziçi'nde değil miydi?” diye sorduğunuzu duyar gibiyim. Evet, orada da bir tane var, ancak Rüzgârlı Sokak'taki, sokağın şartlarına bakılırsa saraydan da âlâ bir yer. Tertemiz her şeyden önce. Bir anne, bir baba ve bir oğulun beraber işlettiği bu pastanede insanların yüzlerinden gülümseme hiç eksik olmuyor. Karbonhidratseverler, bu dünyada sağlıklı yaşayabildikleri müddetçe, Çırağan Sarayı'nın sahibi bu güzel aile de geçinip gitmeye devam edecek... Onların da kazandıkları analarının ak sütü gibi helâl olsun.

Bu manzaranın fiziken içinde, ruhen ciddi şekilde acı çekerek tamamen dışında günler günleri kovaladı. Her gün yeni bir olayla, her an uğraşılacak yeni bir sorunla dosyaların arasında geçirdiğim zaman beni lime lime parçalara ayırdı.

Bütün bunların arasından tam iki yıl boyunca geçip gittim.

İnsan her şeye alışmış. Sanırım iki yılda gözümü tırmalayan, kalbimi sıkıştıran her şeyi kanıksamam bu döngüde oldu.

İki yıl beni izlediler.

Ben de onları bildiğimi zannettim.

Yukarıya, caddeye çıkabildiğimde sanki güvendeymişim gibi derin bir nefes alıp, köşede yıllardır bütün olanları büyük bir ağırbaşlılıkla seyreden yaşlı çınarla dertleştirdim.

Hiç sekmedi her sabah, sokağa girdiğimde başlayıp, ilk yol ayrımı Eşdost Sokağı'na gelinceye kadar şiddetlenen mide bulantım.

Takip edildiğimi, zarar görme ihtimalimi çağrıştıran hissim hiç geçmedi.

İlk başlarda büroma gelirken elbise, etek gibi kadınlara özgü kıyafetler giymedim. Oysa çok severim ben elbise giymeyi, ta en başından, çocukluğumdan beri. Asık yüzlü pantolon ceket takımlar galiba bir nevi koruma kalkanımdı. Ceketimin altında sakladım her zaman can güvencemi.

Hep acaba diye çıktım yola, hep ödenecek bedellerim vardı. Bir de bu dünyada her şeyden çok sevdiğim canım babama verilmiş sözlerim.

Bütün bunları yaşarken ve olaydan olaya, dosyalar arasında sürüklenirken, gerçek bir sevdayı yaşamadan ölmekten, gereksiz, amaçsız, aptalca bir darbeye kim vurduya gitmekten korktum.

Oysa kıymetiharbiyesi yokmuş ne taşıdığım canın, ne bugünün, ne yarının.

Ve sanırım aslında bu ürkünç manzaranın içinde gerçek hayatımda olmadığım kadar güvendeymişim.

Şimdi buradan ayrılıyorum.

Bu pislik yuvasından. Bu, her santimetrekaresini çok iyi bildiğim yerden. Beni izleyen gözlerin ne olduğumu, kim olduğumu bildikleri, birgün ortadan kaybolsam aralarında fısıltıyla beni sordukları, hatta çoğu kez beni gözettikleri batakhaneler yuvasından ayrılıyorum. Dışarıda beni neyin beklediğini bilmeksizin çıkıyorum ardıma bakmadan sokaktan.

Kimseyle vedalaşmadan.

Kimseye gülümsemeden.

Hiç kimseye el sallamadan.

Başardım diyorum kendime. Burada, bu kahrolası çirkef çarkının içinde güzel bir şeyler başardım.

İçimde bir burukluk var yine de kestiremediğim.

Yüzüm aydınlığa, bilinmezlerle dolu ama ne olursa olsun burada geçirdiğim günlerden daha huzurlu bir dünyaya dönük, ağır ağır ilerlerken nedensiz bir hüznün var içimde. İlk geldiğim güne kıyaslarsam bu sahneden çıkarken böyle hissedebileceğimi asla düşünmezdim. Masamın çekmece-sinde burada çalışmaya başladığım ilk günlerden bugüne dek tuttuğum günlüğü buluyorum. Tanrım iyi ki yazmışım diyorum. İyi ki... Yoksa bunca kötü olaya şahit olduğum bir yerde aklımı kaybedebilirdim.

İnsanın kendiyle dertleşmesinden daha güzel ve güvenli bir şey olmasa gerek.

*İki yıl önce 1 eylül günü
İnsanlık bu çirkin giysiyi üzerinden
ne zaman çıkaracak...*

Dallar üzümlere bırakıyor yaprakların ellerini. Gökyüzü güneşin son zerreciklerini harcıyor. Evime sadece on üç kilometre mesafede bir yerdeyim. Bunca yıl burayı hiç fark etmeyişim, bir defa bile adım atmayışım ne tuhaf! Zamanda yolculuk yapmış gibi bir hisle sokağın girişindeki büfenin önünden aşağıya doğru bakıyorum. Yerler ince ince çiseleyen yağmurla kayganlaşmış. Yıllardır temizlik yüzü görmemiş âdeta. Bir film platosu gibi, üstelik canlı. Yavaş hareketlerle de olsa kıpırıyor. Gecedен kalma kusmuk ve çöp kalıntıları, sidik kokusu hepsi birbirine karışmış.

Genç bir kız; başını tülbentle tuhaf bir biçimde bağlamış, kollarında onlarca kesik izi, kendinden geçmiş, iki ayağının üzerinde, küçücük bir yer kaplayacak biçimde çökmüş, arada bir ileri geri sallanarak bir şeyler mırıldanıyor. Köşedeki banka şubesinin duvarına yaslanıyor sonra. Yorgun düşmüş gibi başını kaldırıp o güzel gözleriyle bir şeyler umar gibi göğe bakıyor. Üstü başı berbat, dokunsan elinde kalacak, resmen dökülüyor. Yemyeşil gözlerinin feri kaçmış. Öyle zayıf ki bedeni, içim acıyor durumuna.

Beni kahreden bu sahne, burada yaşayan, hareket eden, nefes alan, bankanın kapısından içeri girip çıkan, büfeden alışveriş eden insanların hiçbiri tarafından umursanmıyor. Sanırım kanıksanmış, kabullenilmiş... Normal bir insan,

birazcık vicdanı olan herhangi biri, böyle bir şeyi nasıl kabullenebilir aklım almıyor.

Yavaşça eğilip yanına sokuluyorum. Köşedeki ağaçtan birer birer önüne düşen yapraklara dönüyor bakışları. Birini eline alıp yelpaze gibi çeviriyor. O an sadece o yaprak ve o kız var. Dış dünyadan herhangi bir şeyi fark etmiyor. Biraz önce göğşe baktığı anda hayranlıkla izlediğim gözlerinde de aynı şey vardı. Sadece baktığı yer ve kız. O dünyanın içinde başka hiçbir şey yok.

Cesaretimi toplayıp kirli eline dokunuyorum hafifçe. Eli ateşe değmiş gibi irkiliyor. Kendini korumaya çalışıyor.

“Korkma!” diyorum.

“Korkma. Ben düşman değilim. Sana yardım etmek istedim, sadece bu. Karnın aç mı? Bak kendime iki tane poğça aldım. İster misin? Birini sana vereyim mi?”

İlk defa dışarıya bir tepki verir gibi başını çeviriyor ve gözlerimin içine bakıyor.

Aman Tanrım! Olamaz! Yine aynı bakış...

Böyle düşünmek nefret ediyorum. Bazı insanların bu dünyadan erkence gideceğini hissettiğimi sanıyorum. Sonra zaman içinde aldığım ölüm haberleriyle çarpılıyorum. Kimilerinin gözlerine baktığım anda aklımdan geçenler beni ür-kütüyor. Bu duygunun içime düşmesi uykularımı kaçırıyor. Belki yanılıyorum, belki de kendi kendime bunları kuruyorum fakat yine de genç insanların ölmesini istemiyorum.

“Daha çok genç Tanrım.” diyorum kendi kendime, sesi bölüyor düşüncelerimi.

“Yok abla. Karnım aç değil. İstemiyorum.” diyor.

“Evin nerde senin? Yerler ıslak, üzerin ince. Üşüyecek-sin böyle.” diyecek oluyorum,

“Evim sokaklar, yollar, bu kaldırımlar abla. Evim şu arkadaki karton kutu. Sen üzülme. Sokakta yaşayanlar üşümez. Sen üzülme abla, yoluna git.” diyor.

Kollarındaki derin kesik izlerini daha yakından görüyorum ve anlıyorum ki bu gencecik kızın canını yakan korkunç yarıklara benzeyen görünmez izleri var ruhunda. Ruhunun yaraları daha fazla canını acıtıyor.

Kalbim sıkışıyor, bağırarak istiyorum.

“Tanrım, senin dünyaya gönderdiğin meleklerini ne hâle sokmuşlar. Duyuyor musun sesimi? Biliyorum oradasın, lütfen yardım et!”

Yağmur hızlanıyor. Çaresizlik yağmur damlalarıyla birlikte sıvanıyor hücrelerime. Gözyaşlarım hızlanan damlalara karışıyor. O an ben de umursamıyorum ıslanmayı, üşümeyi. Bedenim değil ruhum titriyor. Zoraki ilerliyorum. Akşamcıların uğrak yeri meşhur çorbacıdan pislik içindeki sokağa yayılan kokular midemi bulandırıyor.

Kusmak istiyorum. Kusmak ve arınmak. Aldığım nefesten, gördüğüm şeylerden, üzerime sinen bu kederden arınmak.

Caddenin karşı tarafına bakıyorum.

Cumhuriyetin ilk yıllarından kalan müthiş güzellikteki bina ile göz göze geliyorum önce. O da eminim şu yaşlı çınar gibi şahit olduğu her şeyi unutmak istiyor. Yine de vakur, alımlı dikiliyor köşede. Sanırım ilk bankalarımızdan birine ait, bir müze şimdi. Hemen komşuluğunda ilk Başbakanlık binasına yenice yerleştirilen üniversiteye bakıyorum. Umut olacak mı bu karanlığa acaba? Derli toplu işyerleri görüyorum, yukarıda Türbe, Augustus Tapınağı, Kale, sanat sokakları, hanlar, irili ufaklı lokantalar, hemen yakında İlk Meclis ve karşısında Ankara Palas, ticarethaneler... Burası aslında şehrin bir nevi atan kalbi. Aklım almıyor. Nasıl

bu kadar iç içe olabiliyor her şey? Bir caddenin iki yanında nasıl böylesi zıtlıklar barınabiliyor? Yukarıda güzel diye ne varsa aşağıda bununla tezat, her türden insanı öğüterek kan emici bir grubu palazlandıran batakhaneler, müzikholler, pavyonlar, yıldızsız oteller... İyi, kötü, güzel, çirkin, eski, yeni her şey bir arada.

*Sevgiyle bakan gözleri bir anlama
tutunmadan sürükleniyor
İncelikli bir yok oluş...*

Canım babam.

Eskiden beraber göğe bakardık hatırlıyor musun?

Bana evreni anlatırdın. Uzayın derinliklerini, gezegenleri, ayı, yıldızları, güneşi anlatırdın. Bizim o evrenin içinde çok küçük bir yerimiz olduğunu... Parlak bir atom yahut bir ışık hüzmesi olabileceğimizi... Eğer dünyaya çok yukarılardan bakarsak muhteşem bir tuvale çizilmiş eşsiz bir resmin içinde sadece bir renk olduğumuzu söylerdin. Savaşlar, kötülükler, haksızlıklar ve açgözlülük nasıl kirletip karartıyorsa tuvali, barışın ve iyiliğin onu güzelleştireceğine inanırdın. Bu dünyadaki yegâne görevimizin içinde bulunduğumuz resmi güzelleştirmek olduğunu, varlığımızın ancak böylelikle anlamlı olacağını... O günlerde karanlık, bulaşık, kirli bir renk olmaktan hep korktuğumu hatırlıyorum. Aydınlık pırıl pırıl bir renk olmak için çırpınıp dururdum. Sonsuza kadar kalmayacağımız bir resmin içinde mutsuzlukları abarttığımız sürece kimsenin bizi istemeyeceğini söylemiştin bir defasında. Ne içindi bütün bunlar anlamıyorum. Dünya senin anlattığın gibi bir yer değil ki...

Sen, her zaman inandığım, taptığım babam.

Şimdi beni dinlemenı istiyorum.

Çok mu incindin, mutsuz oldun? Yaraladı mı seni kötü insanlar? Bu acılarla, savaşlarla, adaletsizliklerle dolu dünya?

Benden önce gelip bu fenalıkları gördün de cesaretim daha en başında kırılmasın diye mi hayali güzelliklerle donatmaya çalıştın düşlerimi? Umudumu kaybetmeyeyim diye bana yalan mı söyledin?

Beni duyduğundan bile emin değilim.

Eskiden sadece sevgiyle bakan gözlerin, evrenin boşluklarına bakar gibi bir anlama tutunmadan sürükleniyor. Dışındaki her şey gibi ben de yokum artık senin için. Ruhunu bir an olsun yakalayabilsem, son bir defacık sesini duyabilsem, belki o zaman, tarif ettiğin mutluluğu bulabilirdim. Sadece bir anlığına duyabilsem seni, belki buna tutunur, bununla iyileşebilirdim.

Ne hazin ki ailemizden geriye kala kala ikimiz kaldık. Ve ben, senin öğrettiğin gibi savaşmaya devam ediyorum. O hep anlattığın eşsiz resmin güzelleşmesi için yaşadığımız dünyayı çirkinleştiren her ne varsa...

Bir anlam bulmaya çalışıyorum yaşamı değerli kılacak. Sonra dönüp dolaşıyorum, gelip sana anlatıyorum bütün yaptıklarımı. Anlatacak başka kimsem yok çünkü. Anlatsam, sesimi duyacak, beni anlayacak kimsem yok. Belki de eski, mutlu günlerimizdeki gibi yaptıklarımla gururlanacağına inanarak geliyorum sana.

Bu hastalığı tanımlayan doktorlara inanmak istemiyorum. Bir gün bilim insanları tıpkı benim hissettiğim ama teknik olarak anlatamadığım açıklamayı yapacaklar diye bekliyorum. Bu hastalık, beyin hücrelerinin yavaş yavaş ölmesi ile alakalı değil de yaşama kırgınlıkla alakalı olabilir mi? Derin üzüntülerin yüzünden iletişimi kesmiş olabilir misin dünyadan. Bu durumda seni üzen ne varsa düzeltebilir miyim diye düşünmekten alamıyorum kendimi. Odana giriyorum. Kitaplarını, evraklarını karıştırıp duruyorum. Ne oldu da aniden geride yapayalnız bırakıp gittin

beni? Ne oldu da iletişimi kestin, her şeye rağmen dolu dolu yaşamak gerek dediğin hayattan?

Sadece birkaç ay içinde giderek sessizleşmeni, içine kapanmanı, bize dair her şeyi unutmanı sağlayan derin üzüntün neydi bilmiyorum. Bu yüzden bütün bu olanları kabullenemiyorum.

Hâlâ beni senin kadar sevecek birini bulamadım biliyor musun baba. Hep güvenmek gönlümü açmak istedim, zarar görüp incinip geri kendime çekildim. Beni senin gibi karşılıksız, hilesiz, beklentisiz seven kimsem olmadı. Çocukken de hep bu yüzden durmadan anlatırdım sana bildiğim ne varsa. Başardığım her şeyin altında, onları sana anlatacağım anın hazzını yaşama isteği vardı. Benimle gururlanacağını, beni daha çok seveceğini bilirdim. Oysa sen, başaramasam da severdin beni. İyi kız olmasam da vazgeçmezdin benden. Mutlu görmek isterdim hayatın zorlukları yüzünden hiç gülmeyen yüzünü. Bir anlığına bile olsa öyle olsun isterdim.

Şimdi bana çizdiğin yolda ilerliyorum. Sen hangi adımlarla ilerlediysen ben de buna uymaya çalışarak yürüyorum. Yeni atandığım bu yerde ilk olarak altı aylık yeni bir görevle sorumluyum. Umarım yüzünü yine ak ederim.

Bazen seninle mi kendimle mi konuştuğumun ayırımına varamasam da sana gelmekten, yanında olmaktan vazgeçmeyeceğim. Yalnızca yatağın içinde hareketsiz duran bedenle avunduğumu, ruhunun beni çoktan bırakıp gittiğini biliyorum. Ellerinin soğuk, kıpırtısız olduğunu, küçücük elimi sevgiyle avucunun içine bir daha asla almayacağını... Hepsi biliyorum. Ama olsun. Buradasın. Yanımdasın. Buna da şükür... Buna da şükür...

Şimdi gitmem gerekiyor canım babam...

*Rüzgâr bu,
Nereden eseceğini kimse kestiremez.*

Gece uykusuzluğumun elinden sabaha karşı kurtulup sadece iki saat sonra uyanmak zorunda kalmam, ardından bütün günü kahve ve sigaraları birbirine ekleyerek tamamlamaya çalışmam çok zor. Ancak ne yaparsam yapayım bunu düzeltemiyorum. Kalkıp duşumu alıp çabucak hazırlanıyorum. Gececeğim yolları, gideceğim yerleri daha iyi benimseyebilmek için ilk günlerde kendi arabamı kullanmadan belli noktaya kadar toplu taşıma araçlarıyla ilerleyip geri kalan mesafeyi yürüyorum. Bütün görüntüleri zihnime hapsetmeye çalışarak, kimi zaman umuda ihtiyaç duyduğumda başımı kaldırıp göğe bakarak...

Bu, buraya ilk gelişim değil ancak hâlâ kavramakta zorlandığım şeyler var. Kalabalığın içinden sıyrılıp ana caddeden, kaldırımlarında binlerce acının, sessiz ağıtın izlerini taşıyan yeni işyerimin bulunduğu sokağa yöneliyorum.

Rüzgârlı Sokağa.

Kim bilir belki de deniz olmayan bu şehirde, geçmişte böyle fütûrsuzca göğe doğru dikilen binalar yokken rüzgâr bir yerlerden çıkıp gelir, kadınların yumuşacık kirlenmemiş tenlerini usulca okşar, saçlarının aralarında dans ederdi. Belki de mis gibi çiçek kokuları taşırdı yedeğinde; insanların gönüllerini ferahlatırdı. Neden bilmiyorum fakat rüzgârın hep aşağıdan yukarıya doğru gelmesini bekliyorum. Belki de serin nefesini şehrin üzerine, yukarıdan,

kaleye doğru giderek yükselen şehrin gerisinde kalan dağlardan üflüyordur.

Kim bilir? Rüzgâr bu, nereden çıkıp geleceğini kimse kestiremez. Bazen rüzgârın sonsuzluk kadar yaşlı olduğunu düşünüyorum. Eğer öyleyse ve o eşsiz günleri gördüyse bugün bu sokaklarda dolaşmaya utanıyordur. Nereden eserse essin ağır bir yüküdür bu iş onun için...

Sokağın geçmişini merak edip biraz araştırmak istedim. Yazılı pek bir şey bulamadım. Bilenlere sordum. En sevdiğim öğrenme yöntemi. Eskiden Rüzgârlı Sokak, İstanbul'un Babı-Ali'si gibi bir yermiş. Memleketin nabzı neredeyse burada atarmış. Ulusal yayın yapan gazetelerin büroları, matbaacılar, yayınevleriyle basın tarihine önemli katkı sağlayan bir muhit nasıl böyle ucube bir yere dönüşmüş anlamıyorum.

Günün birinde ünlü bir gazeteci yahut yazar olmak isteyen, eli kalem tutan pırıl pırıl genç insanların şık kıyafetleriyle bu sokakta yürüdüğünü hayal ediyorum. Belki gazetelerde işleri bittikten sonra çevredeki parklara, gazinolara derli toplu güzel eğlence mekânlarına gider, sevdikleriyle sanattan, edebiyattan, memleket meselelerinden konuşturlardı. Fakat ne olursa olsun rüzgâr yine de aşağıdan eserdi ve sokağın içinde yol kenarlarından göğe doğru sıra sıra uzanan, serçelere ev sahipliği yapan yemyeşil ağaçların yaprakları huzurla kıpırdardı. İşte böyle düşünerek mutlu oluyorum.

Aslında sokağın başındaki yaşlı çınar ağacının durumuna da belki bu yüzden üzülüyorum. Bütün bu değişime engel olmaya onun da gücü yetmemiş. Yazık ki orada hareketsiz durduğu yerde her şeye şahit olmuş. En fazla dallarının arasında dolaşıp, yapraklarının sevimli yüzlerini okşayan rüzgârla dertleşmiştir. Biz de öyle yapmaz mıyız? Çözemeyeceğimiz sorunların, dertlerin ağır yükünden kurtulmak için eski, güvenilir dostlarımızla dertleşmez miyiz?..

*Yanakları gamzeli
Gece gözlü küçük çocuk sen Umutsun*

Bu yıl yaz hayli kurak geçti. Bir haftalık deniz kaçamakları dışında kavruldu insanlar Ankara'da. Ekim ortalarına yaklaşmamıza rağmen sadece birkaç gün yağmur yağdı. Sıcağı da soğuğu da normal insanlar gibi algılamadığımdan ben pek bir şey anlamıyorum. Sokağın temizlikten nasibini almamış insanların havaya yayılan buram buram ekşimiş ter kokusu durumun vehametini kolaylıkla anlamamıza yetiyor. Okulların yeni açıldığı, yazın tatil yapmak bir yana bu türden hayalleri bile olmayan çocukların, okula değil de sanki bayram yerine gidermişçesine coşkuyla servislere doluştuğu günlerdeyiz.

Sokağın girişinde büyükçe bir hanın katlarına sırasıyla kurulmuş pavyonlar, müzikholler, bunların hemen yanı başlarında kirli perdeli pencereleri sokağa bakan yıldızsız oteller, üzerinde banyo ya da hamam yazılı derme çatma binalar, marketler, daha aşağıda postane, hastane derken aslında bu sokakta yaşamak için her şey var. Sadece böyle bir yerde çocukların olmasını algılamakta zorlanıyorum. Yahudilerin bir dönem zorla yerleştirilip toplu hâlde bütün ihtiyaçlarını karşılayarak, diğer insanlardan ayrı hayatlarını sürdürdükleri gettolar gibi. Yürürken insanların yüzlerine dikkatle bakıyorum. Kimin ne işle meşgul olduğu, ne düşündüğü, ne yaşadığı öyle apaçık belli ki. Kederleniyorum. Çoğunlukla gördüğüm mutsuzluk çünkü.

Devleti yönetenlerin hiç mi yolu düşmüyor bu sokaklara? Bu bataklıktan hiç mi haberleri yok? Bu sefaletten sorumluluk duyup uykuları kaçmıyor mu acaba diye geçiriyorum aklımdan.

Oysa sinyal kesicili zırhlı araçlarla, güvenlik konvoyları eşliğinde her gün geçiyorlardır bu sokağın başından. Havalimanına gitmek veya dönmek için bu yolu mutlaka kullanıyorlardır. O siyah camlı lüks arabaların pencerelerinden bakarken bütün bu olanları görmemeleri imkânsız. Birgün durdurun arabayı deyiverse mesela içlerinden biri. Arabadan inse ve cadde üzerinde oturup bekleyen zavallı kadınlardan biriyle konuşsa. Emir verse:

“Ailelerini, evlerini araştırın! Hastaneye kaldırıp kontrollerini yapın! Devletin güvenli bakımevlerinde kalsınlar. Kim düşürdü bu kadınları bu sokaklara? Kim dilendiriyor, kim satıyor bu zavallı insanları? Bunların canları, tenleri üzerinden kim para kazanıyor? Derhal bulunsun! Mühürlen-sin iş yerleri! Haklarında gereken cezaî işlem uygulansın!..”

Hayal işte. Ütopik kurmacalarım. Keşke, diye geçiriyorum aklımdan, keşke bir gün bir babayiğit çıksa ve aynen böyle hesap sorsa bu çirkef tezgâhının sorumlularından.

Bu düşüncelerle ilerlerken her sabah, sokağın başında, annesinin yanında sırtında çantasıyla servis beklerken boşluğa tekmeler savuran ufak, çelimsiz, gece gözlü küçük çocuğu görüyorum. Onu görmemle umutsuzluktan sıyrılmam bir oluyor.

Annesinin de gözleri aynı. Gece gibi.

Zayıf, orta boylu, üzerinde genelde kumaş etek, ütüsüz bir ceketle sanki dünyanın derdi onun ufak omuzlarına binmiş de altında ezilip küçülmüş gibi dikiliyor çocuğun yanında. Belli ki buralarda resmî bir kurumda çalışıyor.

Başım la selamlıyorum onları; bazen gece gözlü oğlanla şakalaşıyorum. Ben geçtiğim sırada servis geliyor. Çantasını kaptığı gibi servise atıyor kendini kerata. Çevik, cevval bir çocuk. Yanakları, gülümseyince iki yanda beliren gamzele-riyle deliniyor. Kim bilir büyüyünce ne yakışıklı bir delikanlı olacak diye geçiriyorum aklımdan. Onu, servisin arka kol- tuğundan gülümseyerek annesine el sallarken gördüğümde içimin sıkıntısı bir nebze olsun hafifliyor. Günlerdir bu so- kakta beni umutlandıran tek güzel şey bu çocuk ve annesi. Onlara karşı nedensiz bir yakınlık duyuyorum. Hatta biraz geç kalsam hiç de dert olmayacak ama o sevimli tatlı ço- cuğun servise biniş saatini kaçırmamak için her gün evden erken çıkabilmek için hatırı sayılır bir çaba harcıyorum.

Kendimi avuttuğum bu küçük hoş ayrıntı dışında çalış- tığım bu muhitte beni üzen öyle çok şey var ki. Bu sokak belki ülkenin içinde bulunduğu durumun küçük bir göster- gesi. Hiçbir şeyi değiştirmeye gücüm yetmiyor. Çözumsuz sorunlardan sıyrılıp işime dönüyorum. Kahvemi yudumlar- ken pencereden dışarıya baktığım anda sokağın alt tarafın- dan çığlıklar yükseliyor.

“Caminin avlusunda kavga var, adamlar birbirini öldü- recek!..” diye bağıyor insanlar. Herkes o yöne doğru ko- şarken sokağın başındaki genç polislerin en ufak bir acelesi yok. Doğrusu ben de en ufak bir merak ve heyecan belir- tisi göstermiyorum.

Bu tür olaylar karşısında son günlerde genel hissim, top- luma faydası olmadan asalak gibi yaşayanların mümkünse birbirlerini boğazlayıp ortadan kalkmaları. Saçma bir dü- şünce biliyorum. Kim bilir belki de toplum bu yolla bun- lardan temizlenir.

Sanırım bu sokak bir değirmen gibi sürekli insan öğüt- meye devam edecek. Fuhuş, uyuşturucu ve her türlü yasa- dışı ticarete yataklık edecek. Elbette bir elin parmaklarından

bile az sayıda namuslu esnaf da bu hengâmede yaşayıp gidecek. Herkesin bildiği ancak tuhaf bir biçimde hiç kimse-
nin müdahale etmediği sahneleriyle bu hazin senaryo, böyle sürüp gidecek. Gündüz deliklere çekilen sinsi yılanlar, gece sokağa üşüşecek, alkol, uyuşturucu ve gürültü eşliğinde insanlar bu bataklığın derinliklerine doğru sürüklenecekler.

*Hayat,
Eksik cümlelerimizi anlamasını beklediğimiz insanların
Dallarında yeşeren bir umutmuş gibi...*

Akşam olup eve döndüğümde gün boyunca olanları babamla konuşabilseydik kim bilir nasıl da rahatlardım. Beni sessizce dinler, tane tane dizerdi sorularımın cevaplarını. Oysa bedeni hemen yakınımda, kendisi çok uzaklarda şimdi. Bazen keşke onunla paylaşacak mutluluklarım olsaydı diye geçiriyorum aklımdan. Ne bileyim, kalbim kırılmasaydı, güvenim yıkılmasaydı da sevdami anlatabilseydim ona gözlerim mutlulukla parlarken. Yine beni şaşırttı, inanılmaz bir sürprizle çıktı karşıma deseydim. O, başkalarıyla konuşurken onu nasıl gururla izlediğimi, ona nasıl hayran olduğumu söyleseydim. Babam kadehinden yudumlar alırken mutlu olsaydı benim için. Merak etseydi mesela, davet et kızım, tanışalım bakalım, kimmiş bu adam deseydi. Yüzüm kıvarsaydı o anda... Yazık ki bu da hiçbir zaman gerçekleşmeyecek bir hayal. Yaşama, iyiliğe, güzelliğe, sevdaya, umutlu yarınlara inancım kalmadı.

Sıkıntılı düşüncelerin elinden sıyrılmaya çalışıyorum. İşyerinden eve getirdiğim raporlarla meşgul oluyorum. Her zamanki gibi yatağıma gidemedim koltukta uyuyup kalıyorum. Dört saat kadar süren uykum, telefona ayarladığım alarm ile bıçak gibi kesiliyor.

Duş alıp saçlarımı kurutuyorum. Dolapta en üstte ne varsa onu geçiriyorum üzerime. Bir bardak soğuk süt içip fırlıyorum evden. Hızlı hızlı park yerine doğru yürürken

bir yandan da üstümü başımı düzeltmeye çalışıyorum. Biraz kilo mu aldım ne? Siyah elbisem sanki dar geliyor. Arabaya binip yolu yarladığım anda aklıma o gün öğleden sonra nikâh şahitliğini yapacağım okul arkadaşım Nazlı geliyor.

Hay Allah! Sabah saatlerinde katılmam gereken bir de toplantı var. Keşke bunu daha önce hatırlasaydım, daha özenli hazırlansaydım diye hayıflanıyorum. Artık yapacak hiçbir şey yok.

Köstebek yuvası gibi sokaklardan geçip kurumun otoparkına giriyorum.

En azından darmadağınık duran saçlarımı düzelttirebilirim. İşyerindeki dolabımda bıraktığım kırmızı ceketimle siyah topuklu ayakkabılarımı da giyindim mi bir nebze olsun insan içine çıkacak hale gelebilirim diye düşünüyorum.

Odama girip yapacaklarımı aklımda sıraya koymaya çalışırken iç hattan personel işlerine bakan servisin sarışın afeti Ayşin'i arıyorum.

“Bildğin temiz, güvenilir bir kuaför var mı?” diye soruyorum.

Ayşin, “Sadece bir tanesine güvenebilirsiniz. Geri kalanları beş para etmez!” diye cevaplıyor beni.

“Hangisi? Çabuk söyle! Toplantıya katılıp ardından hemen hazırlanmam gerek. Öğleden sonra arkadaşşıma nikâh şahitliği yapacağım.” diyorum.

Ayşin, “Arkanızı dönüp odanın penceresinden karşıya, yukarıya bakınca göreceksiniz. Buraya çok yakın; Cemile Kuaför.” diyor ve ekliyor,

“Hemen arıyorum.”

Bir saat sonra, Cemile Kuaför'ün kapısının önündeyim. Ziline basıyorum.

Yüzümde, çantamdaki sürme, rimel ve kırmızı rujla yapabildiğim derme çatma makyajla kapıda dikiliyorum. Zili

ikinci defa çalışımla kapı aralanıyor. On üç on dört yaşlarında, saçları jöle ile kirpi gibi yapılmış bir çocuk beni içeri buyur ediyor.

Dükkânın şangırtılı boncuklar asılmış kapısından yürüyen bir ceset gibi süzülüyorum içeri. Güzel görünmek için saatlerce süslenmek zorunda olmak bana göre değil. Hele kuaförlerde harcanan zamana hiç dayanamıyorum.

Bir an eski günlerimi hatırlıyorum. Kalbimin tarifsiz bir heyecanla çarptığı, ne giyinsem, saçımı nasıl yapsam diye düşünüp durduğum günleri. Yine aynı haldeyim. Boğazımda biriken bir şeyler göz pınarlarıma hücum ediyor. Kendimi evrenin uçsuz bucaksız yemyeşil çayırlarında kaybolmuş, yolunu bulamaz hâlde çaresiz, yapayalnız hissediyorum. O olsaydı şimdi her şeyi düzeltirdi. Mutlaka bir yol bulurdu sorularıma, sesi bütün zorlukların üstesinden gelirdi. Kim demişti aşk, ilgisini beklediğiniz kişinin sizi umursamamasına karşı hissettiğiniz korkunç yalnızlık hissidir diye? Hatırlayamadım şimdi, fakat zihnim yine karmakarışık. O anda orada ne kadar süre bu düşüncelerle dikildiğimin bile farkında değilim.

Kapının önünde sigaradan kartlaşmış geçkin bir kadın sesiyle geliyorum kendime.

“Yeni misin? Nerede çıkıyorsun?” diye soruyor.

Soru kulaklarımdan beynime, oradan kalbime düşüyor, birden bütün hücrelerimden kanamaya başlıyorum.

İçerisi bunaltıcı, basık, sıcak... En çok da bu kötü, kir ve yanık saç kokusu mahvediyor beni. Midem bulanıyor. Kusmak istiyorum. Sadece kusmak.

“Kusarsam bütün kötülükleri temizleyebilir miyim Tanrım bu zavallı dünyadan? Kusarsam arınabilir miyim?”

“Ben... Ben bir kamu kurumunda çalışıyorum.” diyorum kısık sesle.

İçerisi çirkin bir duvar müsveddesiyle ikiye ayrılmış.

Kadınlar kaderlerine sessizce boyun bükmüş, sıraya girmiş, saçlarının yapılmasını bekliyorlar. Az pişmiş garnitürle, kötü, kismuk rengi bir sosla iyice abartılmış kötü bir yemek gibi alıcılarına sunmak için hazırlıyorlar kendilerini. Doğdukları topraklar onları yaşamın korkunç uçurumlarından, insanoğlunun düşebileceği sefaletin dehşetli dipsiz çukurlarından koruyamamış... Rüzgârlı bir sokakta, dallarından istemeden kopup düşmüş, her türlü pisliğe boğazına kadar batmış, kirlenmiş sahipsiz yapraklar gibi bilinmez bir sona doğru sürükleniyorlar.

İncitmekten korkarak bakıyorum içeride oturanlara.

Eşsiz bir sevgiliyi bir an olsun görebilmenin, onun güzel bakışlarının gözdesi olabilmenin heyecanından eser yok yüzlerinde. Ne hazin!

“Küçücük kızlardınız siz de benim gibi.

Öksüzlüğümde beni yatılı bir okulun yalnızlık kokan fakat yine de korunaklı kollarına sürükleyen kader mi getirdi sizi bu korkunç yerlere? Sana isyan etmeyeceğim Tanrım, fakat adil mi bu yaşananlar sence?..” diye geçiyor içimden. Dişlerimi sıkıp susuyorum.

Taştan bir insan heykeli gibi dikilirken zaman kavramı anlamını yitiriyor benim için. Kuaför Cemile’nin sesiyle kendime geliyorum.

“Memur tarafına geç o hâlde kızım!” diyor.

Duvarın iki tarafında aynaların karşısında oturanlara bakarken insanlığımdan utanıyorum. Başımı öne eğerken her sabah sokağın başında karşılaştığım gece gözlü kadının gözlerine değişiyor gözlerim... Çevresi simsiyah boyanmış o güzel gözlere tüneyen kederle bin parçaya ayrılıyorum...

Biricik oğlunu okul servisine bindirirken düzgün bir işte çalıştığı intibayı vermek için giyindiği kıyafet, sandalyenin

arkasına astığı poşetin içinde duruyor. Aşağılanmanın, hor görülmenin bu derece kanıksandığı, insan onurunun ayaklar altına alındığı bir an daha görmedim.

“İnsanları böyle ayırdığınıza inanamıyorum. Bu yaptığınız çok kötü bir şey. Kesinlikle kabul edemem bunu. Onlardan herhangi bir farkım yok benim.” diyorum.

Gözyaşlarına engel olmaya çalışarak ilişiyorum sandalyeye.

Yakından ne kadar da güzel bir kız bu! Nasıl derin bakıyor gözlerime. Uzanıp elimi tutuyor. O an kederli bakışları kalbimin en hassas yerine batıyor.

“Benim adım Zelâl.” diyor usulca. Ekliyor sonra,

“Cemile Abla ne yapsın, ekmek parası için hepsi. Herkes sizin gibi düşünmüyor.”

Böylesi korkunç bir muameleyi kabul etmekten, boyun bükmekten başka çaresi kalmamış. Diğer kadınlar daha yaşlı, tabiri caizse feleğin çemberinden geçmiş tipler. Sanki olanları hiç duymamışlar gibi kendi hallerinde, kimi turnağıyla, kimi kaşıyla, makyajıyla meşgul.

Oysa Zelâl, adı gibi.

Temiz bir su gibi güzelliği.

Diyecek söz bulamıyorum. Konuşmak istiyorum onunla. Bir şeyler anlatmaya çalışıyor. Fondaki gürültülü müzik eşliğinde duymaya çalışıyorum ben de. O sokakta çalışan kadınların uymak zorunda olduğu kurallardan bahsediyor. Aklim almıyor duyduklarımı. Zamanım azalıyor.

“Bana gelir misin? İş yerime. Ne zaman istersen. Her şeyi dinlemek istiyorum. Hem daha rahat...” diyecek oluyorum. Gözleri çevresindeki kadınlara dönüyor. Korkuyla, kaçamak bir bakışla,

“Aman abla, rahatsızlık vermek istemem. Hem gündüz de çalışıyorum hiç vaktim yok. Sonra ne konuşcaz abla

burda herkesin hikâyesi hep aynıdır, boşver sen bunları. Saçını yaptır git burdan, böyle yerler sana göre değil.” diyor.

Gözlerini gözlerimden kaçırarak çantasından bir sakız çıkarıp, bayağı kadınlar gibi çatırdatarak çiğnemeye başlıyor. Sanki rol yapıyormuş gibi bir hali var. Neden bilmiyorum ama bunu ona yakıştıramıyorum.

Kuaför Cemile saçımı yapmak için yanıma yaklaşıyor. Girerken ettiğim sözlerden ötürü biraz tepkili, omzuma serdiği eski, buruşuk örtünün iplerini bağlarken geriye doğru dönüp,

“Bu memurların bazılarına da laf anlatmak ne zor şey anam. Tabi kimse bilmez biz nelerle çalıştık yirmi beş yıl burada. Aslan gibi iki oğlan çocuğunu nasıl büyüttük de en güzel yerlerde okuttuk, iş güç sahibi yaptık bu pislik yuvasında. Bak bizim büyük oğlan Ege elektroniği bitirdi dereceyle. Aselsan’ın sınavını kazandı; havada kaptılar valla çocuğu. Nerde büyüdü? Sizin bu beğenmediğiniz ikiye bölünmüş dükkânda. Ama insanlar bilmezler ki biz neler çektik. Nelere yürek ezdik. Taş mı sanki bizim bağrımızdaki. Değil. Biz de üzülüyüz bu garibanlara. Napalım anacım ekmek meselesi... Di mi len İsmail.” diye lafını bitirirken hem bana ufak bir özet geçmiş oluyor hem de söylediklerini kocasına onaylatıyor.

Saç yaptıрма işinin böylesi diyaloglarla uzaması canımı sıkıyor. Neticede laf ebeliği ile yaptıkları aşağılık ayrımcılığı kapatamayacaklarını kendileri de biliyor ancak nerede durulması gerektiğini ve benimle hangi üslupta diyalog kuracaklarını bildirmek için biraz sertçe çıkışmam gerekiyor.

“Buraya sizin hikâyelerinizi dinlemeye gelmedim. Yapacak mısınız saç, yoksa kalkıp gideyim mi?” diyorum bir yandan saatime bakarak. Kocasıyla göz işaretiyle anlaştıklarını fark ediyorum.

Hiç cevap vermeden aceleyle bağılıyor içeri doğru;

“Oğlum, Osman! Ordan bir memur tarağı getir!”

Sadece mekânı değil, insanlara kullandıkları malzemeleri bile ayırmışlar. “Özrü kabahatinden büyük.” diye ifade edilen bu olsa gerek. Fakat söyleyemiyorum işte. Yutuyorum sözlerimi.

Binlerce mikrobun barındığı fırça saçımda ileri geri gidip geliyor. Düşündükçe içim kalkıyor. Tanrım ne tedbirsizim. Ne olurdu biraz daha erken kalkıp düzgünce evimde hazırlansaydım. Aptalca düşüncelerle kendimi bunaltmayıp vaktinde uyusaydım... Her neyse artık çok geç. Düzleşme işlemi herhâlde en çok on beş dakika alıyor ama ben kuaförün kapısından çıktığımda sanki on yıl yaşlanmış gibi hissediyorum kendimi.

Bir taksiye atlayıp beni Kurtuluş Parkı'na götürmesini istiyorum.

“Biraz hızlı ama nikâha yetişmeye çalışıyorum.” diye ekliyorum.

Taksici saygılı,

“Elbette abla...” diyor. Elimden geleni yaparım.” Arabada Müslüm Gürses, Teoman'ın şarkısını söylüyor:

“Kayıp bir bavul gibiyim / Ya da sonbaharda boş bir yüzme havuzu / Çok mu ayıp mutluluk istemek... Param-parçaaa” diye nakaratta bağılıyor baba; puslu, gamlı sesiyle; bir bilinmezden umut eder gibi aradığını...

Taksiden iniyorum. Parkın içindeki yüce ağaçların arasından hızlıca geçerken aklımda yine Teoman ve şarkıları. Kim bilir ne çok haksızlığa uğramış, ne çok incinmiş? Kim bilir kimler hor görmüş onu, sevilmeye değer görmemiş, bırakıp gitmiş?.. Yoksa nasıl yazar insan bu şarkıların içli sözlerini?.. Biraz da heyecanımı bastırmak için onun başka bir şarkısını mırıldanarak yürüyorum kuru yaprakların üzerinde.

“Kırıklarını aldurdım kalbimin / Zırhımı çıkardım astım
portmantoya / Güzel vücutlar boş suratlar / Benimse yen-
miş tırnaklarım, titrek ellerim var / Gönülçelenn gönül çe-
elenn/ Aynı andaa utanmadaaan / Hem yarabandımm hem
yaramm / Yordun benii gönülçelenn...

Annemin bir sözü geliyor aklıma;

“Ne yaşatırsan onu yaşarsın.”

Var mıdır böyle bir adaleti zamanın? Yaşamının bir dö-
neminde birilerini hor görenler başkalarının elinden aynı
duyguyu mutlaka yaşarlar mı? “Olmasın.” diyorum kendi
kendime. Korkaklıkları yüzünden gidenler de kırık dökük
geride kalanlar da mutlu yaşasın...

Salondan içeri girip şahit olarak çağırıldığım anda nikâh
masasında yerimi alabilmek için ön sıralara yakın bir yerde
oturuyorum. Gözlerim pek iyi görmüyor gözlüksüz. Çev-
reme bakmıyorum bu yüzden. Bazı tanıdık çehreler dikka-
timi çekiyor okul yıllarından. Herkes gözüme hayli yaşlan-
mış görünüyor. Zaman akmış sanki ben bir yerde tökezleyip
düşmüşüm. O düştüğüm anın acısının içinde, adeta kendi
duygularından saydam bir kılıfın içinde öylece kalakalmışım.
Hem bedenem hem ruhen sanki hâlâ orada, o günümdeyim.

Salon birden kararıyor. Sahnenin ışıkları gelinle dama-
dın gireceği kapıya yöneliyor. Nazlı'nın piyanonun tuşları
üzerinde kendi parmaklarının dokunuşu olduğunu bildiğim,
o çok güzel ezgisi eşliğinde içeriye giriyorlar. Öyle güzel
gülümsüyor ki onun için mutlu oluyorum. Birilerinin bu
dünyada mutlu olması beni umutlandırıyor.

Nazlı nikâh masasına doğru küçük adımlarla yürürken
Özgür incitmekten korkar gibi tutuyor elini. Gözlerimden
yaşlar akmaya başlıyor birden. Böyle bir anın hayalini ku-
ramayacak kadar umutsuz sevdiğimi hatırlıyorum birden.
Yine de sınırsız, sonsuz sevdiğimi... Kendimi toparlamaya

çalışırken şahit olarak ismim okunuyor. Ne yapacağımı bilemez hâlde ayağa kalkıp ilerliyorum insanların arasından. Neden heyecanlandığıma anlam veremiyorum. Sanırım teknik konularla alakalı topluluk önünde olmaya alışık olsam da böyle bir olayın içinde ilk defa bulunmamdan kaynaklanıyor.

Damadın şahidi de yerini alınca hayatlarının belki en mutlu anı olarak kayıtlara geçecek beş dakika başlayıp hemen bitiyor. “Evet!” diyorlar herkesin önünde. Biz de şahitlik ettiğimizi beyan ediyoruz. Birbirlerine aşkla sarılıp öpüşüyorlar. Sonra Nazlı’yla kollarımız bedenlerimiz kenetleniyor. Bir kızkardeş daha yakın benim için.

Ardından nikâhın bilinen ritüelleri uygulanmaya başlıyor. Tebrikler, hediyeler, fotoğraflar filan. Bir ara elimi tutuyor,

“Bak, akşam bahane istemiyorum. Buluşup biz bize eğleniyoruz tamam mı? Bir yere kaybolma, şu kalabalık azalsın fotoğraf da çekilelim...” diyor.

Başımınla onayladığımı belirterek bir kenarda sessizce izliyorum onu. Nasıl kendini kaptırmış diye geçiriyorum aklımdan. Nasıl her şeyi alışılacağı gibi planlamış ve tek bir aşamayı bile atlamadan uyguluyor. Üstelik bu kalıbın içinde olmaktan rahatsız değil. Kurallara uyarsan mutlu, uymazsan mutsuz olursun gibi bir şey. Benim kronik mutsuzluğumun kesin nedeni... Düşünüyorum; mutsuzluk pahasına da olsa değişmem mümkün değil. Kurallar aklıma, ruhuma uymuyorsa ilerleyemiyorum.

Birini gerçekten sevmek; parmakta bir yüzük, defterde bir imza, topluluk önünde verilmiş sözler, gerçek yüzünden ve ifadenden çok uzak, güzel ama yapay bir gülümsemeyle çekilmiş fotoğraflar, dört duvar arası, o araya dizilmiş taktalar, bezlerden ve bir sürü başka gereksiz ayrıntıdan ibaret değilse... Mesela bütün bu saydığım maliyetli şeyler, bir deniz kenarında çıplak ayakla, kumlara bata çıka güneşin

battığı yöne doğru, sevdiğinin sıcacık elinden tutup yürümenin verdiği hazzı hiçbir zaman yaşatmayacaksa, yahut hiçbir şey beklemeden hiçbir şey hesaplamadan onun gözlerinin içinde, sesinde kaybolup gideceğin bir anın değerini asla karşılamayacaksa, aklında yıllarca saklayacağın bir öpüşün hazzını hiç duyurmayacaksa, hayatı kendi istediğin gibi değil de başkalarının istediği gibi yaşayacaksan bana anlamlı gelmiyor.

Bu düşüncelerle insanları izlerken kapının kocaman camında kendimi fark ediyorum. Gülmeyen yüzümü, donuk bakışımı görüyorum. Bir yabancıya bakar gibi bakıyorum kendime. Bir yabancıyı yargılar gibi yargılıyorum kendimi. Bir yerlerde düşürüp kaybettiğim gülüşlerimin bana ne kadar yakıştığını hatırlıyorum. *‘Düşlerini gördüğün sevgiler gerçek değil... Ütopik bir hayalin içinde yaşadığın için yalnızsın’* diye sesleniyorum. Sesleniyorum, çünkü kendi sesimi kendime duyurma konusunda da kusurum var. Belki de mutluluk herkes gibi düşünüp herkes gibi yaşamaktır. Aykırı olmanın maliyetini taşımak bu yüzden ağırdır...

Nazlı, “Hadi gel Bahar.” diyor.

“Son pozu seninle çekilelim.”

Taze damat Özgür bizi aynı karede başbaşa bırakmak için kenara çekiliyor. Bu genç adam her zaman böyle anlayışlıdır. İyiler iyisidir. Ona bakıp gülümserken arkadaşım için seviniyorum. Nazlı’nın belinden tutuyorum. O gelinliğine aldırmadan elini omzuma atıyor sonra iki eliyle sarılıyor bana. Gülüşmeye başlıyoruz onun bu hareketiyle. Ciddi gelin pozunu bozması nasıl güzel oluyor anlatamam. Çünkü poz verilen anlarda kameraya başka biri gibi bakmaktan kendimi alamam. Hep olduğumdan kötü, gergin çıkarım. Eski günlerdeki gibi güldüğümüz bir fotoğraf oluyor bu. Sonra Özgür’ü aramıza alıp üçlü bir gülümsemeyi ekliyoruz fotoğraf karelerine. Bu fotoğraf kareleri bahsini

açmışken yine saçma bir şeye takılıyorum. Sahi her zaman dikdörtgen olan fotoğraflar için neden fotoğraf karesi sözü kullanılıyor ki. Benim kendi kendime takıntılarım işte.

İşyerine dönmem gerektiğini söyleyip ayrılacağım anda Nazlı yanıma iyice sokulup beni yeniden tembihlemeyi ihmal etmiyor.

“Bak, akşamı unutma ve lütfen eski günlerdeki gibi ol, birazcık süslen!” diyor. “Anlaştık.” diye onaylıyorum onu.

Geldiğim yoldan geri yürüyüp bir taksiye atlıyorum. Tanrım, bundan nefret ediyorum. Kirli koltuklar, az önce atılmış sigaranın arabanın içinde kalmış dumanı. Bir kere binmiş bulunuyorum. Camı açıyorum. Eski teypten Neşet Ertaş’ın dost sesi, kötü havayı bile katlanılır yapıyor. Bozkırın tezenesi, rahmeti bol olsun. O anda âdeta yorgunluk akıyor üzerimden. Kendimi kirli koltuğa bırakıyorum.

“Datlı dillim güler yüzlüm / Ey ceylan gözlüm / Göğ-nüm hep seni arıyor / Neredesin sen?”

“Rüzgârlı Sokağa” diyorum taksiciye eksik bırakarak cümleyi.

Hayat, eksik cümlelerimizi anlamasını beklediğimiz insanların dallarında yeşeren bir umutmuş gibi...

*Hadi bir resim çiz Umut!
Yaşadığın dünyaya
Bir çocuğun gözleriyle hilesiz ve sevgiyle bak!*

Teyzemin defterinin sayfalarını çevirirken ona hayranlığım katlanarak artıyor. Yazdılarını okurken sanki sesini duyar gibiyim. Usul usul anlatıyor sanki. Nasıl yalnızmış. Ne yaşarsa yaşasın içinde yer aldığı dünyaya, çevresinde hiç tanımadığı insanlara, hayatlara karşı kayıtsız kalamayan, “Adam sen de...”, “Bana ne..” diyemeyen kaç kişiyiz diye düşünüyorum onu okurken. Belki daha kalabalık olsak daha yaşanır bir yer olacak içinde bulunduğumuz evren...

Teyzem aslında bir çeşit günlük gibi değil de daha çok notlar, anılar şeklinde doldurmuş sayfaları. Sanki her dertleşmek istediğinde açıp açıp yazmış. Oysa bilgisayar çağında insanlar artık not defteri kullanmıyor. Teyzem hep kullanırdı. Altın yaldızlı desenleriyle meşin kaplı küçük defteri ve özel kalemını yanından hiç ayırmazdı. Pahalı bir kalem değildi ama bir yerlerde unutacak olsa panik olurdu. Anısı var derdi. Bir de kalem kutusu bulundururdu çantasında. Renkli kalemleri vardı. Bir yerlere gitsek, sıkılacak olsam bana kalemleri ve not defterini verirdi.

“Hadi bir resim çiz Umut. Ne görüyorsun çevrene bakınca?” derdi.

Çok sonra okulu bitirip mesleğe başladığım ilk gün elinde kocaman bir paketle geldi. O defterlerden çizdiğim bütün eciş bücüş resimleri kesip çıkarmış yıldızlı bir

gece fonunun üzerine kolaj yapmış ve çerçeveletmiş. Altında bir not,

“Yaşadığın dünyaya bir çocuğun gözleriyle, hilesiz ve sevgiyle bak. Ancak o zaman körelmiş yetişkin gözlerin göremediği eşsiz ayrıntıları fark edeceksin.”

Öyle özledim ki sesini, küçücük dünyamda annemle ve teyzemle kalabalık olmayı öyle özledim ki...

Kalkıp kendime bir sandviç hazırlıyorum. Ayaküstü atıştırdıktan sonra büyük merak içinde yeniden elime alıyorum defteri. Yıllar önce âdeta pislik yuvası diye tanımladığı muhiti düşünüyorum. Bu şehirde bir tek o bölgede görev yapmadım. Teyzemin anlattıklarının rahat yirmi yılı vardır. Bildiğim kadarıyla hâlâ değişen bir şey yok. Muhitin şöhreti artık kanıksanmış halde.

Orada çalıştığını hiç bilmiyordum. Satır satır yazdıklarını okurken gözümde canlanıyor olanlar. Kim bilir kimler tarafından korunuyor, kimlerin işine yarıyordur buradaki ticaret. Bu tür kirli işlerin arkasında olanları herkes bilir aslında. Sadece birilerinin değil zincirleme şekilde birden fazla kişinin çıkarına dokunduğu için kimse dokunmaz böyle yerlere. Buralarda teyzem gibi hassas insanların canını sıkan olayların sonlanması o sistemin işine gelmez. Bu yüzden kanıksanır bu tür yerler. Topluma öylece kabullendirilir.

*“Dünya zalımlar dünyası
Gelen zalım giden zalım...”*

Büroda işlerimi tamamlamam epeyce vaktimi alıyor. Çalışan herkes servislere binip gitmiş. Sokak gündüz elbisesini çıkarıp ışıltılı gece kıyafetini geçirmiş üzerine. Kalın bacaklı, uzun sarı saçlı, ağır makyajlı kadınlar sokağın başında alıcı bulmak için volta atıyorlar. Kokareççi tezgâhı kurmuş. Baharatlı bağırsak, içeriğin kimyasal korkunçluğuna rağmen müthiş lezzetli bir koku yayıyor etrafa. Müzikhol-lerden bangır bangır sesler birbirine karışıyor.

Sokak, gündüz düzgün bir işte çalışıp gece pavyonda konsomasyona çıkmak zorunda olan kader kurbanı bir hayat kadını gibi. Ne başka çaresi ne de bir çıkış yolu var. Bir tür esaretin içinde eriyip gidiyor. Eski güzelliğinden hiçbir iz kalmamış geride.

Elimde evrak çantamla dışarı çıkarken çevrede olup bitenleri yine biraz abartıyor muyum diye düşünüyorum. Tam o anda Zelâl’le karşılaşıyorum. Göz göze gelince mahçup bir bakışla selamlıyor beni. O yürüyüp yanımdan geçerken içimde bir şeyler ateş alıyor. Aniden geriye dönüp;

“Gelmeni bekleyeceğim.” diye sesleniyorum.

Birkaç adım ilerledikten sonra dönüp bana bakıyor, üzerinde kırmızı, mini, ucuz bir elbise var. Gözleriyle cevaplıyor beni.

“Olur.” der gibi bakıyor.

Yanındaki kel, iri yarı, göbekli, kara kaşlı, pala bıyıklı, çirkin adam, kızı kolundan çekiştiriyor. O an beynim uyuşuyor. Yapacak bir şey yok. Sakin kalmaya gayret ediyorum. Sonra hızlı adımlarla kendimi sokaktan caddeye atıyorum. Trafik ışığında bekleyen halk otobüsüne atlıyorum hemen. Beni o ortamdan uzaklaştıracak ilk vasıtaya. Bir yer bulup oturuyorum. Kalbimin hızlı atmasına engel olmaya çalışarak düzenli nefesler alıp veriyorum. Pencereden dışarı bakarken görüntüler kayıyor gözümün önünden. Araçlar, insanlar, kalabalık her şey gerçekten can sıkıcı fakat en azından normal hayatların içinden geçiyorum. İşlerinden, okullarından çıkıp evlerine ulaşmaya çalışan insanların arasından.

Eve girdiğimde beni rahatlatan şey, bir yılanın artık ona hizmet etmeyen, miadını doldurmuş gömleğinden sıyrılması gibi üzerimdekilerden kurtulmak. Her ne olursa olsun hepsini kirli sepetine atıyorum. Çünkü sokağın, evin dışındaki korunaksız, sevimsiz hayatın kötülüğü yüzünden üzerime sinen ne varsa ancak iyice yıkandığında azalabilir.

Çabucak duş alıp alışık olduğum, içinde rahat ettiğim yumuşacık pijamalarım ve patiklerimin şefkatli sıcaklığına teslim olduğum anda rahatlayabiliyorum.

Sonra mutfığa gidip masanın üzerinde kuru incir, fındık, fıstık ne varsa atıştırdıktan sonra kahve makinesini çalıştırıyorum. Evin atmosferi mutfaktan yayılan kahve kokusuyla birden değişiyor. Daha ilk enfes yudumda zihnimin canlanmaya başladığını hissediyorum. Kahvenin kokusunun ve lezzetinin bana bahsettiği keyfin yerini hiçbir şey dolduramaz. Koltuğa uzanıp gözlerimi kapatıyor ve yaşadığım inanılmaz günü düşünüyorum. Düşünürken uyku tatlı tatlı sokuluyor gözbebeklerime. Hiç direnmiyorum, hatta ona hemen teslim olmak için koltuğun üzerinde duran küçük battaniyenin sıcaklığına sığınyorum.

Telefonun sesiyle açıyorum gözlerimi. Nazlı arıyor. Tanrı'm kaç saat uyumuş olabilirim? Korkarak açıyorum telefonu. Gürültülü bir ortamdan bağıyor;

“Nerdesin, yine geciktin. Hadi herkes geldi!”

Bununla biraz olsun rahatlıyorum. Sandığım kadar uzun uyumamışım ama nasıl da dinlenmiş hissediyorum kendimi.

Dolabımdan, vazgeçemediğim siyah renkte elbiselerden birini çekip alıyorum. Saçlarıma biraz köpük sürerek dalgaları belirginleştiriyorum. Yok, olmadı en iyisi toplamak; arkada topluyorum saçlarımı. On beş dakikada hazırım. Arabamın anahtarlarını alıp çıkıyorum. Neyse ki bu şehir eşsiz sevdam İstanbul gibi mesafeleri imkânsız hâle getirmiyor. Trafik neredeyse yok gibi.

Konuşmamızdan sadece yarım saat sonra üzeri küçük beyaz pembe çiçeklerle bezeli U şeklinde hazırlanmış muhteşem bir masanın kenarında bana ayrılmış yerdeyim. Nazlı gelinliğini çıkarmış, saçını açmış, makyajını tazeleyip üzerine bu defa beyaz dantel işlemeli şık bir mini elbise giymiş. Harika görünüyor. Akşam için ben de fena sayılmam. Sanırım uyku bana yakışmış. Yaklaşıp

“Nihayet gelebildin, çok güzel görünüyorsun.” diyor ve ekliyor,

“Kızım bu ayakkabılar ne böyle? Ne güzel bir mor bu! Bayıldım.”

Birden kalakalıyorum. Cevap veremiyorum. Ayakkabıları hangi hayalim için aldığımı söylemiyorum. Sadece o hayalin artık gerçek olmayacağını kabullendiğim için giymeye karar verdiğimi bilerek kendime acıyarak gülümsüyorum.

“Öylesine bir ayakkabı işte Nazlı'm. Sana da alırız.” diyorum.

Gece eğlenceli geçiyor. Ben eğlenceyi kıyısından izliyorum. Nazlı olmasaydı böyle bir ortama asla girmeyeceğimi

bilerek... Yalnızlık gri, gergin bir yay gibi çıkıp geliyor yine. Benliğimin elinden tutup beni geçmişe doğru sürüklemeye çalışıyor. Anıların tozlu, hırpalanmış ve soluk rengi içinde dolaşırken yine kalbimden vuruluyorum...

Herkes yanında biriyle gelmiş. Birkaç ucube, aranan ti-pin saçma girişimlerine maruz kalıyorum. Üzerime dikilip bütün ayrıntılarımı inceden inceye süzen bakışların ağırlığı beni tiksindiriyor... Sonra İpek'i fark ediyorum masanın diğer ucunda. Okul yıllarından bugüne tek değişim aldığı kilo-lar, botokslu yüzü ve artık maske hâlini alan makyajı. Yine eskisi gibi insanlar ağzının içine giriyor, iri kahkahaları fütursuzca yayılıyor etrafa. Yanlarında eşleriyle gelen adamların bile onun hakkında tek ortak düşüncesi var. Bu gece bu masadakilerden hangisiyle çıkacak kapıdan? Nasılsa yarın başka bir gün doğar. Başka eğlenceli insanlarla tanışır. Dert değil. İşte herkes kendini bir şekilde ifade ediyor. Bir şekilde mutlu olmanın yolunu biliyor. Ona uzaktan bakarken davranışlarının eskiden olduğu gibi bana hâlâ abartılı geldiğini geçiriyorum aklımdan. Nasıl rahat. Bir şeyleri yaşayıp hızlıca tükettikten sonra hiç pişmanlık duymuyor mudur? Hiç âşık olmuş mudur mesela? Olsa bu kadar farklı insanla beraber olamazdı. Buna eminim.

Güç mü bu, yoksa hafiflik mi kestiremiyorum. Sadece bir insanı çok sevip ondan başka herkese kendini kapatmak, onun hayaliyle avunmak mı; yoksa hiç kimseye bağlanmadan değişen aktörlerle gün geçirmek mi? Veya biriyle en ufak bir heyecan hissetmeden yıllar yılı birlikte olmak mı? Herhâlde ne uğruna olursa olsun hiçbir zaman böyle bir şey yapamazdım ben. Yine de yargılamıyorum onu. Böyle mutlu çünkü.

Kaç gündür geçmeyen baş ağrım yeni dindiği için teklif edilen şarabı içmiyorum. Belki böylelikle eve dönünce birkaç satır okurum.

Eğlence bitiyor. Genç çiftler evlerine gidiyorlar. Nazlı çıkmadan gelin çiçeğini fırlatıyor. En ufak bir hamle yapmadan dikiliyorum. İpek, çiçeği kapmak için öne atılırken yere kapaklanıyor. Âlem kız, gülmemek için kendimi zor tutuyorum. Mekân yavaş yavaş boşalırken mor adımlarımla çıkışa doğru yürüyorum. Hayli soğuk dışarı. Rüzgâr içimi titretiyor. Gecenin içinde korunaklı bir bölgede sokağa sağlı sollu dizilmiş pahalı restoranlardan insan sesleri, şarkılar, kahkahalar, paslı sesler, hırıltılar yayılıyor etrafa. Alkol kokulu bir karmaşa âdeta. Oysa hava öyle tatlı ve temiz ki bir an, arabamın arkasında her zaman bulundurduğum yedek kıyafetleri giyip Kuğulu'ya kadar inmeyi geçiriyorum aklımdan. Sonra vazgeçip arabama biniyorum. Çalıştırdığım anda müzik başlıyor.

Mahzunîye saygı albümü, yeni yıl günü Arzu'm almıştı bunu. Güzel sesli bir genç kadın adını çıkaramadım şimdi, o söylüyor...

“Dünya zalımlar dünyası / Gelen zalım giden zalım...”

Bu harika. Türküler rock formunda düzenlenmiş. Kimileri eleştiriyor ama bana kalsa çok hoş. Eşlik ederek Çankaya sırtlarından evime doğru yol alıyorum.

*Duvağı açılmamış
yeni gelin gibi gök
el değmemiş yanakları kızarmış
Gözlerini dikmiş yerin koyu karanlığına
Son bir umut
Ha gayret
Yeri karanlıktan kurtarmaya başlamış*

Yeni bir gün doğuyor. Gökyüzü sanki alev almış... Güneşli, aydınlık günler için kurduğum hayaller gerilerde kaldı. Umutlarım camdan değillerdi kalbim gibi, fakat her nasılsa kırıldılar işte. Kaderime boyun büküp yoluma yürüyorum. Bugün canım babamın doğum günü. Sabah işe gitmeden hastaneye uğruyorum. Bir yandan onunla konuşup bir yandan vazodaki çiçekleri değiştiriyorum. Ellerini, yanaklarını öpüyorum. En ufak bir kıpırtı yok.

Unutuşa sürüklenmek gibi bir şey bu.

İncelikli bir yok oluş.

Birbirimizden başka kimsemiz yoktu oysa. Geride bir buğunun içinde bırakıyor beni. Bir an hüznülenecek gibi oluyorum, sonra, dur diyorum kendime. En azından hayatta. Hâlâ yanımda. Tanrı'dan umut kesilmez. Doğum gününü kutluyorum.

“Artık gitmem gerek babacığım.” diyerek göğsünün üzerine yatıyorum.

Gözümden düşen bir damla sıcacık yaş kalkarken yanığına damlıyor. Bir an irkiliyor. Hareket ettiğini sanıyorum.

Beni hissediyor, eminim bundan. Ne güzel bir hediye bu benim için.

Daha fazla geç kalmamak için hızlıca çıkıyorum hastaneden. İşyerimin kapısından insanları selamlayarak, gülümseyerek giriyorum. Tanıdığım, beraber çalıştığım herkes benden bir şekilde hoşnuttur. En anlaşılmaz olanlarıyla bile bir şekilde orta yolu bulurum. Yoksa hayat işkenceye dönüşürdü. Bütün günü kavga gürültü ve gerginlik içinde geçirsek buna kim tahammül edebilir?

Odama gelip masamın başına oturuyorum. Önce önümdeki dosya yığınınca, sonra dönüp pencereden dışarıya bakıyorum. Ardından başımı kaldırıp göğe... Bir an içimden kırık dökük bir şeyler geçiyor. Bir sesin yokluğunun bütün dünyayı birdenbire nasıl böyle ıssızlaştırdığını anlamakta zorlanıyorum.

Bir tepenin üzerinde küçücük gövdemle toprağa tutunmuş, rüzgâra, fırtınaya, yağmura, yakıp kavuran güneşe rağmen orada kalakalmış bir bitkiydim ben. Belki bir çiçek, bir ağacın ufacık sureti, yahut manasız bir ottum. Tepeden aşağılara vadinin derinliklerine doğru bakarken yükseklikten korkardım, köklerimle daha sıkı sarılırdım toprağa. Burada tutunarak yaşamasam, bu vadinin dibine doğru süzülsem nasıl olur bu inişin heyecanı diye düşünürdüm. Sonra sen geldin. Hiç beklemediğim bir anda, ılık bir meltem gibi yanıbaşına kadar sokuldun ve kulağıma uçuşun nasıl eşsiz bir şey olduğunu fısıldadın. ‘Vadinin koyu karanlık derinliklerine değil, başını kaldırıp göğe bakmalısın!’ dedin ve gittin. Bir daha ne zaman geri geleceğini, ne zaman beni çepeçevre sarıp köklerimden söküp göklere uçuracağını bil-dirmeden. Belki her an belki hiçbir zaman. Önemi de yok artık bunun. Beklemekten vazgeçtim.

O tepenin üzerinde eşsiz bir dokunuşla anlam bulan bir varlık olduğumu biliyorum. Issız bir sessizliğin ortasında

başımı kaldırıp göğ'e bakıyorum. Bu evrende mutsuzluk veren ne varsa hepsini birden yok edemeyeceğimi biliyorum ama umudumu diri tutmaktan vazgeçmiyorum.

Sanırım bugün çalışma arzum alıp başını bir yerlere gitmiş. Zoraki işime dönüyorum.

Üst üste yığılı onlarca dosya. Her birinde alınıp bir nedenden gereği yapılmamış, bekletilmiş tutanaklar, kapanmamış çeşit çeşit olaylar, nedense işlenmemiş kayıtlar... Bu dosyalara konu olan kişiler kim bilir neredeler şimdi. Devlet nasılsa üç beş yılda bir olan biten ne varsa affediyor. Bir çizgi çekip yeniden başlama şansı veriyor. Doğal olarak suçlar tekrarlanıyor, sorumluluklar yerine getirilmiyor. Kaostan başkaca bir şey değil.

Bunlarla meşgulken kapı hafifçe tıklatılıyor. Genelde tıklanma sesinden sonra ben herhangi bir şey söylemeden kapı aralanır ve ardındaki her kimse meramını anlatmak üzere içeri girer. Ben de bu nedenle bekliyorum. Ama kapı açılmıyor. Yerimden kalkmadan bekliyorum, kapı tekrar çalınıyor. Bu defa hiç değilse birkaç adım atmış olmak için kendim açıyorum kapıyı. O an öyle şaşıyorum ki ne diyeceğimi bilemiyorum.

Kapının önünde heyecanlı hâliyle yaprak gibi titriyor. Yüzü gözü morluk, yara bere içinde. Dudağı patlamış, kan dudağının kenarında kurumuş. Gözlerime inanamıyorum.

“Canım, içeri gel. Kim yaptı sana bunu? Elleri kırılsın. Geç geç otur hadi...” diyorum.

Ağzından tek kelime çıkmadan hıçkırarak ağlamaya başlıyor.

“Abla, ben alışığım. Sadece sabah oğlum Necmi’ye ne diyeceğimi bilemedim. Bu öyle sık oluyor ki nasıl saklayacağımı, bu defa hangi yalanı uyduracağımı bilemedim. Oğlum benim yaşadıklarımı bilmesin. Ne iş yaptığımı, neler

yaşadığımı bilmesin. Bununla başını yere eğmesin. Cemile Abla'nın oğlucukları gibi okusun benim de Necmi'm istiyorum. Okusun ve doğru düzgün bir insan olsun. Ama..."

İçim parçalanıyor hâline. Kalkıp makinede biraz su ısıtıyorum. Fincana bir bitki çayı koyup veriyorum ona. Geçip karşısına oturuyorum.

"Zelâl, canım benim. Sana söz veriyorum Necmi olanları bilmeyecek. Sana söz veriyorum, okuyacak, iyi bir iş sahibi, güzel bir insan olacak. Dur bakalım, ağlama şimdi." diyorum.

Öyle kötü görünüyor ki gözlerinden dökülen yaşlara hâkim olamıyor.

"Abla, utandım oğlumdan, ne yaptıysam kapatamadım bunları. Yine, 'Nasıl düştün anne?' dedi bana. Ne yapacağımı bilemedim." diye devam ediyor konuşmaya.

"Eğer bana her şeyi başından doğru düzgün anlatırsan sana yardım edeceğime, seni de oğlunu da bu durumdan kurtarmak için elimden geleni yapacağıma söz veriyorum. Tamam mı Zelâl. Sakin olup olanları en başından anlat, hadi!" diyorum.

"Tamam, abla." diye cevaplıyor önündeki çaydan bir yudum alırken.

Ona gözyaşlarını silmesi için bir mendil veriyorum.

Önce akan burnunu sonra gözyaşlarını siliyor ve ardından konuşmaya başlıyor.

"Tam olarak nereden başlayacağımı bilmiyorum abla. Ama ben bugün yani yirmi iki ekimde yirmi dokuz yaşım girdim. Her yıl bir yaş alıyorum sözde. Fakat sadece oğlum için nefes alıyorum. Ben aslında on altı yıl önce Batman'da öldüm biliyor musun? Gerçekte yaşamıyorum ben. Sadece nefes alıyorum." diyor boğazını temizlemeye çalışarak.

Babamla aynı gün doğmuş diye duyunca içimden ılık bir şeyler geçiyor. Bu kıza karşı tuhaf bir yakınlık duyuyorum. Onu konudan uzaklaştırmak istemiyorum. Bu yüzden,

“Batmanlı mısın sen? Peki, nasıl geldin buraya? Yakınların, akrabaların mı var burada? diye soruyorum.

“Kimsem yok abla. Hiç kimsem yok. On yedi yaşımdaydım buraya geldiğimde. Ne memleketim var, ne ailem ne yerim yurdum. Hiç kimsem yok. Anlatacağım abla. Anlatacağım.” diyor.

Biraz daha sakinleşmiş, ağlamaktan şişmiş gözleri düşünceli, sabit bir noktaya bakarak konuşmaya devam ediyor.

“Sadece...” diye bir an duraklıyor.

“Sadece, sana nedense güvendim. Her zamanki gibi zordayım. Çaresiz kaldım. Ama anlattıklarım yüzünden başıma bir şey gelirse, Necmi’ın bu bataklığın içinde tek başına kalırsa, o da bu pisliğin içine karışıp yok olursa diye korkuyorum.”

Başımı çevirip pencereden dışarı bakıyorum. Korkmakta o kadar haklı ki. Yine de onu ferahlatmaya çalışarak,

“Korkma.” diyorum.

“Zarar görmemeniz için elimden geleni yapacağım. Bana güvenebilirsiniz.”

Çayından art arda yudumlar alıyor. Bir tabakta birkaç kuru pasta getiriyorlar, çekmecemden şekerli badem çıkarıyorum masanın üzerine, kendime de bir fincan çay alıyorum ve sekretere özel bir konuğum olduğunu, acil durumlar dışında rahatsız edilmek istemediğimi bildiriyorum. Kendini daha rahat hissetmesini sağlamaya çalıştığımı anlıyor. Sanki ailesinden birinin yanındaymış gibi çocuksu bir güvenle konuşmaya başlıyor. Oysa sadece kısa bir süre önce tanıdığı biriyim. Ona bakarken ne denli çaresiz olduğunu hissediyorum.

“Abla.” diyor,

“Dedim ya sadece on üç yaşımdaydım öldüğümde ve ben on altı yıldır yaşamıyorum. Bir yaz günüydü. Öyle kavurucu bir gündü ki anlatamam. Bizim oralarda kızlara okul okutmazlar. Bir vali gelmişti şehrimize. Ve güzel bir kadın vardı. Doktor demişlerdi onun için. Köy köy gezip, kızlar okusun diye uğraşıp duran bir kadın. Valilikle birlikte bir proje yapmışlardı. Kadın, hiç tanımadığı köy kızları ve kadınları için elini taşın altına koymuştu anlayacağın. İşte o günlerde valilikten kasabaya bir haber geldi. Kız çocuklarını okula kaydeden ailelere maaş gibi bir şey bağlanacak diye.

Ağabeyim vardı en büyüğümüz. O askerdeydi. Ondan başka biz üç kız, iki oğlan kardeşlik evde. Bizde kızlar evlattan sayılmaz abla. Para mevzusunu duyan babama göre birden kıymete binmiştik ama. Ben en büyük kız çocuktum. Büyük kızlar okula giderse en çok para onun için veriliyordu. Kuralı öyle koymuştu o güzel kadın. Babam para için benimle birlikte, benden küçük kız kardeşim Havin ve en ufağımız Rojda’yı hemen okula yazdırdı. Oysa anamın bütün yalvarmasına rağmen ilkokulu bitirince okula yollamamıştı beni. Orta birinci sınıfı o yıl okudum. Orta ikiye teşekkür alarak geçtim.”

Birden gözleri doluyor. Eliyle boynunda deri bir ipe dizili üç mavi boncuğa dokunuyor.

“Ne oldu? diye soruyorum.

“Hiç. İlk sevdam geldi birden aklıma abla. Bana okulun bahçesinde bu kolyeyi vermişti. O günden beri hiç boynumdan çıkarmadım. Gözüm gibi baktım kaybolacak diye, o vermişti... Buna dokununca beni hatırla demişti.”

“Üzülüyorum. Ah Zelâl’ciğim...” diyorum. “Çocukluk aşkları böyle oluyor. Tertemiz, hilesiz...”

Devam ediyor anlatmaya.

“O yaz ben epeyce serpilmiştim. Daha bulûğa ermemiştim ama akşamı sabahı vardı ve anam yine hamileydi. Öyle ağırlaşmıştı ki yerinden kalkamıyordu. Canına yetmişti de çektikleri, neden hâlâ hamile oluyor, çocuk doğuruyor anlamıyordum o zamanlar. Başka çaresi, kaçarı olmadığını şimdi fark edebiliyorum. O gün ben evde yalnız kaldım. Kardeşlerim dışarıda oynuyordu.”

Konuşması yeniden gözyaşlarıyla kesiliyor.

Ağlarken elleriyle hıçkırıklarını içine hapsedmek istercesine ağzını kapatıyor. Bunu çocukluğunda başına gelenler sırasında öğrendiğini düşünüyorum. Sesini, çığlığını, acısını, korkusunu, ne varsa onun ufacık bedenine, ruhuna zarar veren, hepsini yutmayı öğretmişler ona. Ne yapacağımı bilemiyorum. Kalkıp sarılıyorum ona. O anda on üç yaşındaki kız çocuğu ağlıyor kollarımın arasında.

Sakinleşmesini bekliyorum. Kendini geri çekip toparlanmaya çalışıyor. Her şeyi anlatıp rahatlamak istiyor belli ki. Yanında olduğumu, onu yaralayan ne varsa geride kaldığını hissettirmeye çalışıyorum.

“Rahatla canım. Seni üzen her neyse geride kaldı.” gibisinden bir şeyler söylemeye çalışıyorum. Tuhaf bir titreme sarıyor vücudunu. Birden ne olduğunu kavrayamıyorum. Bazı sözleri gevelemeye çalışıyor ağzının içinde.

“Abla, babam,” diyor.

“Evet canım.” diyorum. “Döver miydi seni?” diye tahmin yürütmeye çalışıyorum gözlerinin içine bakarak.

“Döverdi tabii. Dayak yememiz normal bir şeydi ama babam,” diyor ve yine hıçkırıklara teslim oluyor. Hiçbir şey anlamıyorum.

“Canım, istersen kendini daha iyi hissettiğinde konuşalım olur mu? Benim için sorun yok, ben saatlerce dinleyebilirim seni.” diyorum.

Anlatmak istediğini belli eder hâlde devam ediyor konuşmaya.

“Abla, babam son zamanlarda bana garip davranmaya başlamıştı. Yaptığı şeylerden, tuhaf bakışlarından rahatsız olurdum ama sesimi çıkaramazdım. Evde yalnız kaldığım zamanlarda yanıma yaklaşıp dokunmak isterdi bana. Korkardım ondan. Bir türlü anlam veremezdim yaptıklarına. Bir gün ben evi süpürürken geldi. Annemler yoktu evde.” derken sözcükleri hıçkırıklarıyla kesiliyor yine.

Kendimi çok kötü hissediyorum. Söyleyecek bir şey bulamıyorum. Büyük bir gerginlik içinde dinlemeye devam ediyorum. Anlatacağı şeyi hissediyorum o anda, kasatı kesiliyorum. Bir süre sonra tekrar başlıyor konuşmaya.

“Emmi’nin hanımı ile anam kasabaya, doktora gitmişti. Bir süre sonra babam eve geldi. Kapıyı tekmeleyerek içeri girdi. Sonra dönüp içeriden kilitledi kapıyı. Çıldır-mış gibiydi. Hızla perdeleri kapattı. Beni kolumdan tuttuğu gibi odaya attı. Ne yaptım yine, neye sinirlendi? Beni kemerle mi dövecek diye düşünürken arkasında sakladığı bıçağı gösterdi. Sesini çıkarırsan seni doğrarım diye bağırdı. Neler olduğunu anlayamadan üzerimdeki giysileri parçalamaya başladı. Çok kötü kokuyordu. Öyle iğrenç kokuyordu ki anlatamam. Sanki kendinde değildi. Çırpınmaya, elinden kurtulmaya çalıştıysam da başaramadım. Bağırıp ses çıkarmamam için eliyle ağzımı kapadığı anda üzerimde ağırlığını hissettim. Yaşadığım korkuyu, üzüntüyü, yıkımı bu dünyada hiçbir şeyle kıyaslayamam. Bir süre sonra durdu. Kalkıp kendini topladı. Gözlerim yuvalarından fırlayacak gibi dehşetle açılmış, acılar içinde orada öylece hareketsiz kalakaldım. Evin kararmış tavanına takıldı gözlerim.

Saatlerce orada o hâlde yattım. Acımı gözyaşlarımı durduramadım. Kimseden yardım isteyemedim, sesimi de çıkaramadım. Kapıyı çekip çıkarken bıçağı yerden aldı. Sesini çıkarırsan seni doğrarım.” dedi tekrar.

Kanım donuyor duyduklarım karşısında. Dehşete düşüyorum. Ne söyleyeceğimi bilemiyorum. Çaresizce ellerini tutuyorum.

Bir dönem o bölgede basına da yansıyan kadın ve kız çocukların intihar vakalarını hatırlıyorum. Art arda gelen ölüm haberlerinin arkasında ensest suçu olduğunu açıkça ifade eden olmamıştı. Çünkü bu, her nerede olursa olsun örtbas edilen, kapatılan ve resmî kayıtlara geçmeyen bir durumdu. Birkaç yıl önce korkunç bir cinayet vakasını incelerken olayı daha iyi kavrayabilmek için okuduğum bir üniversitenin ensest ile ilgili raporunda ve Birleşmiş Milletler’in bu konudaki araştırmalarında da aynı şey vardı. O zaman da bugünkü gibi hissetmiştim. Bütün bu olanları kavramakta kabullenmekte güçlük çekmiştim. Nasıl bir canavar evladına böyle bir şey yapabilir diye düşünmüştüm.

İnsanlar Tanrı’yı dillerinden düşürmüyorlar. Sonra onun yarattığı en eşsiz varlığa en kötüsünü reva görüyorlar. Din örtüsünün altında ne ararsan var. Herkes günahını bir şekilde kılıfına uyduruyor. Bütün dinlerde böyle. Hristiyanlar oldukları anda insan denen varlığın günahkâr olduğunu kabul edip kutsal su ile vaftiz ederek arındırıyorlar. Hangi su böyle bir günahı temizleyebilir ki? Kim o arınmış varlıkların ilerde böylesi korkunç bir şeye kalkışmayacağını öngörebilir. Günahlarla dolu bir dünyanın içine salınan bebekler nasıl kirlenmeden yaşayabilir. Herkes birbirini kandırıyor. Herkes kendini kandırıyor. Benlik duygusu ve nefsin pis kokulu nefesi öne çıktığında kimse Tanrı’yı takmıyor. Yalnızca acı çekenler medet umuyor Tanrı’dan. Keyfi yerinde

olanların umurunda bile olmuyor. Kim güçlüyse onun kazandığı adaletsiz bir dünya.

O anda bir çıkmazın içinde hissediyorum kendimi, babamı hatırlıyorum. Yanında olmak ona sarılmak istiyorum. Birden Zelâl'in buz gibi bir ifadeyle masamın üzerinde duran resme baktığını fark ediyorum. Bütün ailemi bir kazada kaybettikten sonra hayatta kalan tek dayanağımın, biricik babamın resmine. Tanıdığım en güzel ruhlu adamın resmine...

Zelâl gibi talihsiz kızların yaşadığı bu ülkede sahip olduklerimin ne kadar da değerli olduğunu düşünüyorum. Ne diyeceğimi bilemez halde dinlemeye devam ediyorum. O da artık olanları kanıksamış hâlde anlatmaya...

“Doğramak öldürmek demekti değil mi abla? Böyle tehdit etmişti beni. Oysa babam beni öldürmüştü zaten. O halde ne kadar süre orada yattığımı hatırlamıyorum. Bir müddet sonra belki iki, üç saat; yeniden odaya geldi. ‘Kalk yıkan, üzerini değiştir. Anan gelmeden yemeği hazır et. Ve çeneni kapalı tut!’ diye uyardı beni. İnsan kirlendiği için yıkanır. Ben kirlenmişim. Ama beni arıtacak ne su ne sabun ne de başka bir şey vardı artık. Bu kiri bedenimden de ruhumdan da hiçbir şey temizleyemezdi. O günden sonra anam evden ne vakit uzaklaşsa devam etti bu işkence. Erim erim eriyordum. Kalkıp temizlenip derslerime çalışıyordum. Artık okula bile gitmek istemiyordum. Okula gidince onu görmek, onunla konuşmak istemiyordum. Çocuk aklımla kurduğum hayaller yerle bir olmuştu. Başımı kaldırıp yüzüne bile bakamıyordum. Boynumdaki üç mavi taşı elimin içinde çevirip durdum günlerce. Kolyemin de kalbimin de sahibiyile bir daha hiç konuşmadım. Başıma gelenlerden kurtulmak için defalarca öğretmenime anlatmayı düşünüp vazgeçtiğimi hatırlıyorum. Okul başladığımda, öğretmen olmak gibi hayallere kapılmışım. Artık böyle bir hayalim de umudum da yoktu.”

“Ne kadar devam etti bu durum Zelâl, Ne zaman son buldu? Annen bir şey yapmadı mı?” diye soruyorum büyük üzüntü içinde.”

“Yapmadı abla. Yapamadı. Annem ikiz kardeşlerim doğduktan bir süre sonra hastalandı. Önce kardeşlerim peş peşe öldüler. Sonra annem yataklara düştü. Babam o vakitler çılgına dönmüş, kudurmuş gibiydi. Ağabeyim askerden gelmiş; babama, ‘Ben de odaya girmek istiyorum. Bir sana mı hizmet edecek demeye cüret etmişti.’ Korkudan bir köşeye büzülmüş hâlde duruyordum. Bir gece annem ağrılar içinde inleyerek bir deri bir kemik kalmış hâliyle babamın karşısına dikildi. ‘Bu işe derhâl bir son ver! Bu Deyyus oğluna da mukayyet ol, dinime imanıma sizi jandarmaya ihbar ederim. Sürünürsünüz! Cümle âleme rezil olursunuz!’ diye bağırdı.

“Yarından tezi yok bir hâl çaresi bul. Bu işi temizle!” diye haykırdı arkasından kapıyı sürgülerken. O gece onları dışarda bıraktı. Yaprak gibi titriyordu annem. Ayaklarını sürükleyerek yanıma yaklaştı. Diz çöküp beni kollarının arasına aldı.

“Mukayyet olamadım şerefsize. Koruyamadım kuzum seni. Kollayamadım. Rabb’im beni affetsin.” dedi, hıçkırıklar içinde kaldı. Ana sıcaklığı diye hatırladığım son şey bu oldu.

“Nasıl kurtuldun Zelâl bunların elinden peki? Şikâyet etti mi annen jandarmaya?” diye biraz da onu üzüntüsünden uzaklaştırmak için art arda sorular soruyorum.

“Abla, hemen ertesi gün, babam uzak köylerden kırk yaşlarında biriyle çıkıp geldi kapıya.

‘Ezma kadın, Zelâl kızımıza dünürücü geldi. Tez hazırlıkları yapın. Akşama söz kesip nişan takacağız.’ dedi.

Anam, ‘Dünürücü böyle kapıya alınıp gelinir de yangından mal kaçırır gibi nişan mı yapılır?’ diye çıkışsa da durumun aciliyetinin farkındaydı.

“Duyduklarım gözüme kaçınıcı hüznün perdesini düşürdü sayamadım. Emmi’nin kızı Süheyda’nın nişan kıyafetini ödünç aldı anam. Elbirliği ile birkaç hazırlık yapıldı. Akşamında nişanımız takıldı. Üç ay sonrasına da düğün yapılacak diye söz verildi. Ben on altı yaşımıydım. Nişanlım kırkında. Artık hiçbir şeye tepki vermiyordum. Ağlamayı bile bırakmıştım. Dua da etmiyordum. Çünkü galiba Tanrı’ya da kırgındım. Beni de, babam gibi, abim gibi vicdansızları da O yarattıysa, hiç mi sorumluluk duymuyor başıma gelenlerden? Ben, ‘Tanrım yardım et diye bağırdığımda hiç mi sesimi duymuyor?’ diye düşünmeye başlamıştım. Nişanlım tuhaf bir adamdı. Babam, abim ve amcalarımla epey hararetli bir pazarlığın ardından el sıkışmışlar, bedelimi ödeyip beni almıştı.”

Anam, “Kader kızım.” diyordu. “Bu toprakların kadınlarının kaderi bu.”

“Kaderin ceremesini biz çekerken kaderyazıcılar nedense işin kaymağını yiyordu. En azından kendi evim olacak ve babamla abimin yüzünü görmeyeceğim diye seviniyordum. Bana anamın giydiği sandık lekeli eski gelinliği giydirdiler. Hiç itiraz etmedim. Zaten lekelenmişim. Yemekler yediler, halaylar çekip türküler söylediler, göğün derinliklerini mermilerle delik deşik ettiler ve evime uğurlandım. Evden ayrılışımdan sadece bir ay sonra annemin öldüğünü duydum. Ölmeden yapabileceği en iyi şeyi yapmış, hastanede yatar-ken, ‘Jandarma gelsin bi şikâyetle bulunacağım.’ demiş ve babamla ağabeyimi, bana yaptıklarını ihbar etmiş. Bir sabah kapı şiddetle çalındı. İfademin alınması için gönderilen görevlilerden öğrendim annemin öldüğünü.”

“Bana soruldu: ‘Şikâyetçi misin?’ diye,

“Ben ölmüştüm...”

“Annem ölmüştü...”

“Fakat bunu kardeşlerim Havin’le Rojda yaşasın diye yapmıştı.”

“Belki beni koruyamamıştı ama ölüm döşeğinde benim de yardımımı kardeşlerimi korumaya çalışmıştı. ‘Annemin söylediklerinin hepsi doğru. Evet, ben de hem babamdan, hem abimden şikâyetçiyim.’ dedim.

“Yeniden sordular, ‘Ailenizin, babanın imzası ile yaptığın bu evlikte senin rızan var mı? Bu adam seni zorla mı alıkoyuyor?’ diye. ‘Hayır, zorla alıkoymuyor. Evliliğe rızam var. Kendi isteğimle buradayım.’ diye cevapladım.”

“Orada kalmak istiyordum. Çünkü sessiz sedasız yaşayıp gidiyorduk. Kocam bana hiç dokunmuyor, canımı yakmıyordu. Ev işlerinden başka yükümlülüğüm yoktu. Şayet geri dönersem, babam veya abim devletin elinden kurtulup gelir ve eski korkunç günlerime geri dönebilirdim. Üstelik bana üzüntüden başka hiçbir şey hatırlatmayan o evde tek başıma ne yer, ne içer, ne yaparım diye düşündüm. Bir kapağıya sığınmıştım. Sesimi çıkarmaz itaat edersem orada yaşayıp gidebilirdim. Böylelikle iki kız, iki erkek kardeşim devletin koruma yurtlarına verildi. Ben kocamın evinde güvende kaldım.”

*Şans insanı yolun başında bulmadıysa
yolun herhangi bir noktasında
ona rastlamak mucizedir.*

Kendinden yirmi beş yaş büyük kocasının evinde kalmayı istemiş olmasını anlamakta zorlandım. Neticede zavallı kızcağızı para karşılığında satın almıştı. Kırsalda da olsa böyle bir evlilik pek mantıklı görünmüyordu. Onca kötülüğün yaşandığı bu topraklarda Tanrı her nasılsa biçare Zelâl'e yardım etmiş ve bir melek mi göndermişti?

“Merak ediyorum Zelâl, kocan sana iyi davrandı mı? İyi bir adam mıydı? Rahat mıydın onun yanında? Nasıl oldu da oralardan ta buraya, bu bataklığa sürüklendin anlamıyorum?” diye soruyorum.

Hafifçe bir gülümseme belirdi dudağının kenarında. Derin bir iç çekip konuşmaya başlıyor.

“Kocam benimle hiç ilgilenmedi. Hatta bana dokunmadı bile. Çünkü o kadınlara dokunabilecek bir adam değildi. Kusuru vardı. Birkaç kez bir şeyler yapabilmek için uğraştı. Olmayınca beni tokatladı, duvarları yumrukladı. Sonra tümünden vazgeçti. Odama hiç uğramadı. Yatalak bir annesi vardı ilk başlarda. Ben sadece yaşlı kadının hizmetini görüyor, evi çekip çeviriyordum. Evlenmemizden dört ay sonra annesi ölünce iyice boş kaldım. Kocam her gün telefonla birileriyle konuşuyor, arabasıyla evin kilerine paketler taşıyor, sonra yeniden telefon gelince paketleri alıp bir yerlere teslim ediyordu. Ne işi yaptığını anlamıyordum

ama zengin olduğunu biliyordum. Gece gündüz susmuyordu telefonu. Bu hâlde iki yıl dayak yemeden rahat rahat yaşadım evinde. Sonra bir sabah odama girip bana hazırlanmamı söyledi.

“Ne için?” diye soracak oldum. ‘Ankara’ya gidiyoruz seninle.’ dedi.”

“Bir paket fırlattı yatağımın üzerine. Güzel bir gömlekle etek, üzerine de en sevdiğim renkte kırmızı bir hırka almıştı. Bir an ona karşı tuhaf bir yakınlık duyduğumu hatırlıyorum. Oysa o, pis işler yapan iktidarsız, aşağılık adamın tekiymiş. Onca yıl sevgisiz yaşayıp oradan oraya itilip kakılınca insan, ilk başını okşayanı dost sanıyor. Yola çıktık. Otobüs çok sıcaktı. Yan yana koltuklarda şöförün hemen arkasında oturuyorduk. Adam durmadan sigara içiyordu. O kokuyu asla unutamam. İnsanların kötü kokularına karışan ağır bir duman kokusu. Heyecanlıydım. Neden gittiğimizi bilmesem de geçtiğimiz yollara bakarken merakımı, nedensiz mutluluğumu gizleyemiyordum. Başkent'in insanları nasıldır diye düşünüyordum. Akrabası mı vardı orada, bilmiyordum. İş için gittiğimizi sanıyordum. Akrabalarına karım diye tanıştıınca beğenirler miydi beni? Üzerimdeki hırkaya uysun diye başıma gül desenli bir eşarp bağlamıştım. Uzun saçlarımın örgüleri alttan görünüyordu. Çocukken Necmi bana çok güzel olduğumu söylerdi ama ben kendimi güzel bulmazdım. Çocukluk işte abla. On yedi yaşından beş ay almışsın. Her neyse uyumuşum yolda. Cevat'ın dürtmesiyle uyandım.”

“Kalk Zelâl, geldik.” dedi.

“Eşyamız yoktu. Ufak bir kol çantam vardı içine birkaç parça çamaşır koyduğum. Ayağımda boyasız ayakkabılarım. Takip ettim onu, otobüsten indik. Birden neye uğradığımı şaşırdım. Hayatımda bu kadar insanı bir arada görmemiştim. O önde ben arkada yürüdük. Bir taksi buldu. Şöföre

elindeki adresi gösterip bu adrese kaç paraya götüreceğini sordu. Kısa bir pazarlıktan sonra bindik arabaya ve ilk defa o gün bu sokakla tanıştım. Meğer kocam Cevat, sadece uyuşturucu kaçakçılığı, satıcılığı yapmıyormuş. Başka pis işlerden de para kazanıyormuş. Geldiğimiz yerdeki adamlar ayakta karşıladılar onu.”

“Pala bıyıklı, yaşlı, çirkin bir adam ayağa kalkıp,

‘Vay be Cevat’ım. Kaç yıl oldu görüşmeyeli dayım oğlu.’ diye içtenlik gösterdi ona. Buyur ettiler, Cevat oturdu. Ben ayakta öylece kalakaldım. Neden sonra sonra adının Abdürrahim olduğunu öğrendiğim yaşlı adam içeri seslendi.”

“Kıza da bir sandalye getirin. Bi de çay verin ordan.”

“Cevat hâl hatır faslından sonra, bana dönüp, ‘Nasıl? İşe yarar mı? İki yıl baktım besledim. Verdiğimin üzerine bi kat daha alırsam bugün hemen dönmek isterim.’ dedi.

“Oğlum yaramaz mı? Tazecik bu. Az süsleyip giyindirsek iki değil üç kat da eder. Konuşurum ben patronla.” dedi gözümün içine pis pis bakarak.

O an babamı hatırladım. Bir hayvan gibi üzerime çulandığı andaki korkunç bakışını. Tüylerim diken diken oldu. Kocamın kolundan tuttum. “Yalvarırım beni burda bırakma, ömür boyu kölen olurum.” dedim.

Beni, babama ödediği başlığın üç misli paraya bu sokağın bütün pavyonlarının sahibi olan büyük patrona satmıştı. Kolunu çekip,

“Bana köle değil para lazım kızım. İki yıl iyi dayandım. Yeter! Benim kapım derviş tekkesi değil. Bundan böyle buralısın. Abdürrahim dayım ne gerekirse yapacak senin için.” dedi.

“Duyduklarıma inanamadım.

Beni satmak için gelin almıştı. Yaşımı tamamlamamı bile bekleyemedi buralara taşıdı. Ağlamaya başladım.” Yaşlı adam,

“Kes zırlamay! Sana yapabileceğin en rahat işi buldu. Hayatını kurtardı bu Cevat. Daha ne istiyon Allah’tan belanı mı? Yoksa babanın elinde daha çok sürünürdün. Kes seni.” dedi. Ve karanlık, basık koridora doğru sertçe seslendi.

“Suzan! Biriniz buraya gelin! Şu kızı alın yukarı çıkarın.”

“Elim ayağım titremeye başlamıştı. Bir anda büyük şehirde ne olursa olsun bir iş bulabilirim, belki buradan kurtulabilir, kendi hayatımı kurabilirim diye geçirdim aklımdan. Çocukça bir özgüvenle Cevat’a dönüp, ‘Nüfus kâğıdını ver o halde.’ dedim. Lafımı bitirmemle yaşlı adamın ayağa kalkıp dönüp ağzının üzerine tokadı indirmesi bir oldu.”

“Sen ne bok oldun da dikleniyon oğlana. Babanın elinden seni kurtarmış, iki yıl bakıp büyütüp palazlandırmış, hiç mi kıymet bilmiyon. Nüfus kâğıdı istiyormuş. Bundan sonra sahibin benim. Ben ne dersem o. Şimdi yıkıl karşımdan.”

“Cevat’ı son görüşüm oldu. Sinmiş, korkak bakışlarını yere çevirmişti. Sefil bir varlık gibi acınacak haldeydi. Ona bakarken Suzan abla geldi.”

“Geç bakalım kızım. Sana bir oda ayarlayalım.” dedi.

“Böylece bu bataklığın içindeki yerimi aldım. Bana bir oda verilmişti. On sekiz yaşımı doldurduğum gün bir kâğıda imza attırdılar. Senetmiş adı kâğıdın. Çok sonra öğrendim ne olduğunu. Senedin sahibi olan kişiye, ömür boyu çalışsam da ödeyemeyeceğim kadar büyük bir borcum olduğunu kabul etmişim o imzayla. Bir odaya sıkışıp kalmıştı hayatım. İşim durmadan çalışmak ve borcumu ödemekti. Bir mal gibi alınıp satılan değersiz bir şeye dönüşmüştüm birdenbire. Akşamüzeri hazırlanıp, müşteri bulup odaya getirmek ve hasılatın tamamını Abdürrahim Dayıya vermekle

mükelleftim. Orada geçirdiğim ilk günlerimi hatırlamak bile istemiyorum. Çünkü o günler onun iğrenç isteklerine boyun eğerek geçmişti. Alışveriş, kuaför, yeme içme hep ablalarla beraber yapılıyordu. Hiçbir zaman elimde bana ait bir param bulunmuyordu ilk zamanlar. Kimliğim ellerindeydi. Oradan nasıl kaçıp kurtulabilirim, her gece bunları düşünüp duruyordum. Suzan Abla iyi bir insandı yine de. Mesela bir sabah kahvaltı yapıyorduk. On sekizimi yeni doldurmuştum.”

“Abla be, dedim. Okulumu bitirmek istiyorum ben. Acaba dışardan okuyabilir miyim? Yardım eder misin bana. Dışardan da okunabiliyormuş.”

“Kızı gibi severdi beni. Gözlerimin içine dolu dolu baktı. Etrafı kolaçan etti. Bizi dinleyen kimse olmadığını fark edince,”

“Ben de hep okumak istemiştım. Ama elimden tutan olmadı. İçimde uktedir. Bir işe yaramayacağını bilsem de istedim ama yapamadım. Gençsin sen. Belki bir fırsat çıkar karşına. Bak kimseye sezdirmeden yapacaksın ama. Yoksa ikimizi de gebertirler.” dedi.

“Açıktan önce ortaokulu, sonra liseyi onun sayesinde okuyup bitirdim. Ne olacaksa artık? Bu da yetmezmiş gibi üniversite sınavına girdim. Gurur duydu sessizce benimle. Gerektiğinde gidip kimliğimi bulup getirir, sonra geri aldığı yere kasaya koyardı. Ben de onun güvenini boşa çıkaracak bir harekette bulunmazdım. Üniversite sınavında Turizm Otelcilik kazandım yine açıktan. Umut dediğin yaşama sebebin. Neylersin abla.”

Bir an aklımdan hızlıca bir şeyler geçti. Sessizce onun sözlerini tekrarladım.

“Umut dediğin yaşama sebebin...”

Neredeyse iki saatten fazladır anlatıyor. Anlatırken âdeta o anları yeniden yaşar gibi, hiç bölmek istemiyorum onu. Fakat saate bakınca öğlen yemeği zamanının geldiğini fark ediyorum. Onunla beraber buradan çıkmak, bir restorantta oturup yemek yemek benim için hiç zor değil. Fakat bu iyi niyetimin ona pahalıya mal olabileceğini düşünüyorum. Bu yüzden bir nefeslik durduğu anda,

“Gerçekten ne diyeceğimi bilmiyorum Zelâl. Tanrı sana güç kuvvet vermiş, bir şekilde bu yaşadıklarına dayanabilmiş, bugünlere kadar gelmişsin. Gül gibi bir evlat büyütmüşsün. Bir şeyler söyleyelim dışardan, karnımızı doyuralım. Hem sen de anlatmaya devam edersin hikâyeni. Sonra bir hâl çaresi düşünüyoruz. Üzülme, şimdi toparlanmaya çalış. Çocuğun için bugüne dek nasıl güçlü durduysan öyle olmalısın. Gececek bunların hepsi. Tamam mı?” diyorum.

Aslında onunla beraber iyi bir yerde, dışarda açık havada yemek istiyorum ama buradan beraber çıkmamızın sorun olabileceğini düşünüyorum. Kalbinden bir şeyler geçermi diye ona bakarken benimle veya herhangi biriyle düzgün bir yerlerde yemek yemek kadar basit bir hayali bile olmadığını fark ediyorum. O derece sindirmiş onu hayat. Ne yemek istediğini soruyorum.

“Abla, yok, ben yeteri kadar rahatsızlık verdim sana. Bir şey yemek istemem. İşinden de ettim seni, gideyim yavaş yavaş. Sonra yine gelirim.” diyor.

“Ben yemeği söylüyorum Zelâl. Sonuna kadar anlatmadan bir yere gitmene izin vermem. Ama işinden ötürü sorun yaşayacaksan o başka. O zaman beklerim.” diye itiraz ediyorum. Belli ki kendini rahat hissediyor. Anlatmak ve anlattıkça hafiflemek istiyor.

“Yok, abla, işten sorun çıkmaz. Her gün en az beş kişi bulmamızı, akşam da altı saat konsomasyon yapmamızı istiyorlar. Akşamki işte önemli bir müşteri varsa çıkıyoruz

dışarı. Yoksa zaten izin yok. Tek derdimiz müşterinin fazla içki parası ödemesi. Gündüz için de sürekli gelen birileri var, onlar aradılar. Yapmam gerekeni yaptım. Senin gibi birine anlatmaya utanıyorum bunları ama ne yapayım durumum bu işte.” diyor gözlerini benden kaçırarak.

Köşede yeni açılan dönerciden döner ve ayran söylüyorum. Yanına salata, acı biber filan da koymuşlar. Güzelce karnımızı doyuruyoruz.

Sonra Necmi'ye hamile kaldığı günleri anlatıyor.

Tanrı'nın işi işte, ona bu batakhanenin içinde annelik duygusunu tattıracak ya, korunduğu ve kesinlikle hamile kalma ihtimalinin olmadığını düşündüğü bir anda düşmüş Necmi rahmine. Ramazan ayından bir süre önceymiş, Zaten Ramazan boyunca tuhaf bir biçimde sokaktaki işler durma noktasına gelirmiş. Esnaf da Ramazanda ibadete yönelirmiş. Ne hazin ki bu bölgeye böyle pis işler için gelenlerin çoğu yakın köylerde yaşayan kesimden cahil insanlar. Çoğunluğu bir yıllık hasadın parasını buralarda birkaç günde tüketip yıl boyunca çoluğu çocuğu açlığa mahkûm eden kafasızlar. Hâl böyle olunca inanç mefhumu da devreye giriyor. Ramazanda biraz oruç, biraz ibadetle Tanrı'ya karşı işledikleri günahlardan arınıyorlar. Sonra her şey kaldığı yerden devam ediyor.

Oysa hiç kimse insanlığa karşı işlediği suçların nasıl affedileceğini düşünmüyor.

Bunları duyunca bir üniversitede plastik cerrah olarak çalışan arkadaşımın karşılaştığım günü anımsıyorum. Kafamda her şey yerli yerine oturuyor. Son görüşmemizde yeni görev yerimi sorduğunda Rüzgârlı Sokak demiştim; düşünceli ve biraz da buruk bir yüz ifadesiyle;

“Bilhassa Ramazanda çok hastamız olur oradan.” diye konuşmuştu.

Mekân sahipleri çalıştırdıkları kadınları gruplar halinde getirip, oralarını buralarını düzelttirmek için topluca pazarlık yaparlarmış.

Kemal hassas yürekli, düzgün bir insandı. Kurallar dâhilinde ne yapması gerekiyorsa yapar, mesleğinin belli alanlarında kişisel kararı gereği hiç ameliyat yapmazdı. Mesela cinsiyet değişimi ameliyatlarına hiç girmezdi. O gün,

“Kadın bedenleri üzerinden ticaret yapan patronlar, adeta kurbanlık hayvanlar gibi getiriyorlar bize onları. İnsan onuruna yakışmayacak her türlü muameleye maruz kalan zavallı kadınlar için topluca pazarlık yapıyorlar. Tek tek bakıyorum yüzlerine. Ne olursa olsun beni derinden yaralıyor bu durum. Onlara bakarken kendi insanlığımdan utanıyorum. Tedavilerini yaparken gencecik yaşta hırpalanan bedenlerinin bu zulme daha ne kadar dayanabileceklerini düşünüyorum. Sahipleri sanki eskiyen, yıpranan elbisele-
rin söküklerini dikmem, onları tamir etmem için konuşuyor benimle. Ben aslında elbiselerin içindeki ruhların tamir edilmesi gerektiğini düşünüyorum.” diye anlatmıştı büyük bir hüznle hislerini. Sonra konuyu değiştirmek, biraz olsun uzaklaşmak için kitaplardan bahsetmiştik. O gün ona bir kitap hediye etmiştim. Buna mutlu olduğunu söylerken yıllardır sadece iki kişiden hediye kitap aldığını söylemişti. Diğer bir erkek bedeni içinde zarif, naif bir kadın ruhu taşıyan genç bir insandı. Ondandır, onun hayatından kısaca bahsederken duyduğu saygı gözlerinden okunuyordu. Yaşamın zorluklarına direnen, huzuru arayan milyonlarca ruhtan biriydi o da.

Bütün bu insanlar hiçbir şeyle temizlenemeyecek şekilde onları kirleten yapış yapış bir balçık çukurunda, tenlerinde binlerce kirli elin görünmez izlerini taşıyorlar. Sersefil bir hayatı peşleri sıra eski bir bavul gibi sürüklüyorlar. İnsanın duydukları karşısında elinin kolunun bağlı olması, yıllardır tıkr tıkr işleyen bu çirkef çarkının arasında yok

olan hayatlara müdahale edememesi, her şeyden önemlisi görüp bilip hiçbir şey yapamaması! Çok kötü. Bu noktada ülkeyi yönetenlerin neden elini taşın altına koymadığını sorguluyor insan. Yıllarca el değiştiren koltuklarda oturanlar dâhil herkesin iyi bildiği fakat nedense müdahale etmediği bir utanç merkezi âdetâ. Düşünmek istemiyorum.

Zelâl'e dönüyorum. Necmi'nin doğumunu anlatıyor. Ondan bahsederken gözleri ışıltıyor. Günler sonra pis bir otel odasında orada çalışan kadınların yardımıyla doğmuş Necmi. Hemen yakında hastane varmış ama hastaneye yetiştirememişler. Doğum aniden başlamış. Suzan Abla dedikleri, buradaki kızların neredeyse hepsine annelik yapan kadın bir de ebesi olmuş çocuğun. Neyse ki Allah'tan her şey yolunda gitmiş. İki de kısa sürede toparlanmışlar.

"Ona bu ismi kim taktı?" diye sorduğumda aldığım cevap kalbimi acıtıyor. Boynunda sürekli oynayıp durduğu deri ipteki üç mavi boncuğun sahibinin adı olduğunu söylerken gözleri doluyor. Ortaokulda sevdalandığı, sonra başına gelenler yüzünden bir daha hiç görmediği Necmi'nin adını, çocukluk günlerinin kırık dökük hatıralarıyla birlikte evladında yaşıyor. Oğluna çocukluğundan hatırladığı en güzel, en temiz duygunun sahibinin adını veren bu güzel kadının hayatı boyunca bir daha böyle bir şeyi yaşamasının imkânsızlığını görüyorum gözlerinde. Erkeklere karşı güvenini kaybettiği kesin. Bu hayatta iyiliğe, güzelliğe karşı inancını ve umudunu da... Bu onun evladına daha sıkı tutunmasını sağlıyor.

Ah Zelâl, yaraların ne kadar derin senin...

Ona bakarken, kimbilir kaç kız çocuğu benzer şeyleri yaşıyor? Kaç çocuk sesini yutuyor? Çocukluk nedir, gençlik nedir bilmeden gelin oluyor yahut böyle bir bataklıkta birilerinin malı olup hayat sahnesinden yok olup gidiyor diye düşünmekten kendimi alamıyorum. Bu topraklarda

kadın olmak ne zor şey diye geçiriyorum aklımdan. Çaresizlik gözbebeklerime oturuyor...

Her şeyi öğrenmek istiyorum. Bütün yaşadıklarını. Belki böylelikle ona yardım edebilirim. Yine de kesin olmayan bir destek için onu umutlandırmamaya çalışıyorum.

Daha kısa bir süre önce tanıştığı biri olarak bana neden bu kadar güvendiğini anlamakta zorlanıyorum. Kimbilir belki de konumumdandır. Toplumdaki yerimden. İnsanların bana karşı davranışlarından, ne bileyim belki ilk tanıştığımız gün onu dışlamadan, aşağı görmeden elini tutmamdan, gözlerinin içine bakıp, o kısacık zaman diliminde onu dinlemeye çalışmamdan, ona kendini anlatması için fırsat vermemdendir... Kim bilir gözünden yaş döküldüğünde ona sarıldığım içindir. Sevgimi fark etmiştir belki. Çünkü sadece sarılırken kalpten kalbe akar sevgi... Ya da benim güçlü olduğumu düşünüyordur. Güçlü ve asla zarar görmeyecek biri.

Şehirlerde yaşayan okumuş, iş güç sahibi kadınların da böyle şeyler yaşamasının muhtemel olduğu bir dünyayı bilmesini istemiyorum. Yaşadıkları kötü olayları bedenlerinde irinli yaralar gibi taşırken, hep gülümseyen süslü maskelerin arkasına saklanan başka kadınların da yaşamın güzelliklerine dair inancını kaybettiğini... İşte bunu hiç kimse bilmesin.

Aklımdan bunlar geçerken içini çekerek yeniden anlatmaya başladığını fark edip dikkatimi ona yöneltiyorum.

Necmi'nin doğması Zelâl'in efendisini çileden çıkarmış. Adam, çocuğun yetimhaneye verilmesi için çok zıtlamış kadınla. Fakat Suzan Abla dediği kadın sahip çıkmış ona. Diğer kadınlarla birlikte küçücük otel odasını çocuğun yaşayabileceği bir yuvaya çevirmişler. Hep beraber büyümüşler onu. Zelâl işe gideceği zaman birileri onun yerine bakmış Necmi'ye. Fakat akşamları herkes işte olduğu için onu yalnız bırakmak zorunda kalmış. Çocuğun, gece işi bitip geri geldiği zaman ağlamaktan bir köşede uyuyup

kaldığını, altının saatlerce değiştirilmemesi yüzünden her yerinde yaralar oluştuğunu, kimi zaman kendi kusmuğunun içinde rezalet bir vaziyette onu oynarken bulduğunu anlattı. Bütün bunlara bir şekilde katlanarak büyütmiş Necmi'yi. Daha bu yılın başında ana okuluna yazdırmış. Çekmediği zorluk kalmamış tabii o süreçte.

“En sonunda geceleri oğluma bir şey olup olmadığından endişelenerek çalışırken onun, sürekli uyumasını sağlayan yöntemi çilekli yoğurt sayesinde keşfettim.” diyor. Şaşkınlığımı gizleyemiyorum. Üzüntüyle anlatıyor...

Çocuğa marketten satın aldığı çilekli yoğurtları peşpeşe verince her yeri döküntü içinde kalmış. Apar topar sokağın sonundaki Ulus SSK Hastanesi'ne götürmüş onu. Necmi'ye bakan doktor, çilekli yoğurdun ona alerji yaptığını, korkulacak bir şey olmadığını söylemiş. Bir de ilaç vermiş allerjisi için. Otele dönüp çocuğun karnını doyurup ödevlerini yaptırdıktan sonra ilacını vermiş. Necmi kısa süre sonra uymaya başlamış. Uzunca bir zaman hiç uyanmamış. Bir gün, iki gün derken Zelâl, ilacın Necmi'yi uyuttuğunu anlamış. O günden sonra her gece işe gitmeden çocuğu bu yolla uyutmaya başlamış. İnanmak zor gerçekten ancak ilacın uzun vadede çocuğa ciddi şekilde zarar verebileceği aklına bile gelmemiş. Neyse ki çocuk hâlâ sağlıklı. Kader kurbanı bir kadının böyle bir yerde çocuk büyötmeye çalışması, onu en iyi şekilde yetiştirmek için insanüstü bir çaba sarf etmesi, hâlâ umudunu kaybetmemiş olması inanılır gibi değil. Kim olsa vazgeçer, teslim olurdu. O olmamış.

Konuşurken vaktin nasıl geçtiğini anlayamıyoruz. Zelâl köşede tik taklarıyla zamanı eriten saate bakıyor. Birden telaşlanıyor. Ayağa kalkıp:

“Servis gelecek abla, benim çocuğu almak için gitmem lazım.” diyor. Hikâyesinin devamını öğrenmeyi öyle çok istiyorum ki. Ona yardım edebilmek için ne yapmam gerektiğini ancak bu şekilde bulabilirim. Onu uğurlarken,

“Sana haber göndereceğim Zelâl. Yeniden buluşmamız gerek. Ama burada değil. Dikkat çekmeyelim olur mu? Seni buradan kurtarmanın bir yolunu mutlaka bulacağım. Güçlü olmaya devam et. Benden haber bekle.” diyorum. Verdiğim küçük umuda tutunmuş, rahatlamış bakıyor.

“Tamam, abla.” deyip arkasına bile bakmadan hızla çıkıp gidiyor kapıdan.

*Hayat kimilerine gül bahçesi vaadediyor,
Kimilerine dipsiz, karanlık bataklıklar...*

On gündür Zelâl'i görmüyorum. Bölgedeki otel ve mekân-
larda eş zamanlı operasyon düzenleniyor. Tıfıl polisler so-
kağın giriş çıkışlarına yığılmış bekliyorlar. Arkadaşlarım-
dan birine birkaç otel ismi verip buralarda kadınlara toplu
olarak işlem yapmamalarını, bazılarıyla teker teker konu-
malarını söylüyorum. Zelâl'i tarif ediyorum sonra. Kızla
birebir görüşmede ona benden haber iletmesini, Kale'deki
Elginkan Müzesi'nde benimle buluşacağı günü ve saati bil-
dirmesini istiyorum. Arkadaşım buluşmaya gelirken dikkat
çekmemesi için kızı ayrıca tembihliyor.

Birkaç gün sonra Zelâl ile müzenin alt katındaki koku
sergisinde buluşup dışarıdan insanların giremediği ters ta-
raftaki bahçeye geçiyoruz. Çay söylüyorum ikimize, biraz
sakinleşmesi için havadan sudan laf ediyorum. Buradan
şehre bakarken içim tuhaf oluyor şehrin çarpıklığı karşı-
sında. Düzensiz şekilde sanki üst üste atılmış evler, çatılar,
aralarda öksüz kalmış çocuklar gibi tek tük ağaçlar... Biri-
leri yukarıdan bakıp bütün boşlukları öylesine doldurmaya
çalışmış gibi. Hiçbir şey yapmadan bir süre bulduğumuz
temiz, güvenli bahçenin huzurlu kollarından aşağıya doğru
kente bakıyoruz. Zelâl,

“Kim bilir neler yaşanıyordur bu çarpık görünen evle-
rin kapılarının ardında. Karanlık, basık odalarda kim bilir
kaç kişi açlık çekiyordur? Kaç kadın dövülüyor, kaç çocuk
çekilip alınıyordur çocukluğun temiz ellerinden? Perdeler

sımsıkı kapalıdır, gün ışığı girmiyordur o evlerin odalarına... Kimse duymuyordur küçücük kızların çığlıklarını. Kirli tavanlara bakan çaresiz gözlerini kimse görmüyordur..." diye konuşuyor.

Gözleri buğulu, sesi kısık, boğazında bir hırıltı gibi âdeta.

"Kim bilir?.. Zelâl." diyorum.

"Hayat işte, kimilerine gül bahçesi vaadediyor, kimilerine dipsiz, karanlık bataklıklar. Bize de güçlü olmak düşünüyor."

Ona bütün bu yaşadıkları karşısında gösterdiği direncin anne olmasından kaynaklandığını anlatıyorum. Eğer Necmi olmasaydı bugün karşımda Zelâl olmazdı. Geldiğindeki gerginliği biraz olsun atmış görünüyor üzerinden. Konuşurken aklıma Necmi'nin babası geliyor. Acaba onun kim olduğu konusunda bir bilgisi var mı diye merak ediyorum. Bunu ona sorduğumda kesinlikle emin olduğu birinden bahsediyor. Bu kadınlar, böyle aşağılık yerlerde çalışırken her gün belli sayıda insanla beraber olmaya zorlanırmış. Ancak Zelâl pavyonda konsomasyon işinde de çalıştığı için orada bulunduğu sürelerde erkeklerle sohbet edip onlara içki içirmekle sorumluymuş. Doğal olarak sektördeki diğer kadınlar kadar hor kullanılmamış. Genç olduğu için haftanın belli günlerinde, yüksek ücretle belli özel müşterilere satılmış. Necmi'nin bu günlerden birinin eseri olduğundan emin konuşuyor. Adam vergi müfettişi imiş. Haftada bir kez sürekli geldiğini, o günlerde aynı anda başka kişilere de verilen randevular olduğunu fakat Necmi'ye hamile kaldığı dönemde insanların yaklaşan Ramazan ayı nedeniyle birer ikişer randevuları iptal ettiğini söylüyor. Elbette hamile kalmamak için önlem aldığını ama çok küçük bir ihtimalin ona Necmi'yi kazandırdığını anlatıyor.

"Belki de abla, Tanrı benim yaşamamı istedi. Yaşamak için bir nedene ihtiyacım vardı. Necmi'yi bana verdi. O benim mucizem." diyor.

Babasının hiçbir zaman Necmi'den haberi olmamış. Gebeliği fark ettiğinde kürtaj olmak için çok geç kalındığını, ayrıca öyle olmasa bile kalbi atan canlı bir varlığın, kendi canından bir parçanın göz göre göre öldürülmesine gönlünün razı olmayacağını söylüyor. Karşılığında bütün hayatı boyunca ağır bedeller ödemek pahasına oğlunu dünyaya getirdiği için hayranlıkla bakıyorum ona.

“Allah, Suzan Abladan binlerce kez razı olsun. O olmasaydı bugün ben olmazdım. Necmi'm olmazdı.” diyor.

Çocuk okula başlayınca artık otelde yaşayan herkesin maskotu hâline gelmiş. Kadın erkek insanlar bir şekilde yardımlarını esirgememişler. Gündüz birkaç kişiyle işinin gereğini yapıp oğlu okuldan gelince onunla ilgilenmiş. Bu arada çalışıp dışardan ortaokul ve liseyi bitirmiş.

“Oğluma okulda, ‘annen ne iş yapıyor?’ diye sormalarından korktum hep.” Bu yüzden ona vergi dairesinde çalıştığımı söyledim. Okuyup iyi bir meslek sahibi olmasını istiyordum. Ona destek olabilmek için ben de okudum. Açık liseyi bitirince sınava girip yine açıktan üniversite kazandım. Hep Necmi için...”

Konuşurken bir yandan da peçeteyle dudağının kenarındaki yarayı siliyor. Çok zeki bir kadın Zelâl. Çocuğu için yapamayacağı şey yok. Onları fark ettiğimde ben bile onun buralarda bir kurumda çalıştığını düşünmüştüm. Bu işlerde çalışan kadınlar düzgün bir yerlerde iş bulduklarında sigortaları başlatılmadan önce gidip eski çalışma bilgilerinin gizlenmesini talep ederlermiş. Yeni işlerinde karşılaşacakları muamele buna bağlıymış. Çoğu bu tür şeylerin bilinmesinden utanıyor tabii. Zaten işverenler de eminim önyargı ile yaklaşır bu insanlara. Başkaca çareleri kalmaz. Derli toplu bir iş bulamayınca mecburen dönerler pavyonlara. Doğrusu bu insanları bu hâle getirenlerin utanması gereken bir durum.

Çayı bitince, “Ben kalkıp gideyim abla. Necmi’ın okuldan gelecek birazdan. Ona yemek hazırlayayım. Her şey için sağol. Dinlediğin için... Vakit ayırdığın için...” diyor.

Gözlerinin içine bakıp ona yardım etmek için elimden geleni yapacağımı ancak bunun biraz vakit alacağını söylüyorum. Sık görüşmemizin dikkat çekebileceğini bu yüzden on gün sonra öğlen saat on ikide İlk Meclis’in arka tarafındaki büyük parkın içinde, şelâlenin üst tarafındaki ağacın altında bankta onu bekleyeceğimi söylüyorum.

“Bundan kimseye söz etmek yok ama. En güvendiğin Suzan Ablaya bile. Oldu mu?” diye tembihliyorum onu.

“Peki, abla.” diyor. “Söz etmem.”

Çıkıp gidiyor kapıdan. Küçücük, çaresiz bir kadın, bedeninde, ruhunda binlerce çentiğin acısıyla rüzgârlı bir sokağın pis nefesine doğru ilerliyor.

Hepimiz her an ölüme yazgılı değil miyiz?

Teyzemin anlattıklarını okurken tüylerim diken diken oluyor. Çevirdiğim her satırda beynim uyuşuyor. Onu geri döndüren neydi? Sadece bana özlemi mi, yoksa bana bir şeyler mi söylemeye çalışıyor? Saat gecenin üçü olmasa hemen Seyfi Hocayı arayıp gidip onu görmek, ellerini tutup gözlerinin içine bakarak konuşmak isterdim. Hayatı boyunca beni koruyup kollayan teyzem yoksa son hamlesini mi yapıyor? Tatilden geri döndüğümde geç kalmış olmaktan korkuyorum. Hepimiz her an ölüme yazgılı değil miyiz? En kötüsü yapmamız gerekenleri yapamadan gitmek. Böylesi dehşet verici bir şeye dur demeye gücüm yeter mi bilmiyorum. Ne yapmam gerektiğini de. Annemin başına gelenler, çocukluğum boyunca yaşadıklarımız inanılır gibi değil. Oradan çıkmamız kelimenin tam anlamıyla bir mucize. Tanrı bize yardım etmiş diye geçirecek oluyorum içimden, aynı Tanrı küçücük çocukların, çaresiz kadınların başına bunların gelmesine neden engel olmuyor?

Zihnimde her şey birbirine karışıyor. Yeterince güçlü müyüm? Cesur muyum yeterince? Arzu derebeylerine kafa tutacak, kendi istekleri dışında zorla alıkonulup şuna buna peşkeş çekilen, sömürülen kadın bedenlerini lanet olası bir kaderin elinden kurtaracak kudretim var mı bilmiyorum. Bildiğim, teyzemin çocukken söylediklerinden hatırımda kalanlar. Bana her zaman hedefimi yüksek tutmamı ancak

başarabildiklerimle de mutlu olmamı öğütlerdi. Mutlaka onu görmem gerektiğini düşünüyorum.

Telefonumu elime alıp en azından yazmak istiyorum doktora. Yola çıkmadan teyzemle konuşmam gerektiğini anlatmak istiyorum. Sonra saati fark edip vazgeçiyorum. Sabah erkence konuşsam daha iyi olacak. İnterneti açtığım anda Nehir'in mesajları dökülüyor ekrana.

"Akşamdan beri sana yazıyorum, neden cevap vermiyorsun?" gibi birbirinin benzeri mesajlar. O anda aklında düğünümüzün heyecanından başkaca bir şey olmamasına imreniyorum. Onun tatlı sevgi sözcüklerini, içtenlikli dualarını okuyunca inanılmaz bir sıcaklık sarıyor bedenimi. Mutlu oluyorum. Teyzem hep, *'Sabır her şeyin anahtarıdır.'* derdi. En iyisi beklemek.

Gözümü kapatıp biraz olsun dinlenmek istiyorum. Düşünmekten alamıyorum kendimi. Bildikleri karşısında çaresizce oturmak insanın içini acıtıyor. Kötülük iyiliğin yokluğudur evet ama buna engel olmak bizim görevimiz.

Dünyanın neredeyse her ülkesinde, her sosyal sınıfta yaşanan korkunç bir şey ensest.

Yetkili makamlara ulaşan verilerden çok daha fazla olduğu düşünülen lanet olası bir durum. Her zaman korku ve utanç yüzünden örtbas edilen, saklanan ama kapalı kapılar ardında hiç durmadan devam eden bir iğrençlik.

Bu konu için batıda alınan önlemlerde "sessiz sağlık acil durumu" diye bir uygulama devreye sokulmuştu. Buna rağmen başvurular minimal düzeydeydi. Bizde ise görmezden geliniyor, kesinlikle konuşulmuyor çünkü kimse duymuyor, duymak istemiyor.

Bir şehre savcı olarak atanan bir arkadaşım ensest vakalarının çokluğu yüzünden dayanamamış istifa etmişti. Ortak bir arkadaşımdan onunla görüşüğünü, psikolojisinin

bozulduğunu, bir türlü kendini toparlayamadığını öğrenmiştim. Ona hak veriyorum. İnsan ne yapacağını şaşırır böyle bir durumda.

Teyzemin yardım etmeye çalıştığı o zavallı kadını düşünmekten alamıyorum kendimi. Küçük çocuğu için insanüstü bir yaşam mücadelesi vermesini, çektiklerini... Sonra içimde Necmi'nin, onun gibi annelerine kızkardeşlerine dokunulan yüzlerce çocuğun kinini taşıdığımı hissediyorum. Kendi menfaati için kimsenin gözünün yaşına bakmayan bu sistemin karnını deşmek, acılar içinde yok olmasını izlemek istiyorum. Öfkem palazlanıyor. Mutlaka bir şeyler yapmalıyım diyorum. Bu pisliği temizlemek için mutlaka bir şeyler yapmalıyım.

Bir film izlemiştim. Ünlü bir yazarın genç kızı evden kaçıp oturdukları zengin muhitte sokakta dilenmeye başlamıştı. Kimseyle konuşmadan, yemeden, içmeden elinde *'İyilik'* yazan bir karton kutuyla. Ne annesi, ne babası, ne de kardeşleri onu geri getirememişti. Tek başına bir kelime ile verdiği mücadeleyi anlamaya çalışmıştı insanlar. Sonunda uyuşturucu yüzünden korkunç bir şekilde can veren bir gencin ölümüne tanık olduğunu ve o anda hiçbir şey yapamadığını anlamışlardı. Bir kelimeyle başlattığı sessiz mücadele sadece o bölgede de olsa bir iyiliğe neden olmuş, bu olaya dikkat çekmişti. Belki bir kişinin elinden tutmak, onun gibi yalnız bu ülkede değil dünyanın her yerinde sesini, çılgılığını, acısını saklamak zorunda kalan milyonlarca çocuğun başına gelenleri durdurmaz. Fakat iyiliğe, güzelliğe ve huzura doğru yola çıkılmış olur. Bunu yapmak zor ancak imkânsız değil.

Keşke teyzem yaptıklarını korkmadan haykırabilseydi. Yardım etmeye çalıştığı kadının zarar görmesinden endişe ettiği için onu tembihlemek zorunda kalmasaydı. Böylelikle

belki başka insanları cesaretlendirmiş olurdu. Ceza kanunumuzda belirtilen cinsel saldırı suçlarının yalnızca yüzde beşi ensest olarak bildiriliyor. Gerçekte oran çok daha yüksektir. Sessiz çılgınlıkların içinde gizli. Teyzemin anlattığı kızların okuması için valilikle proje yapan o güzel doktor kadın, en azından o çocukların bilinçli kadınlara dönüşüp kendilerini böyle bir toplumda koruyacak hâle gelmelerini sağlamaya çalışıyordu. Onların hayatlarını karartan erkeklerin yüzde yetmişten fazlasının ilkokul mezunu ve işsiz olduğunu düşünürsek cehaletin nelere mal olduğunun bir insanın hayatından örneklenmesi bu. Tek başına kız çocuklarının değil bütün çocukların, toplumun eğitilmesi, bilinçlenmesi gerekiyor. Belki böylelikle cehaletle orantılı suçlar azalır.

Düşüncelerimin dehlizlerinde uykumu kaybediyorum.

Yarın sabah nasıl kalkacağım umurumda bile değil. Nehir'imın mesajlarını mavi bir kalple cevaplıyorum.

“Erkekler uzun yazmayı sevmez, ima eder.” Bunu ona öğrettim.

Sonra kaldığım yerden devam ediyorum teyzemi okumaya...

Şehir ne kadar yalnız değil mi Güneş

Şehir yaralı, bereli

Ne siyah ne beyaz

Sadece gri

İkiyüzlü bir gri

Başkentin en sevmediğim huyu gri olmasıdır. Burada insanlar gridir. İlişkiler gridir. Yollar, binalar, sokaklar, her şey gridir. Sevmem ben gri rengi. Net değildir çünkü. Ne siyahdır ne de beyaz. İkiyüzlü bir renktir. Bu kentte her şeye sinmiştir bu renk. İnsanlar renkli giysilerin altında saklamaya çalışır gri kimliklerini. Yine de bir ucundan fark edilir. Sözde resmî gazete gibidir bu kent. Tek tip, tek renk, kuralların, kararların alındığı ve önemsendiği... Fakat kuralsızlığın bu kadar yaygın ve sıradan olduğu bir başka yer daha görülmemiştir. Zaten resmî kıyafetle ve bürokratik dille yapıldığında kuralsızlık diye tanımlanan her ne varsa kabul görecektir.

Burada yaşarken insan İstanbul'u özler. İstanbul, hiç yaşlanmayan, her an tazeliğini koruyan, güzeller güzeli bir kadın gibi eğlenceli, eşsiz bir şehirdir. Kıymeti hiçbir borsada ölçülemeyen mücevherdir o. Anlayışlıdır, hoşsohbet, sarar sarmalar, sevgilidir. Ankara'ya kıyaslanırsa biraz renkli magazin gazetesi gibidir. Aslında gündem dâhil, para, iş, aşk, her şeyi o yönlendirir. Buna karşın öne çıkma gayreti taşımaz hiç. Bilenler bilir ki o bir tutkudur. Sevmek için kimseye bir bedel ödemesi gerekmez. Bilgeliğiyle, zerafetiyle o zaten hep sevilir.

Gri Ankara hayatlarında, bir de emeklilikte deniz kenarı bir kentte yaşama hayalleri dillendirilir ki o kent genelde İzmir'dir. İstanbul gibi renkli, biraz daha mütevazı, daha genç, tecrübesiz, rahat, biraz vurdumduymaz, cilveli, albenili...

Sanırım ben bu gri şehre geldiğimden beri kalbimde hep eşsiz İstanbul'un aşkını saklayıp, cesaretsizliğimden benim için daha kolay olan üçüncü güzelin hayaliyle yaşıyorum.

Bakanlığın labirent gibi soğuk ve karanlık koridorlarından geçip çok eskiden tanıdığım bir büyüğümün makamında beklerken, bunları düşünerek sözde yarınlar için "umudu diri tutma terapisi" yapıyorum. Makamda beklerken aklımdan yüzlerce şey geçiyor. Düşüncelerimin denizinde âdeta kayboluyorum.

O sırada makamda çalışan özel kalem müdiresi, çalışma arkadaşlarına bütün kadınlar gibi küçük kızının gittiği kurslardan bahsediyor. Tanrım, çocuk ne yapmıyor ki; bale, piyano, drama, voleybol, satranç... Odanın bir köşesinde oturan iki koruma memuru bir an birbirlerine bakarken kendi çocuklarının ne kadar da az şeyle meşgul olduğunu düşünüyorlar. Sekreter hiç ağzını açmıyor zaten.

Duyduklarım beni çocukluk günlerime götürüyor. Babamla ne çok eğlenirdik. Balık tutardık, sahilde gezerdik. Bahçede ağaçlara kurduğu salıncakta sallanırdım. Hiçbir kursa gittiğimi hatırlamıyorum fakat o günlerin mutlu izi dudaklarımda belli belirsiz bir gülümsemeye yansıyor.

Düşüncelerim sekretere içerden gelen aramanın sesiyle bölünüyor. Telefonda aldığı talimatı özel kalem müdiresine iletiyor sessizce. Müdire, ağır kasvetli bir protokol eşliğinde beni makama buyur ediyor. Nasıl yapmacık haller, gülüyorum içimden. Hâlbuki içeride oturan adam düz, rahat, dost bir insan. İnsanların adının önündekinden çok insanlıklarına değer veriyor.

Kapıdan içeri giriyorum. Yıllardır görmesem de hep takip ettiğim, meslek hayatım boyunca öğrendiğim her şeyi

borçlu olduğum yegâne kişiyle aramızda ağır kurallar olmaksızın selamlaşıyoruz. Sanki aradan onca yıl geçmemiş. Yaptığım şeyleri soruyor. Kısaca anlatıyorum. Ben de değiştim mi acaba bilmiyorum ama onu merak ediyorum. Görüşmediğimiz süre içinde olağanüstü görevlerde bulunmuş, büyük başarılarla imza atmış. Basından hepsini biliyorum.

Sohbet ederken bana son yıllarda yaşadığı en önemli şeyi anlatıyor. Ben merakla dinlerken birden,

“Âşık oldum.” diyor.

“Hiç beklemediğim bir anda birine deliler gibi âşık oldum. Şiirler yazmaya başladım. Yemeden içmeden kesildim. Gözüm dünyayı görmez oldu...”

Masanın üzerinde duran telefonunu alıp oraya not olarak rastgele kaydettiği şiirlerinden bazılarını okumaya başlıyor. Onu hayranlıkla izliyorum. Doğrusu bildiğim veya bilmediğim hiçbir başarı hikâyesi böylesi bir şeyle kıyaslanamaz.

Çünkü aşk bence evrenin en değerli şeyidir. Bir insanın başka bir insanın varlığında kendini tamamlayıp böylesi eşsiz bir duyguda birleşmesine paha biçilemez.

Çok iştahlı bir insan olduğunu ve her zaman diyetlerle uğraştığını hatırlıyorum. Karşımda gördüğüm zayıflamış, âdeta gençleşmiş sevecen adamla geçmişten aklımda kalan görüntülerin birbiriyle hiç alakası yok. Bu kıyası ona da yapınca

“Aşk insanı gençleştiriyor.” diye açıklıyor gülümseyerek.

“Çok mutlu oldum sizin için.” diyecek oluyorum. O sırada gözleri buğulanıyor.

“Ben de mutlu oldum o günlerde. Hem de hayatımın hiçbir döneminde olmadığım kadar. Fakat ‘*Mutlu aşk olmaz, olsa adı aşk olmaz.*’ derlerdi. Bitti ve ben de işte o söze geldim.” diyor.

Bir başka şiir okuyor ardından. Gam, kalbinden satırlara akmış. Ah ne güzel şiirler, buram buram İstanbul kokuyor.

Onu dinlerken kendimi düşünüyorum.

Ben de mutlu oldum.

Hem de hiç hayal edemeyeceğim kadar. Sonra bir şeyler oldu. Belki de kural buydu. Mutluluğun ve aşkın değerinin anlaşılması için bir yerde bitmesi gerekiyordu. Oturup hayatımı düşününce daha önce hiç yapmadığım hatalar yaptım. Sanki o hataları yapan ben değildim. Sanki böyle olmasını sağlayan, benim dışımda beni kontrol eden bir güce teslim olmuştum. İnsan her zaman kendini değerli hissetmenin peşinde. Sevgisiyle kutsayan, kıymetli hissettiren her kimse onu baş tacı ediyor. Değersiz hissetmek ise insanı yerle bir ediyor. Bu durumda hata yapmak kaçınılmaz. Bu dünyada hiçbir canlının hazmedemeyeceği bir şey. Sonra bitti diye düşünüyorsun. Daha fazla incinmemek için bunu kendine kabul ettirmeye çalışıyorsun.

Bir yandan onu dinlerken birdenbire aslında biten bir şey olmadığını hissediyorum. Çünkü unutmaya çalışmak, kırılmak, kızmak, hatta nefret etmek bile aşka, sevgiye dair... Dağ gibi adam, aradan aylar geçtikten sonra hâlâ aynı heyecanla, aynı duyguyla dilinden döküyorsa ona dair kelimeleri, "Biten bir şey yok."

Bir defa tutulunca kalbin güneşi o odacıklar asla başka bir şeyle dolmuyor.

Aklıma bir dergide rastladığım, beni çok etkileyen bir heykelin fotoğrafı geliyor. Bir parkta elleri dizinde, başı öne eğik bronz bir heykel. Gövdesinin içi bomboş. Cinsiyeti yok heykelin adına aşk denilmiş. Heykele bakıp onu boşluk diye tanımlayanların potansiyel melankolik olduğuna dair yorumları hatırlıyorum. Fotoğrafa baktığında ne gördüğünü sormuştum ve beklediğim cevabı almıştım.

Varlığı ile kendini tam hissettiğin kişi senden gidince geride böyle bir şey kalıyor işte.

Boşluk.

Sonra o, başka hiçbir şeyle dolmayacak boşlukla yaşamaya gayret ediyorsun. Hatta kendine yemin veriyorsun.

“Yaşadıklarınızı anlatırken söylediğiniz bir şeye katılmıyorum.” diyorum.

“Neymiş o? diyor gülümseyerek.”

“Hani yaşadığınız aşkın bittiğini söylediniz ya, işte buna katılmıyorum. Çünkü aşk hiç bitmez.”

“Haklısın.” diyor. Ve ekliyor,

“Bitiyorsa aşk değildir zaten.”

Bu dostça sohbetin ardından onu ziyaret etmemin esas nedenine geliyorum.

Ona yeni görev yerimi ve Zelal’i, yaşadıklarını ve çocuğu için verdiği mücadeleyi anlatıyorum.

“Belki bu olanlara dur denilebilmesi için bir şeyler yapılabilir. Şehirlerin kalbinden bu tür batakhaneler temizlenebilir. Belki uzaklarda kapalı kapılar, pencereler ardında küçük çaresiz kız çocukları elleri ile ağızlarını kapatıp acılarını belli etmemek için hıçkırıklarını yutarken bir mucize gerçekleşir. Çocuklar tertemiz dünyalarında sadece çocukluklarını yaşarlar. En yakınlarının onlara başka gözle bakmalarına, çocuk bedenlerinde onarılmayacak zararlar oluşmasına neden olan lanet cehalet, dünyanın ulaşılmaz bir yerlerine sonsuz bir sürgüne gönderilir.. Zelâl’in sıfatında dokunabileceğimiz nice kadın ve çocuk var, ancak bu geniş zamanların işi. Ben onları kimselere sezdirmeden çabucak oradan çıkarmanın yolunu araştırıyorum. Anne ve çocuğun devletin koruması altına alınarak kimlik bilgilerinin yeniden düzenlenmesinin mümkün olup olmadığını soruyorum. Normal koşullarda tanık koruma programlarındaki bazı kişilere uygulanabilecek bir prosedürü Zelâl ve Necmi için işletmenin kolay olmadığını biliyorum. Yapılabilecek

bir şey varsa sizden bu konuda yardım istiyorum.” diye bitiriyorum sözlerimi.

Her zaman olduğu gibi sevecen; bana söz arasında nasihat etmekten vazgeçmiyor.

“İnsanları düşündüğünün yarısı kadar kendini de düşün. Başkaları için harcadığın emeğin ve zamanın yarısı kadar kendine de emek ve zaman ayır!” diyor.

Onu onaylarken bu davranış şeklinin artık karakterimle bütünleşmiş, üzerime âdeta yapışmış bir şey olduğunu, zaman zaman bu durumdan ciddi şekilde yorulsam, geri çekilmeye çalışsam da huyumdan vazgeçemediğimi geçiriyorum aklımdan. Kim bilir belki de kendi yaşamımda üstesinden gelemediğim sorunları unutmak için dikkatimi dışarıya yönlendirerek bir şeylerden kaçıyorum.

Zelâl ve oğulcuğu için elinden geleni yapacağına dair söz veriyor.

Kalkıyorum. Beni kapının önüne kadar gelip uğurluyor.

Kapının dışında yine aynı hava, kasvetli, ağır... Karanlık koridor boyunca yürürken hâlâ bedenimin ortasındaki boşluğu düşünüyorum.

Sonsuza dek susmam beklenen boşlukta kalbim kanıyor.

Göğüs kafesimde öyle tarifsiz bir acı hissediyorum ki bir an duraklıyor, adım atamıyorum. Elimle duvara tutunup gözlerimden akan yaşları siliyorum birilerinin görmüş olmasından endişelenerek.

Merdivenlerden inerken babama gitmem gerektiğini düşünüyorum. Beni sadece babam anlar. Belki ona sarılırsam hafifler acılarım. Binanın arka çıkışına ilerleyip bir taksiye biniyorum. Gül Bahçesi'ne gitmek istediğimi söylüyorum.

Gök karartmış yüzünü, yağmur neredeyse yağacak...

Radyoda bir Ege türküsü; Ödemiş kavakları / Pazardır sokakları / Gül yüzünü göreyim / Aç beyaz duvakları / Elleri kınalı gelin...

Türkünün bir mesajla geldiği günü anımsıyorum. Sonra “Yalnızlık Yurdun Olur” isimli bir albümde dinlediğimi... Yağmur gökten önce kirpilerime yağıyor.

*Uzanıp bir bahar dalını tutar gibi
Beyaz bir yas kapladı benliğini
Bir kadınla bir çocuk öldü
Bir kadın bir umut doğurdu*

Keder beni bütün hücrelerime dek kaplamışken babamı görmemin doğru olmadığına karar verip kendimi eve atıyorum. Pek anlamadığım işlerle uğraşıyorum evde. Zihnimi boşaltmaya çalışıyorum. Bir köy kütüphanesine gönderilecek kitapları ayırıyorum. Çalışma odasının duvarına çizdiğim at resmini kazıyıp üzerine küçük kırmızı bir gelincik tablosu asıyorum. Bazı hatıraları ortalıktan kaldırmak tek başına yeterli değil biliyorum. Unutamamak belleğin kaçınılmaz intikamı.

Zelâl ve Necmi için aldığım sözden sonra gereken ayarlamaları bir an önce yapmalıyım. Niko Kenan'la görüşmem gerek. Bunun için hafta sonunun geçmesini beklesem iyi olur. Hafta sonları çok kalabalık olur başları, belki anlayamaz, gereken alakayı gösteremez. Riske atmamalıyım.

Niko Kenan ve güzel ailesiyle eski oturduğum yerde tanışmıştım. Evimin giriş kapısı tarihî kapalıçarşıya bakıyordu. Onların dükkânları da evimin kapısına. Yıllar önce Mardin'den gelip bu tatil beldesine yerleşmişlerdi. Kuyumcu dükkânları vardı. Masmavi kocaman gözlü güzel karısı akşamları, Niko Kenan gündüzleri ilgilenirdi dükkânla. Birbirinden güzel kızları, gözlerini tıpkı annesinden almış bir de oğulları vardı. Her sabah işe giderken selâmlaşır ayaküstü sohbet ederdik. Bazen akşamları evde sıkılınca dışarı

çıktığımda bir çaylarını içmeden, iki laf etmeden geçmezdim. Süryani bir aileydiler. O günlerden hâlâ görüştüğüm bir elin parmakları kadar insanın arasında onlar da vardır.

Niko Kenan, Mardin'de yaşayan Süryani Metropoliti'nin yeğeni. Ondan emanetlerime birkaç ay göz kulak olması için yardımını rica etmeyi düşünüyorum. Sonra bir ana oğul için korunaklı bir yuva ve hayatlarını sürdürmeleri için yapabilecekleri düzgün bir işe gerek var. Kafamda rotayı çizip adım adım planlamayı yapıyorum.

Ertesi sabah telefonda âdeta nutku tutulmuş şekilde dinliyor beni Kenan.

“İlk anda birkaç ay güven içerisinde yaşayacakları bir yere ihtiyaç var. Kimsenin aklına gelmeyecek bir yer ve onları himaye edecek birilerini düşündüm, aklıma amcan geldi. Ne dersin yardım edebilir mi bize?” diyorum.

“Bahar, bu korkunç bir şey. Hangi dinden, hangi milletten olursa olsun kimsenin yaşamaması gereken çok acı bir olay. Bir insanlık suçu bu. Amcamla konuşayım. Destek olabileceğini düşünüyorum. Sonra sana haber vereyim.” diyor.

Telefonu kapattıktan sonra şayet Niko Kenan'ın amcası Zelâl ile Necmi'yi misafir etmeyi kabul ederse, sonrasında hayatlarını sürdürebilecekleri bir yer ve Zelâl'in yapabileceği bir iş bulmam gerektiğini düşünüyorum. Aklıma büyük bir otelde genel müdürlük yapan arkadaşım Serdar geliyor. Çalıştığı otelin sahipleri turizm dışında aynı zamanda inşaat malzemeleri, enerji, gıda ve tarım alanlarında oldukça büyük yatırımların sahibi. Patronlarıyla ilişkisinin iyi olduğunu biliyorum. Serdar'ın patronları, müthiş bir öngörüyle gelecekte insanlığın en büyük sorununun gıda olacağını düşünüp o bölgedeki tarım arazilerini birer ikişer toplamış, satın aldıkları arazilerinde besicilik ve organik tarım yapmaya başlamışlardı. Serdar çok büyük bir çiftlik kurduklarını anlatmıştı. Otelden arta kalan zamanlarında çiftliğin de işleriyle meşgul olduğunu hatta bundan daha büyük keyif

aldığını söylemişti. Beni hiçbir konuda kırmayacağını düşünüyorum. Belki Zelâl'e çiftlikte bir iş verebilirler, oğluyla birlikte orada barınabilirler diye düşünüyorum. Onu arayıp Zelâl'i ve başına gelenleri ana hatlarıyla anlatmaya çalışıyorum. Doğrusu zavallı kadının yaşadıkları öyle kısa bir telefon görüşmesiyle kolaylıkla anlatılabilecek gibi değil.

Serdar derin bir sessizlik içinde dinliyor beni. Bir an hat kesildi sanıyorum. Öyle kederli geliyor ki sesi, duydukları karşısında üzüntüsünü nasıl ifade edebileceğini bilemiyor. O aslen Kayserili bir ailenin çocuğu; bana buna benzer bir olayın köylerinde yıllar önce yaşandığını ve bir genç kızın bu yüzden intihar ettiğini anlatıyor. Benim paylaştıklarımla sanki o günleri yeniden yaşadığını ifade ediyor. Böyle bir eziyete uğramış, derbeder olmuş bir insanın hayatının kurtulması için elinden ne gelirse yapacağı sözünü veriyor, patronuyla görüşmesinin ardından beni arayacağını söyleyerek kapatıyor telefonu.

Görüşmeden umutluyum ancak olumsuz bir cevap alma ihtimalime karşın başka hangi yolları deneyebileceğimi düşünüyorum. Evdeki işlerle meşgul olurken zamanın nasıl geçtiğini bile anlamıyorum. Yorulup koltuğa uzanıyorum. Telefonum çalıyor. Serdar arıyor, daha ilk cümlesindeki ses tonundan cevabın olumlu olduğunu anlıyorum. Seve seve yardım edebileceklerini, ne zaman istersem Zelâl'i çiftlikte işe başlatabileceklerini söylüyor. Orada çalışan birkaç işçi kadının barındığı müstemilâtta oğluyla beraber kalması için uygun bir yer bile bulunabileceğini, köyün ilkokulunun çiftliğe çok yakın mesafede olduğunu, çocuğun okula kolaylıkla yürüyerek gidip gelebileceğini ekliyor. Zor durumda bir insana yardım edebilmenin mutluluğunu, kilometrelerce mesafeden sesindeki heyecandan hissediyorum. Ben de mutlu oluyorum. Küçük bir Ege köyünde, Necmi'yi elinde çantasıyla, köy çocuklarıyla şakalaşarak okula

giderken hayal ediyorum. İçim tarifsiz bir huzurla kaplanıyor, rahatlıyorum. Tanrıya şükrediyorum. ‘İyi ki dostlarım var’ diyorum kendime. Bu dünyada dost biriktirmek kadar değerli bir şey yok.

Ellerim

Her zamanki gibi kazağımın içinde saklanmış.

Herkes üşür, Her şey üşür.

On beş dakikadır İlk Meclis'in arka bahçesindeki kültür parkta bir bankın üzerinde oturuyorum. Yazın suni bir havuzdan akan sularla şelâle yaptıkları yerde. Göletin içindeki çamur rengi yer yer buz tutmuş suda birkaç balık uyuşuk uyuşuk yüzüyorlar. Soğuğun canlıların bazılarını hiç etkilememesini bir türlü anlayamıyorum. *'Herkes üşür, her şey üşür ve ısınmak en temel ihtiyaçtır.'* gibisinden sakat bir felsefem var. Yarım saat geçiyor, hâlâ gelen giden yok. Belki bir işi çıkmıştır diye düşünüyorum. Kalın paltoma rağmen donduğumu hissediyorum. Ellerim her zamanki gibi kazağımın kollarının içinde saklanmış. Kar yok, yağmur yok, Ankara'nın insanın yüzünü tırmalayan hain ayazı kol geziyor. Oturduğum bankta iğne yapraklı bir ağacın altından gökyüzüne bakıyorum. Kararmış çehresi, ne düşünüyor, neye kırgın belli değil. Başına bir şey gelmiş olmasından endişe ederken parkın alt tarafından Meclis binasının köşesine doğru telâşla yürüdüğünü fark ediyorum. Sıkıntılı görünüyor. Benim bulunduğum tarafa doğru gelmesi gerekirken yönünü değiştirip binanın içine giriyor. Yavaşça kalkıp ilerliyorum. Binanın içindeki salonlardan hangisinde olduğunu bilmeden sanki ilk defa görüyormuşum gibi çevreye bakıyorum. Üst katta çalışma odalarının olduğu bölüme çıkıyorum. Merdivenin karşısında duruyor. Yüzü kireç gibi.

“Ne oldu sana neden içeri girdin?” diyecek oluyorum. Korkuyla çevresine bakınıyor. Ve konuşmaya başlıyor.

“Abla seninle en son yukarıda Kale’de buluştuğumuz gün, elektrikçi dükkânlarının olduğu bir ara sokaktan yürümüştüm. Abdürrahim denilen alçak herif ordaki dükkânlardan birindeymiş. Beni yukarıya kadar sessizce izlemiş. Müzenin civarında kaybetmiş izimi. Benim içeri gireceğimi düşünememiş. İyi ki müzenin bahçesi dışarıdan görünmüyor. Yoksa ikimizin de işi bitmişti. Sen bilmezsin o ne pisliktir. Neyse senden ayrıldıktan sonra hızlıca Necmi’yi alıp otele geçtim. Kapının önünde yakaladı beni. Suzan abla benim işim olduğunu söyleyerek çocuğu alıp pideciye götürdü. Ömrümde yemediğim dayağı yedim. Bana nereye gittiğimi sordu. Çocuğun okulundan istedikleri boya malzemelerine bakmak için sora sora yukarı kadar yürüdüğümü söyledim. İnandığını hiç sanmıyorum. Yediğim dayağa razıyım abla, bana; ‘En kısa zamanda bu oğlanı yuvaya vereceksin. Babasız çocuk, devlet bakar büyütür. Sen de işine bakacaksın!’ dedi. Ben evladım olmadan ne yaparım abla, ne olur yardım et. Çok korkuyorum.” diye ağlamaya başlıyor.

Ona artık sona geldiğimizi, biraz daha idare etmesi gerektiğini, her şeyin istediğimiz gibi yolunda gittiğini anlatıyorum. Herhangi birine ağzından bir şeyler kaçırabilir düşüncesiyle fazla detay vermiyorum. Görüşemediğimiz süre içinde onunla, görevli bazı kişilerin müşteri kılığında temas kuracağını, artık buluşmamızın güvenli olmadığını söylüyorum. Ayrılırken sarılıyoruz. Kalplerimiz o anda aynı yerde atıyor.

“Göreceksin.” diyorum, “Geçecek bunların hepsi. Her şey çok güzel olacak.”

Gözlerimin içindeki umudun yok olup gittiği an bana da söylenmişti bu söz ve ben her şeye rağmen yine inanmıştım. O anda nedense aklıma geliyor. Zelâl’i yarı yolda bırakmayacağım diye geçiriyorum aklımdan. Asla bırakmayacağım...

Aradan geçen günler boyunca hiçbir şekilde temas kurmuyoruz.

Her sabah işe giderken sokağın başında göz göze geliyoruz Zelâl ile. Benim için en ufak bir önemi yokmuş gibi bir selam bile vermeden geçip gidiyorum yanından. Yalnız Necmi, servisin arka camından bana el sallamaktan, müziplik yapmaktan, gülümsemekten vazgeçmiyor. Çocuğa da tepkisizce sadece bakıyorum.

Bakanlıktan hâlâ arayan soran yok diye ümitsizliğe kapılacak oluyorum. Benimkinden çok daha önemli işleri olduğu kesin. Acaba beklediğim haber hiç gelmezse kimden yardım isteyebilirim diye düşünüyorum. En sevmediğim huyum sabırsızlığım biliyorum ancak bu temiz yürekli anne ile çocuk bir an önce kurtulsun istiyorum. Kasvetli bir iş günü daha bitiyor. Kalkıp ceketimi giyip çantamı alıyorum. Odamın kapısını çekip bir adım attığım anda telefon çalıyor. Kısa bir tereddüt anından sonra hızla içeri girip telefonu açıyorum. Bakanlıktan arıyorlar. Hatta beklememi söylüyorlar. Öyle heyecanlanıyorum ki kalbimin atışları hızlanıyor. Telefon bağlanınca karşıda beklediğim dost ses, uzatmadan konuya giriyor.

“Geçen gün konuştuğumuz evrak hazırmış, adresi biliyorsun. Gidip ordan alabilirsin.” diyor ve ekliyor,

“Sonra buraya gel. Benim de senden bir isteğim olacak.”

“Elbette efendim.” diyorum sesim titreyerek.

Telefonu kapattığım gibi fırlıyorum dışarı. Arabaya atlayıp çılgın gibi akşam trafiğinin içine dalıyorum. Kırmızı ışıklara, küfürlere, kornalara aldırmadan on beş dakikada hedefe varıyorum. Köhne binanın giriş katında, yaşlı, kır saçlı, sakallı bir adam karşılıyor beni. Sigaradan bıyıkları sararmış, yüzü çökük bir adam. Kurumların ek binaları, arşivler, hep böyle insanlarla dolu. Gözden çıkarılanların atıldığı kenar köşe izbe yerler. Adam neredeyse tek kelime etmeden bana zarfı uzatıyor. Teşekkür edip teslim alıyorum.

Açmadan arabaya binip bakanlığa geçiyorum. Bu defa hiç bekletilmeden alınıyorum içeri. Soluk soluğa koltuğa oturuyorum. Öyle mutluyum ki tarifi imkânsız.

O, konuşmadan ben konuya girmiyorum. Önce kendisi için yapmamı istediği şeyi anlatıyor. Son görüşmemizin ardından yazdığı bütün şiirleri bir araya toplatmış. Bir dosya hâlinde sanal belleğe aktarmış. Belleği elime veriyor.

“Bunun bir kitaba dönüşmesini istiyorum. Şimdi yanımda değil, belki hiçbir zaman da olmayacak ama nereden olursa olsun bilmesini istiyorum. Bütün kitapçılarda satılsın, herkes duysun. Onun için kâğıda düşen kelimelerimi O da duysun. Bununla yetinelim.” diyor.

Bütün gün memleket için sayısız güzel iş yapan, müthiş bir stresin ve ağır sorumlulukların içinde âdeta bununla bütünleşmiş olarak yaşayan bir insanın, gün bitiminde böyle bir istekte bulunmasını onun kocaman cüssesinin altında sakladığı hassas kalbine bağlıyorum. İnsan ne zaman kendisiyle başbaşa kalsa akli onu hep aynı yere taşıyor. Hem tarifsiz mutluluk veren hem de canını acıtan yere...

Belleği çantama koyup elimden gelenin en iyisini yapmaya gayret edeceğimi söylüyorum. O sırada emaneti alıp almadığımı soruyor. Zarfı çantamdan çıkarıyorum. Meraktan ölüyorum, yine de sakın olmaya çalışıyorum. Masasının üzerindeki ucu işlemeli zarf açacağını uzatıyor. Heyecandan elim titreyerek açıyorum zarfı. İçinden bir mavi, bir de pembe kimlik çıkıyor. İzmir ili nüfusuna kayıtlı anne oğulun isimleri;

Aslı Aktaş ve Umut Efe Aktaş.

Teyzemin yazdıklarını okurken gözyaşlarıma hâkim olamıyorum. Şok olmuş, çarpılmış gibiyim. Tanrı'm bu nasıl bir şey böyle? Demek hayatım tamamen onun dizayn ettiği bir şeymiş. Bugün Umut Efe Aktaş olmam onun sayesindeymiş. Bütünüyle onun eseriymişim. Çarpılmış gibiyim. Aklımda geçmişimle, çocukluğumla ilgili her şey daha net yerine oturuyor. Annemle teyzemin gizli dayanışması, annemin sessizliği, içine kapanıklığı, geceleri sessiz sessiz ağlaması, uykularının hep korkunç kabuslarla bölünmesi, çocukluğumdan, babamdan hiç konuşmaması... Her şeyi daha iyi anlıyorum. İçimde keder çığ gibi büyüyor. Ona bunu yapanları düşünüyorum. Hayatını karartanları. Çaresizliğini getiriyorum gözümün önüne. Kendimi tutamıyorum. Hıçkırıklara boğuluyorum. Zavallı anneciğim, nasıl mücadele vermiş beni yaşatmak için. Kim bilir nasıl içten bir dua etmiş ki Tanrı karşısına teyzemi çıkarmış.

Saat sabaha karşı dört ve ben İzmir'li Aslı Aktaş'ın oğlu Umut Efe Aktaş değil Batman'lı kader kurbanı Zelâl'in oğlu Necmi olduğumu öğreniyorum. .

Ömrünün yalnızca son altı yılını, onu hiç tanımayan bir kadının uzattığı yardım eli sayesinde rahat geçiren cefakâr kadın Zelâl'in oğlu Necmi'yim ben. Yaşadığı korkunç olayların hiçbirini bilmeyeyim, duymayayım, okuyup iyi bir insan, iyi bir meslek sahibi olayım diye ömrünü adanmış kara gözlü, kara yazgılı Zelâl'in oğlu Necmi. Babası bilinmeyen,

anasından bir deri ipte üç mavi boncukla ilk sevdasının ismini miras almış Necmi.

Uzun geceler boyu bir camın önünde, karanlıkta sokağa bakan çocuk Umut değilmiş meğer. Yapayalnız gecenin içinde duyduğu çığlıklardan kendini korumak için elleriyle kulaklarını sıkı sıkı kapatıp yorganın altına saklanan, pencereden sokağa fırlatılan zavallı kadının cesedini, kirli bir camın arkasından ilk gören Umut değilmiş. Ağlamaktan bitap düşüp yalnız başına uyuyan Umut değilmiş. Her sabah yara bere içinde gördüğü annesinin de bir gün o kadın gibi kanlar içinde sokakta yatmaması için gizli gizli dua eden Necmi'ymişim ben.

Yaşam mücadelesine Umut adı verilen Zelâl'in oğlu Necmi.

Bahar teyzem, annemin cenazesinde elimi sıcacık avucunun içine alıp

“Üzülme Umutcuğum. Ölüm, sandığımız gibi katlanılmayacak kadar kötü bir şey değil. Ölüm bir yok oluş değil. Sonsuz bir ayrılık değil ölüm. Sadece bir boyut değiştirme. Annen hep bizim yanımızda olacak. Biz onu hissedeceğiz ama göremeyeceğiz...” demişti. Her zaman yanımdaydı ve senin de bizi gördüğünü, hissettiğini düşünmemi istemişti. Teyzemin sözleriyle kendimi avutsam da yokluğuna kolayca alışmadım. Beni duyduğuna eminim anne. Yaşadıklarını daha önce bilemediğim, hiç değilse sen ağlarken sana sarılıp teselli edemediğim için, sana dokunduklarında, canını acıttıklarında seni koruyamadığım, onlara engel olamadığım için, başına gelenlerden dolayı sorumlularından hesap soramadığım için, hepsi için çok üzgünüm. Teyzemin bütün bunları neden yaptığını şimdi daha iyi anlıyorum. Gözleri sana değdiği anda senin ne kadar güzel bir insan olduğunu anlamıştır. Bizi kurtarmak için yaptıklarını anlatacak söz bulamıyorum.

“Biz bir kişiye elimizi uzatalım, sonrası zaten gelir. Böylelikle dünya daha yaşanır bir yer olacak.” derdi. Umarım olur anne, umarım olur...

Benim gibi bu hayatta yaşaması bile şans eseri olan bir çocuktan mesleğinde başarılı bir polis yaratmak için her gün saatlerce çalıştırdı beni. Bir an olsun boş bırakmadı. Üstün başarıyla geçtiğim sınavlarımda hep onun desteği vardı. Sana söz verdiğine eminim anne. Er ya da geç başına gelenlerin hesabını soracağına eminim. Her zaman nasihat ederdi bana,

“Olanlara dur demeye gücümüz yetmese de mutlaka yapacak bir şeyler vardır.” derdi.

Kim bilir şu anda kaç küçük Zelâl sesini yutuyor anne. Kaç küçük çocuk, başına gelenlere çaresizce boyun eğiyor. Ağlarken senin yaptığın gibi elleriyle ağızlarını kapatarak hıçkırıklarını içine hapsediyor. Issız gecenin içinde tek başıma yapayalnızım. Sayfaların devamında beni nelerin beklediğini merak ediyorum. Koltuğa yaslanmış perdenin arkasından sokağa bakıyorum. Bir an sokak lambasının loş sarı ışığının altında annemin beni izlediğini sanıyorum. Zihnime çelme takan bütün soruların cevaplarının saklı olduğu defteri yavaşça sehpanın üzerine bırakıyorum. Annemin beni izlediğini sandığım hayaline bakıyorum özlemle. Yorgunluğum dayanılacak gibi değil. Göz kapaklarım ağırlaşıyor. Yalnızca uyku temizleyebilir zihnimi.

Sonsuza doğru uyumak istiyorum.

*Ölü taklidi yaparken doğa
Ben öldüm yokluğunda
Oysa bir günlük ömrü olan bir kelebeğin
Bir yıldıza dokunma hayaliydi
Benim sana bakışım*

Kapalı, karanlık bir gökyüzü. Her şeyin renk değiştirip yavaş yavaş solduğu mevsim bitti. Soğuk yüzüyle kış çepe- çevre kapladı her yanı. Tabiat ana evlatlarını derinliklerine sakladı. Büyük bir sabırla, dünyaya sırtını dönmüş güneşin geri dönmesini bekliyor tohumlar. Dalları içine attıkları dert- ler gibi saklıyor yaşam zerrelerini çırılçıplak bedenlerinde. Doğa ölü taklidi yapıyor. Bütün hafta sonunu bitkin bir şe- kilde evde geçirdikten sonra haftaya enerjik başlamak için güzelce hazırlanıyorum. Kaç gündür eve yiyecek namına hiçbir şey almadığımdan kahvaltı yapamıyorum. Arabayla gitmek yerine biraz yürümek istiyorum. Evden çıkıp yüz elli metre kadar ilerleyince fırıncı Niyazi amcanın fırının- dan bütün sokağa yayılmış taze ekmek kokusuna yakala- nıyorum. Aklıma Pavlov ve köpeği geliyor, karbonhidrat- tan uzak duracağıma dair verdiğim sözleri bir anda unutup duraksıyorum, geri dönüp fırının yanındaki derme çatma çay ocağına oturuyorum. Yaşlı insanlar sabah sohbeti edi- yorlar. Muhabbet hep aynı, ne olacak bu memleketin hali.

“**Oturun**, günler boyu konuşup durun, başka bir şey yap- mayın; işte böyle olur memleketin hâli.” demek geçiyor içim- den, neyse ki biraz olsun susmayı öğrendim. Bu insanlar

öyle söz söylenecek gibi değil. Sesimi çıkarmıyorum. Çay ocağı fırının penceresine bakıyor. Oturduğum yerden,

“Kartum aç benim Niyazi Amca, ekmeklerin çok güzel koktu.” diye sesleniyorum.

Beş dakika sonra bir tepside biraz peynir, kekik serpilmiş zeytin, çıtır çıtır sıcacık ekmek ve tereyağı geliyor. Elbette yanında büyük boy çay. Hanımefendi pozlarını bir yana bırakıp âdeta saldırıyorum. Kahvaltım bitince bu defa ince belli bardakta geliyor çayım. Kendimi evim kadar rahat hissettiğim, beni tanıyan, ne istediğimi bilen, cesaretimi daha kapının önünde kırmayan mütevazı yerleri seviyorum. Tabii ki böyle yerleri var eden, ayakta tutan, hesap kitap yapmayan, paraya değil de dostluğa önem veren insanları da...

Çayım bitince sokağın sonuna kadar yürüyüp dolmuşa biniyorum. İnsanlar hep aynı şeyleri konuşuyor. Zamlar, geçim sıkıntısı, hayatın zorlukları. Şehrin yetkilileri yaşlılara bedava yaptığı ulaşım bedeli için öğrencilere de indirim yapmış. Tuhaf geliyor bana. Tam tersi olması gerektiğini düşünüyorum. Cahillikten daha büyük sorunu mu var ülkenin. Hiçbir maddi zorlukla karşılaşmaması gerekir öğrencilerin. Eğitimle ilgili akla gelen ne varsa bedava olmalı. Ütopik isteklerimin uygulanabilirliği bizim gibi memleketlerde mümkün değil biliyorum. Yine de güzel hayaller kurmaktan vazgeçmiyorum.

Bugün her şeye rağmen bütün üzüntüleri unutturan tertemiz bir sabah umudu giyindim üzerime ve bunun kesinlikle kahvaltıyla alakalı olduğunu düşünüyorum. Dolmuştan erkence inip geri kalan yolu yürümek istiyorum. Araçlar, insanlar her şey akıyor. Herkes bir yerlere kavuşmaya çalışıyor. Bu muazzam kalabalık içinde kaç kişi heyecanla bekliyordur kavuşmayı acaba? Kaç kişi vardığı yerde onu sevgiyle karşılayacak kolları hayal ederek ilerliyordur, yürürken böyle şeyler düşünüyorum. Kurtarıyorum kendimi sonra düşüncelerin elinden.

Opera binasının yanından geçerken telefonum çalıyor. Son anda açıyorum, Niko Kenan karşımda.

“Amcamla konuştum Bahar. Tanrı’nın gönderdiği iki misafire seve seve yardım edebileceklerini söyledi. Devletimizin desteklemediği hiçbir şeye olur deme lüksümüz yok. Bu açıdan sana inancım tam. Dışarıdaki çirkin insanlardan gelebilecek sıkıntıları da Tanrı’nın yardımıyla aşabileceğimizi düşünüyor. Sadece güvenlik için bazı detaylar bilmek istiyor. Bu yüzden sana onun telefonunu göndereceğim. Arayıp istediği açıklamaları yaparsan sevinirim. Amcam telefonu kapatırken ‘Yüce Tanrı iyilerle beraberdir.’ dedi Bahar. Ben de ona katılıyorum. Her zaman yanıdayım. Sevgiyle kal.” diyor.

Bir insanın acısını dil, din, ırk, milliyet gözetmeksizin dindirmeye çalışmak, onun derdine çare bulmak için çaba harcamak muhteşem bir şey. İnsanlığın ortak derdi, bütün soruların cevabı işte burada saklı.

Teşekkürlerimi bildirerek kapatıyorum telefonu.

Bu haberi Zelâl ile paylaşmayı ne çok isterdim. Fakat yapmıyorum bunu. Onunla irtibatı öyle ani kestim ki o bile artık konuyu tamamen unuttuğumu düşünüyor. Her geçen gün sokağın başında karşılaştığımızda gözlerimin içine umutsuzca bakışından anlıyorum bunu.

Yarım saat kadar sonra Metropoliti arıyorum. Geçmiş olsun dileklerimi bildiriyorum önce. Kenan bana uzun süredir dua kitaplarını ve çok eski belgeleri Süryanice yazıyla, elle çoğaltırken kendini oldukça fazla yorduğunu, gözleri ile ilgili ciddi rahatsızlık çektiğini anlatmıştı. Nazikçe teşekkür ediyor geçmiş olsun dileğime. Benimle hem samimi hem de ölçülü konuşuyor.

“Yaptığınız işe paha biçilmez evladım. Böylesi bir iyiliğe, sevaba ortak olmayı lutfettiniz. Bir insanın hayatını kurtarmamız için destek istediniz, bununla onurlandık.” diyor ve ekliyor,

“Kenan size aktarmıştır. Biz devletimizin desteklemediği herhangi bir işin içinde bulunmaktan kaçınırsınız. Bu topraklarda yüzyıllar boyu yaşamamızı buna borçluyuz. Siz mademki bu devletin yüce makamlarının onay ve desteğini alarak yola çıktınız, o halde her zaman yanınızdayız. Dışarıdaki tehlikeleri konumumuz ve temsil ettiğimiz insanların güvenliği gereği elbette önemseriz. Ancak bundan korkmayız. Gizlilik temelinde bu hususun da aşılabacağı kanaatindeyim. Anladığım kadarıyla gereken önlemleri almaktasınız. Bize misafirlerimizin ulaşacağı tarih konusunda vereceğiniz haberi bekliyoruz evladım. Tanrı yardımcımız olsun.” diyor.

“Teşekkürler efendim, sizi en kısa sürede bilgilendireceğim. Ayrıca güvenlikle ilgili endişenize mahal vermeyecek şekilde gereken bütün önlemleri aldığımı bildirmek isterim.” diye tamamlıyorum konuşmayı.

Odama çıkıp kapıyı kapatıyorum. Dâhili hattan Adnan’ı arıyorum. Beş dakika sonra yanıma geliyor. Adnan çalıştığım en güvenilir insandır. Aldığı bütün görevleri en kısa sürede başarıyla tamamlar. Ona konuyu ana hatlarıyla aktarıyorum. Bir hafta kadar işe gelmemesini, yıkanmamasını biraz sakal uzatıp marka giysilerini terk etmesini söylüyorum. İtfaiye Meydanı’ndan bedenine uyacak, ucuz, sevimsiz kıyafetler edinmesini istiyorum. Bir süre pavyonlarda dolaşmasını, verdiğim adresteki kişi ile irtibat kurarak kadının birini kapatmasını, hep aynı kadınla beraber olmak için ona vereceğim parayı harcamasını söylüyorum. Karşımda sırtarak o güne kadar aldığı en güzel emirin bu olduğunu ifade ettiği anda yüzümün aldığı şekilden ürküp hemen odayı terk ediyor.

Bir hafta sonra Adnan’dan her şeyin planladığımız gibi ilerlediğine dair haberler alıyorum. Zelâl’i çalıştıran adamlarla pazarlık yapıp, methini duyduğunu, sürekli gelip gitmek istediğini söylemiş. Kızın her hafta belli saatlerini satın

alması için ona verdiğim parayı cömertce harcamış. Bir haftadır ondan ses çıkmayınca endişeye kapılmışım. Bununla biraz olsun rahatlıyorum. Bana telefonda Zelâl ile başbaşa kalınca ona durumu anlattığını, kızın; gözyaşları içinde artık umudunu kaybettiğini, hatta yaşadığı her şeyi benimle paylaştığı için pişmanlık duymaya başladığını söylüyor.

“Geçecek bunlar.” diyorum.

“Hepsi geçecek. Başaracağız. Onları oradan çıkaracağız.”

Devletin gücüne rağmen her türlü yasa dışı işin döndüğü bu mekânların hepsinin bir hâkimi var. Kimsenin uğraşmak istemediği karanlık insanlar. Öyle güçlüler ki olanların hepsini bilip, görüp başını başka tarafa çeviriyor insanlar. Bu mafya kılıklı adamlar da işlerini yürütmeye devam ediyor. Üstelik şehrin en değerli noktasında, tam kalbinde. Onlar için Zelâl gibi birinin ortadan kaybolması belki denizde bir damlanın kaybolması kadar önemsizdir. Nasılsa eksilen sermaye bir şekilde tamamlanır. Ancak bu tip adamlar için itibar kaybı hayati önem taşır. Bu yüzden dikkat çekmemek ve bir süre bu şekilde beklemek gerekiyor.

Beklemek öyle zor ki.

İki ay sonra...
Hayat hâlâ devam ediyor...

İki ay sonra şubat ayının son günü, Zelâl çocuğu ile okul servisini beklerken, aniden yanında duran bir arabadan inen kişiler çocukla beraber kaçırmıyorlar kadıncağızı.

Arabaya binmemek için direnmesini, “Yardım edin!” diye çığlık atmasını, arabadan inen adamlara karşı çıkmaya çalıştığı anda adamın ona tokat attığını köşedeki büfeciden dinliyor herkes. Zavallı kadının bir yüzü gülmedi dünyada.

Adam en ince ayrıntısına kadar ballandıra ballandıra anlatıyor.

“Valla kadıncağızı yerlerde sürüyerek götürdüler. Hiçbir şey yapamadık. Korktuk amirim, hiçbir şey yapamadık. Silahlıydılar kesin. Can tatlı işte, atlayamıyorsun ortaya. Kardeşim, ne yapıyorsun bıraksana kadını, diyemiyorsun. Her sabah burada çocuğu servise bindirirdi. Memur değilmiş de öyle bilinsin oğlanın okulunda diye rol yaparmış bu gariban. Ama illa vardır onun bir takıntısı.” diyor büfeci.

Bıraksan beş saat anlatır bu adamlar böyle. Her anlatışta yeni detaylar eklerler. Olayı sokakta geri kalan herkese duyurması için serbest bırakıyorlar onu. Bu kadar önemli bir olay bütün dramatikliği ile herkes tarafından bilinmeli.

Zelâl, Necmi ile birlikte arabaya bindiği anda sıkıca sarılmış çocuğuna. Çocuk korkudan hâlâ titriyormuş.

“Korkma oğlum.” demiş. “Korkma, kurtulduk.”

Beş yaşında, anaokuluna giden bir çocuğun algılayamayacağı kadar karışık bir durum. Yolda durdukları bir

benzinlikte onlar için hazırladığım kıyafetleri giyinmişler üzerlerine. Yanlarına çantaları, uçak biletleri ve kimlikleri verilmiş. Adnan onlara uçağa kadar eşlik edip geri döndüğünde kızın yüzündeki mutluluğu nasıl tarif edeceğini bilemiyor.

Mardin’de havalimanında onları karşılayan bir başka görevli emanetlerimi nihayet Mor Safran Manastırı’na teslim etmiş. İkisi de oldukça iyiymiş. Zelâl kendi dinince dua etmek istediğini söylemiş gözyaşları içinde. Ona uygun bir yer ve giysi vermişler. Kısa sürede alıacaklarını ve rahat edeceklerini biliyorum. Kolay değil yaşadıkları. Sakinleşmeleri vakit alacak.

Operasyonun başarıyla tamamlandığına dair bilgi ulaştığında koltuğuma yaslanıp o sokakta yaşadığım en keyifli günüm olduğunu düşünüyorum. Kaçırılan kadınla çocuk için yapılan çaresiz araştırmaları büyük bir sessizlik içinde, için için keyiflenerek izliyorum. Bir süre böyle devam edecek sonra nasılsa konu kapanacak. Orada, uzakta, onlar için yeni bir yaşam filizlenirken yaşanan bütün kötü şeyler bir şekilde unutulacak. Kalbimin sesine kulak verip boş yere emek emek besleyip de yerle bir olan ümitlerim yıkılmış olabilir. Fakat hayat hâlâ devam ediyor. Yüzümü güldüren güzel şeyler de oluyor.

Dışarı çıkmak istiyorum. Arabayı orada bırakıp yürüyorum.

*Yalnızca bir çemberin etrafında
Hep başladığın yere doğru yürümek...
Bitiyorsa aşk değildir...*

Üstü başı kir içinde bir adam sokağın başındaki çöp konteynırının yanında oturuyor. Yanından geçerken bana gülümsüyor. Ben de aynı sevecenlikle gülümsüyorum. Adamın gülümsemesi, ayarını doğru tutturamadığım un kurabiyele-
rimin pişirme kâğıdının üzerine yayılması gibi genişleyerek yayılıyor çirkin yüzünde. O sırada ağzında eksik, aralıklı duran kararmış, koyu sarı dişleri görünüyor. Birden ona karşı ilk andaki iyimserliğimi kaybediyorum. Midem bulanmaya başlıyor. Gözümü ondan alamıyorum. Bu kez karşımda duran suç işlemeye meyilli birinin yüzü gibi görünüyor. Tanrım, şahit olduğum olaylar yüzünden insanlardan giderek uzaklaşıyorum. Belki de sıradan şeylere karşı tuhaf düşüncelere kapılıyorum.

Akşam olup işler bitince yine aynı yere dönüyorum. Kendimle başbaşa kaldığım, soruların acımasızca beynime yağdığı yere... Gün boyunca birbirinden beter olaylar, inanılmaz hikâyelerle karşılaşıyorum. Zelâl'in yaşadıklarına benzer nice örnekle... Sonra kendi içimde çözemediğim sorunlara dönüyorum. Takılıp kalıyorum düşüp dizimi kanattığım, binlerce parçaya ayrıldığım, incindiğim yere. O insanların sıkıntıları karşısında benim çektiğimin ne önemi var diye geçiyor aklımdan. Gerçekte elle tutulur, gözle görülür olmayan bir dert içimi kanatıp duruyor. İşin tuhafı onların dertlerine ne olursa olsun bir çare bulunurken benim

sorularım zihnimde, kanayan yaram kalbimde öylece kalıyor. Kadınların sokaklarda sigara içmesi gözüme hiç de güzel görünmüyor ama dayanamayıp yakıyorum bir tane. Bu tat da bana ondan miras kaldı diye geçiyor aklımdan. Kendi düşüncelerimden kaçır gibi adımlarımı hızlandırıp yürümeye devam ediyorum. Buz gibi havayı ciğerlerime çekiyorum. Aklıma, soğuğu da sıcağı da normal insanlar gibi ilk anda hissetmediğimi anladığı gün geliyor. Bir film izlemiş, bana da izlemem için ısrar etmişti. Çeşme'ydi sanırım adı filmin. Ne diyeceğimi, ona durumumu nasıl açıklayacağımı bilememiş, üzüleceğini düşünerek konuyu kapatmaya çalışmışım. Neticede ilerleyen zaman içinde her şey açık oldu. Bir eksiklik yahut genetik bir format hatasıyla doğup, normal insanlardan katlarca fazla iş üretebilen, her zaman dayanıklı, dik durabilen biri olarak, onulmaz bir derdim olduğumu anlamasından hicap duymuştum. Hayatımın hiçbir döneminde şikâyetçi, sızlanan biri olmadım. Hep fazla çalışarak unuttum esas problemleri. Bu benim utandığım bir şeydi. Aslında bazı günlerde desteğine çok ihtiyaç duyduğum olurdu yine de susardım. Çok sonra onun adına konuşanlardan, bu rahatsızlığı beraberliğimiz boyunca menfaetime kullanmaya çalıştığımı düşündüğünü öğrendim. Ne yalan söyleyim, konduramadım yine de ama düşündükçe kelimenin tam anlamıyla yıkıldım. Neden insanlar başkalarının arkalarından konuşuyor akıl erdiremedim. Dost görünen, yakın duran bu insanların amacı ne? Asla cevaplanmayan sorularla, çirkin sözlerle birileri sanki nefret tohumu ekmeye çalışıyordu. Bir mahkeme kurulmuş, söz hakkı verilmeden orada sessiz sedasız yargılanıp asılmışım.

İnsan yaşamı boyunca yüzlerce kez yıkılıyor ancak sevgi ağır basınca toparlayıp parçaları ayağa kalkmayı da biliyor. Başkalarının hayallerini, mutluluklarını bozmaya çalışanlar, onları hafife alıp hor görenler, yalanı meslek haline getirenler kendi vicdanlarının sesine rağmen rahat uyuyabiliyorlar

mıdır acaba? Bu dünyadaki en değerli şeyi, sevgiyi yok etmeye çalışanlar... Beklentisiz gerçek bir sevgiyi asla yaşamamış, belki de hiçbir zaman yaşamayacak olanlar... Yine de keşke bilmeseydi rahatsızlığımı diye geçiyor aklımdan.

Bir arkadaşım, “Erkekler sorunlu insanlardan kaçarlar. Hemen kurtulmak isterler. Hastalıkmuş, dertmiş asla paylaşmamak gerekir. Paylaşırsan zayıf halka olursun. İlk fırsatta o halkadan kurtulmayı seçerler. Sürekli birileri için üzülmeğe uzak durmayı yeğlerler.” demişti. Ben ona katılmamıştım. Çünkü biz onunla her şeydik. Arkadaş, sevgili, dosttık en önemlisi. Beni herhangi bir giriş cümlesini gereksinmeden, ‘Bak ne diyecem...’ diye arar, o gün ne yaşadıysa, neye kırıldı, ne ile mutlu olduysa saatlerce en ince ayrıntısına dek anlatırdı. Dertleşirdik, bazen işin içinden çıkamazdık ama uzakta da olsak her an her şeyi paylaşırdık. Sonra sözde iyiliğimiz için araya girenler yüzünden hatalar yapmaya başladık. Artık anlatmamaya, paylaşmamaya, bazı şeyleri saklamaya başladık. Mahrem yıkıldı. Bütün büyü bozuldu.

Onunla beraber bir akşam yemeği davetine giderken evde pişirdiğim çörekleri gideceğimiz yere götürmek üzere yanıma almıştım. Ağaçlı sakin bir yoldu. Yürümek istemiştik. Götürdüğümüz çöreklerin yarısını yolda yemiştik. Bana ağaçların isimlerini sorup durmuştu. Ne zaman ağaçlı bir yolda yürüse; ‘Bunun adını bil, dile benden ne dilersen...’ derdi. Bilemezdim. Bana ağaçları anlatan kimsem olmamıştı. O art arda sorarken benim cevapları bilemeyeceğimi bilirdi. Bilsem, dilesem canını bile verirdi; emindim. Elma ağacından elma toplayıp doldurmuştu ceplerine, yediğim en lezzetli elmalardı. Alıç ağacına rastlamıştık sonra, bir tane koparıp tadına bakmış hiçbir şey anlamamıştım. Ne olduğunu sorduğunda, ‘Minicik elma.’ demiştim. Dalından bir şey koparmadan, duvarlar arkasında büyümüş biri için benzetmelerim iyiydi. Gülerdi bana. Gözünün içine bakardım.

Gözünü açar açmaz arardı beni. ‘Sesine, soluğuna tutunuyorum.’ derdi. Hâlâ olanları anlamakta zorlanıyorum. Hazin ki bütün bunların hepsi sadece bir kurguymuş, gerçekte hiç olmayan hayallermiş. Hikâyenin tamamını onun eşsiz sesinden dinleyip sonunu bir başkasından öğrenmem kadar acı bir şey yaşamadım bu hayatta. Şimdi benim için evrenin neresinde olursam olayım yaşamın canlılığı devam ettiği sürece günler hep inanmak istediğim o masmavi, umutlu hayal ile doğacak ve bıraktığı boşlukta batacak. Küçükken yaptığım gibi başımı kaldırıp göğe doğru bakıp, dua edeceğim. “*Bitiyorsa aşk değildir.*” diyen dostuma inanarak...

Bu sokak ve dünya yüzünde bununla aynı maddeden yapılan binlercesi, insan acılarından lif lif örülmüş kirli kötü kokulu bir çul gibi yüzlerce kadının tenini ablukaya alıyor. Kalpleri, duyguları, aşkları var mı kimsenin umurunda değil. Gözlerinin içinde görüyorum yaşadıklarının izlerini. Kaçıp kurtulamadıkları dipsiz çukurlarda çektikleri çaresizliği. Üzerime adeta bir kalkan misali giyindiğim yalnızlığımın bir keder anıtı gibi aralarından geçip gidiyorum. Hep bir yerlere yürüyorum. Sonra dönüp bakıyorum ki aslında yalnızca bir çemberin etrafında başladığım yere dönüyorum. Parmak uçlarından yıldız damlayan birinin hayaliyle, tek başıma... Bundan böyle hep tek başıma.

Kalbim kanadı teyzemin yazdıklarına. Onun kadar kalabalık bir dünyada onun kadar yalnız bir insan daha tanımadım. Hiç belli etmezdi içindeki şeyleri. Neşeli eğlenceli biri diye bilinirdi. Bütün bu yaptıklarını, üstesinden başarıyla geldiği işleri gerçekleştirirken bir yandan da derin bir kederle, şiddetli bir yarayla baş etmeye çalışmış. Kimselere sezdirmeden sadece kendiyile dertleşmiş. İnsanın kendiyile dertleşmesi güzeldir elbette, bunu kabul ediyorum. Ancak bazen olayın çok fazla içinde olduğumuzda soruların cevaplarını bulmakta zorlanırız. Hatırlıyorum, teyzemle ilgili bu bahis açıldığında annem hep tepki gösterirdi. Vefasızlıkla, hatta korkaklıkla suçlardı hiç tanımadığı bir adamı. Bu aslında anneme göre bir davranış şekli değildi ama düşüncesini bilhassa bu konuda açık ederdi. Teyzem ise asla konuşturmazdı kimseyi. Belki annemle çok azını paylaşmıştı yaşadıklarının. Doğrusu yazdıklarını okuyunca onun duygularını şimdi daha iyi anlayabiliyorum. Tanımadığım bu adama karşı tuhaf bir yakınlık duyuyorum, ben de ona kızmıyorum nedense. Kim bilir teyzemle geçirdiğim bütün anlarımda sanki yanımdaymış gibi anlatmasından onun nasıl biri olduğunu biliyorum. İnsanın sevdiği birine kızmaması gibi bir şey.

Elimdeki kahve fincanıyla beraber defteri masamın üzerine bırakıp hava almak için balkona çıkıyorum. Yeni bir hayata adım atmama sadece bir gün kala aklımda binlerce soruyla yapayalnızım. Sadece anneme bunu yapanlara değil,

dünyanın neresinde olursa olsun, kendisinden zayıf varlıklara zarar veren kim varsa hepsine kinleniyorum. O küçük kız çocuklarının yüzlerini görür gibi oluyorum. Kolları kırılıp yenlerinin içinde kalan, kısık sesli kadınları görüyorum... Buna neden olan insanların nasıl bir Tanrı'ya inandıklarını bilmiyorum. Böyle bir korkuları olup olmadığını da. Bu sorunu kökten çözmenin mutlaka bir yolu olmalı.

Odamın balkonundan karşıdaki parka bakarken telefon çalıyor. Nehir, cilveli bir sesle heyecanlı olup olmadığını soruyor bana. Ona son bir haftadır yaşadıklarımın hangisini anlatabilirim. Aklımın içinde dönüp duran çözümsüz sorularımın hangisini danışabilirim bilmiyorum. Beni çok sevdiğinden zerre kadar kuşku yok. Bu yüzden onu rahatlatmak cevabı esirgemiyorum.

“Öyle heyecanlıyım ki kalbim sanki kanatlanacak.” diyorum.

İnsan sevince kalp kanatlanıyor gerçekten. Karnın içinde kelebekler uçuşmasını henüz daha deneyimlemedim ama bir kuşun içinizden havalandığını, ayaklarınızın yere basmadığını hissetmek kadar güzel bir şey yok. Umarım bütün sevdaların sonunda olduğu gibi bizim kalplerimizi kanatlandıran kuş da kanatlarından vurulup yere çakılmaz. Umarım biz Nehir'le sonsuza dek mutlu oluruz. Bir an huzur dolduğumu hissediyorum. Sesi sakın akan bir su gibi...

*Hayat berrak,
yıldızlı bir gökyüzü değil...*

Zelâl ile Necmi'nin kaçırılmasının ardından aylar geçti. Emniyet güçleri olayı derinlemesine (!) incelediler. Pek bir şey bulamadılar. Kızın sürekli müşterileri teker teker arandı. Sadece son birkaç hafta ortaya çıkıp bol para harcayan haydut tipli adamı bulamadılar. Geri kalanların ise derli toplu hayatlarında arada bir kaçamak yaptıklarını duymayan kalmadı. Necmi'nin babası olduğunu düşündüğümüz vergi muffedtişi bir müddet sonra tayin isteyip Muğla'ya yerleşmiş diye duydum. Zelâl gitmeden

“Bir gün başıma bir şey gelirse belki oğluma sahip çıkabilir...” diye düşünüp bana bilgilerini vermişti.

Doğrusu bunun asla bir önemi olmadı bizim için. İkimiz de hiçbir zaman bu adamı aramayı gereksinmedik. Çünkü Zelâl en tecrübesiz ve yardıma muhtaç olduğu günlerde, ondan başka kimseyle olmadığını ima ederek hamielik ihtimalinden ona bahis açtığında, adamın onu dinlemek istemediğini, soğuk davrandığını, kulağının üstüne yattığını anlatmıştı.

Aradan geçen aylar boyunca onlardan hep haber aldım. Manastıra misafir olarak kabul edildikleri ilk günlerde Zelâl'in büyük endişeye kapıldığını, kendi dinine göre dua etmek istediğini anlattılar bana. Metropolit hazretleri yaşadıkları yerde herkes tarafından sevilen, sayılan bir insan. Bilime, sanata, okumaya, yazmaya çok önem veriyor. Kendini adeta öğretmek için adanmış biri. Zelal'in isteği üzerine ona

kolaylık göstermekle kalmamış, yakın köylerden birinde bir camide görev yapan arkadaşı Sadık Hoca ile temasa geçip, orada kaldıkları süre boyunca hem Zelal'e hem de evladına, haftada bir gün dinî eğitim vermesi için onu davet etmiş.

Her şeyin ayrıştığı, insanların ırk, dil, din, mezhep, yahut milliyet yüzünden birbirine düştüğü bir dünyada böylesi bir yüce gönüllülükle Tanrı'nın emaneti iki insana sahip çıkmaları kadar değerli bir şey yok. Zamanla orada yaşayan herkes sarıp sarmalamış, kendilerinden biri gibi kabul etmişler Zelâl ve Necmi'yi. Ana oğul nihayet huzur yüzü görmüşler. Bunları duyunca rahatlıyorum. 'Şükürler olsun Tanrım sana.' diye geçiriyorum içimden.

Hayatı boyunca hep zarar görmüş bir insanın kolayca güvenmesini beklemek elbette hata olurdu. İlk anda bocalamalarını anlayabiliyorum. Zelâl akıllı bir kadın. Kısa sürede oradaki hayata uyum sağlayıp oğlunun eğitimine yoğunlaşmış, bunu duyunca onunla gururlanıyorum.

Metropolit hazretleri yaklaşık yüz elli hanelik köyde, çocuklara okuldaki ödevlerinden başka bir yandan da Süryani dilini öğretmek için ders veriyormuş. Necmi'ye de hem kendi eğitim seviyesinde ödevler vermeye hem de Süryanice öğretmeye başlamış. Bir müddet sonra Necmi hızlıca dili sökmüş, basit kısa metinleri çabucak okumuş. Bunun çocuğun dil konusundaki yeteneğinden kaynaklandığını düşünüyorlarmış. Duyduklarım karşısında hissettiğim mutluluğu ifade etmekte zorlanıyorum. Yaptığım görüşmede Zelâl'in saygılı ve olumlu tavrından, Necmi'nin muzipliklerinin yanında çalışkanlığından herkesin memnun olduğunu anladım. Araya insanları koyarak, ricacı olup onları oralara kadar gönderirken beni mahcup ederler diye en ufak bir endişe duymamıştım. Hislerimde yanılmadığım için mutlu oldum. Misafirlik için en başta Metropolit hazretleriyle yaptığımız görüşmede belirttiğim süreyi oldukça aştığımızı anlayınca

kendilerini birkaç kez aradım. Her defasında onların varlığından hoşnut olduğunu belirtti.

“Müsade edin evladım Umut yavrumuz iki dilde de okumayı, yazmayı söksün. İyice kavrasın. Öğrendiklerini birgün mutlaka hatırlayacaktır. Bizim de bu güzel küçük çocuğa katkımız olsun.” dediği için bir süre daha beklemeyi uygun gördüm.

Birkaç ay sonra telefonuma gelen videoda Manastırın bahçesinde Necmi'nin de içinde bulunduğu bir koronun şarkılarını izledim. Programda sıra ile çocuklar öne çıkıp ellerindeki kâğıtta yazan şiirleri okuyorlardı. Necmi şiir okurken çok duygulandım. Benimle bu yolla mutluluklarını paylaşıırken bir yandan da artık zamanın geldiğini bildiriyorlardı. Onların artık hayatları boyunca rahat edeceklerine, mutlu yaşayacaklarına öyle seviniyorum ki bütün üzüntülerimi unutuyorum.

Kısa sürede hazırlık yapıp yola koyulmam gerekiyor. Bir süredir bitirmeye çalıştığım işler yüzünden babamı ihmal ettim. Bir haftadan fazla oldu yanına gitmeyeli. İş yerinden biraz erken çıkıyorum. İçimde mutlulukla karışık tuhaf, belirsiz bir duygu var. Hastanenin bahçesine arabamı park edip neredeyse hoplaya zıplaya giriyorum odasına. Yanındaki sandalyeye oturuyorum. Hissiz elini avcumun içine alıp, öpüp yanağıma dokunduruyorum. Eski günlerde yüzümü okşadığı gibi. Gözleri, dışarıda en üst dalları göğe kavuşmaya çalışan ağaca takılı kalmış hareketsiz yatıyor. Ona Zelâl ile Necmi'nin güzel haberlerini veriyorum. Onlara Aslı ile Umut demeye alışsam iyi olacak. Manastıra girdiklerinden beri herkese bu isimlerle tanıştırıldılar. Küçük yaramaz ilk başlarda,

“Hayır anne ben Necmi'yim, Umut değilim! Sen hep öyle demez miydin bana? Ben senin uzaklardaki ışığın, yıldızın değil miyim?” diye direktse de annesi,

“İkimizin de aslında iki ismi var. Kimlikteki isimlerimiz gerçektekilerden farklı. Doğrusu kimlikteki isimleri kullanmak. Kural böyle.” diye açıklama yapınca durumu kabullenmiş.

Babam bugün sanki daha uzak benden. Bir an içimden ürpertiye benzer bir his geçiyor. Elimle alınna dokunuyorum. Son beş aydır midesine takılan bir katater aracılığıyla besleniyor. En ufak bir kıpırtı yok. Tamamen uzaklaştı. Bambaşka bir âlemde yaşıyor. Ne olursa olsun vazgeçmiyorum anlatmaktan ona güzel şeyleri. Gidip Umut’la Aslı’yı alacağımı, onları bundan sonra huzur içinde yaşayacakları yere götüreceğimi söylüyorum. Onu öpüp ayağa kalkıyorum. Odadan çıkacağım anda son bir defa başını yavaşça bana doğru çevirdiğini fark ediyorum. Beni duyduğuna, anlattıklarına mutlu olduğuna inanarak yaklaşıp tekrar öpüp vedalaşıyorum. Sevinçle ayrılıyorum yanından.

Bir hafta kadar sonra Mardin’de uçaktan iniyorum. Tazecik bir bahar esintisi karşılıyor beni. Manastıra dek bana eşlik eden şoför yirmi sekiz yaşında düzgün giyimli bir genç. Adı Ömer. Astronomi ve Uzay Bilimleri Bölümünü bitirmiş İstanbul’da. Şaşıyorum.

“Nereden aklına geldi böyle bir bölüm okumak?” diye soruyorum.

“Biz yazları hava çok sıcak olduğu için evlerin damlarında yatarız. Çocukluğumdan beri gece yatarken gökyüzünü, yıldızları izleyerek uyurdum. Hep merak ederdim lacivert atlas bir kumaşın deliklerinden bizim dünyamıza yansıyan ışıkları. Başka dünyaları, Ayı, gezegenleri. Lise bitince sınavı girdim. Kazandım. Gittim okudum işte.

“Peki, ne oldu? Merak ettiklerini öğrenebildin mi? Mutlu oldun mu Ömer?” diyorum.

Derin bir iç çekiyor.

“Mutluluk mu? Sanırım o damda, tertemiz hayaller kurarken uyuyan çocuğun çağında kalsaydım bir tek orda mutlu

olurdum. Hayat berrak, yıldızlı bir gökyüzü değil. Mutluluk denilen kavramın içini boş kalmasın diye anlık, ufak tefek şeylerle doldurmaya çalışıyoruz işte.” diye konuşuyor.

İş bulamayınca taksiciliğe başlamış. Fizik öğretmeni olabilmek için birkaç dersaneyle konuşmuş, memurluk sınavına filan girmiş. Bir de yavuklusu var, iş yok, aş yok kıza ne desin. Hep aynı çözümsüz sorunlar. Keşke bir sihirli değneğim olsa diye geçiriyorum içimden. Susuyorum. Geçtiğimiz yolda hızla geride kalan görüntüleri yakalamaya çalışıyor gözlerim. Arabadaki sessizliği müzik bozuyor.

Mardin’de bir taksinin içinde Musa Eroğlu’nun sesinden bir Maraş türküsü yayılıyor evrene. Seher yeri nazlı yâre / Bildir beni bildir beni... / Senden gayrı yâr seversem / Öldür beni öldür beni...

Nasıl bir dert yazdırır Tanrım bu sözleri? Nasıl bir aşk, bu nağmeleri çeker çıkarır derinlerden? Tutsak olan bütün duyguları, nasıl bir cesaret çözer düğümlerinden ve bembeyaz kanatlı kuşlar gibi özgür bırakır evrene?

Sözler, ses ve müzik muazzam bir birleşim. Kalbe zarar yalnız. Birkaç tekrarda, hele de inceden saklı bir yara varsa yerle bir eder insanı... Türkü, görüntüler, düşünceler... Her şey birbirine birleşik. Hayal nedir, gerçek ne? Seçemiyorum. Nihâyet varıyoruz manastıra. Her açıdan beklentimin üzerinde bir yolculuk olduğunu söyleyerek teşekkür ediyorum taksici, uzay bilimci Ömer’e.

Kış bitti artık. Bahar umutları dallarda yeşertiyor. Ağaçlar gelin gibi süslenmiş. Ilık bir yel okşuyor yüzümü. Kırmızı çiçekli beyaz elbisemin etekleri uçuşuyor. Elimdeki hediye paketlerini sallayarak çocuklar gibi heyecanla çalışıyorum Mor Safran Manastırı’nın kapısını. Kapı aralanıyor. Beni beklediklerini bilmenin rahatlığıyla içeri süzülüyorum. Upuzun bir bahçede yürüyorum. İçeriye adımımı attığım andan itibaren sanki bütün hücrelerim derinlere çekiliyor, giderek hafifliyorum. Bir ses beni çağırıyor. Kendi

ağırlığımı bile hissetmiyorum. Avluya vardığım anda beni karşılayan büyüleyici manzara karşısında adeta donakalıyorum. Binanın harcında kullanılan safran bitkisinin yüz yıllardır ayakta duran yapıya verdiği sarı renk gün ışığı karşısında gözlerimi kamaştırıyor. Ahşap el işlemleri, kemerler, sütunlar, kubbeler... Zamanda yolculuk yaptığımı sanıyorum. Büyülenmiş bir şekilde çevreyi izlerken bana yol gösteren görevli bahçedeki iki sarnıcın yanında oynayan çocukları işaret ediyor.

“Bakın, oradalar.” diyor.

Umut, büyük taş avluda beraber ders aldıkları birkaç çocukla birlikte bir şeyler konuşuyor. Boyu uzamış sanki. Aslı kilo almış biraz. Uzun ekru renkli bol bir elbise içinde, kapkara saçları belinden aşağı dökülüyor. Bu haliyle bir melege benzemiş. Mutlulukla gülümsüyor. Öyle sıkı sarılıyoruz ki kalplerimiz birlikte atıyor. Onları emanet edebileceğim buradan daha güvenli bir yer olamazdı. Sağ olsunlar. Beni anlayışla karşılayıp yardım ettiler. Emanetlerime sadece hamilik etmediler, onlara adeta bir yuva sıcaklığı verdiler...

Koşup sarılıyor bana Umut. Hediyelerini veriyorum, hemen açıyor. Aslı, gülümseyerek yüzüme bakarken müjdem veriyorum. Böyle bir mucizenin parçası olduğum için Tanrı'ya şükrediyorum. Yeni evlerine ve yaşamlarına dair her şeyi hızlıca anlatıyorum. Kalbim sanki kanatlanıp bedenimden uçacak gibi çarpıyor. Biz ayaküstü Aslı ile konuşurken Umut, kendinden yaşıca biraz büyük bir çocukla kavga etmeye başlıyor. Daha ne olduğunu anlayamadan çocuk Umut'u itiyor. Umut taş zemine başını vuruyor. Eliyle kafasının hemen arkasına dokunup kanı gördüğü anda, onu düşürdüğü için pişman olup eğilip yerden kaldırmaya çalışan arkadaşına elindeki taşla vurmak için hamle yapıyor. Öfke-den deliye dönmüş gözleri, onu iten çocuğun yüzündeki pişmanlığı umursamıyor bile. O sırada tok bir ses duyuyoruz.

“Umut! Evladım. Elindeki taşı yerine koy ve yanıma gel. Semi, sen de evladım. Birlikte gelin!”

Hepi topu iki dakika içinde gerçekleşen olay karşısında Metropolit hazretleri biraz ilerimizde çocuklarla konuşmaya başlıyor.

Onlara kötülüğün zifiri karanlık, ürkünç bir şey olduğunu anlatıyor. Karanlığın; ışığın yokluğu olduğunu. Öfkenin, Tanrı’nın onların gözlerine aydınlığı, güzelliği ve iyiliği görmeleri için koyduğu ışığı yok ettiğini anlatıyor.

“Işık yok olunca gözü kararan insanlar hata yaparlar. Sen Umut, eğer benim baktığım yerden baksaydın Semi’nin seni ittiği için pişman olduğunu, üzüntüyle seni kaldırmaya çalıştığını görecektin. Fakat canın yanmıştı, düşüncelerin geride kalmış, öfken öne atılmıştı. Öfken karanlıktı evladım. Görmene engel oldu. Yerden aldığın taşı ona vursaydın, inanıyorum ki onun çektiği acıdan dolayı mutsuz olacaktın. Bizler bu dünyada iyi insanlar olarak yaşamayı başarırsak mutlu oluruz.” diyor ve ekliyor; şimdi birlikte tekrar edelim.

“Asqo yo d-bı melto fsitto, d-maderina u dayno rano d-ketle ketle a’lyna

Elo mu lebo shıqo, w-maqıko, melth basemto kemmina: Halleluyah

Teshbuhto I-Alloho al attawotayde d-lafelan!”.

‘Onun bizde olan borcunu basit bir sözle ödemek zor. Ama kırılmış ve mütevazı bir yürekten söylediğimiz şirin bir söz: Şükürler Olsun... Bize olan iyiliği için Rabbe şükürler...’

Umut’la Semi, duaları bitince Metropolit hazretlerinin gözünün önünde tek bir kelime bile etmeden birbirlerine sarılıyorlar. Semi, Umut’un başına bakıyor. Cebinden çıkardığı mendili yarasına bastırıyor.

Şahit olduğum manzara karşısında öyle duygulanıyorum ki ne diyeceğimi bilemiyorum. Yanlarına yaklaşıyorum. Aslı,

çocukla ilgilenirken teşekkür ediyorum emanetlerime gözü gibi bakan bu güzel insana. Ellerimi tutup yüzüme bakıyor.

“Biz teşekkür ederiz evladım. Bütün yaptıklarınız için...” diyor. “Hadi içeri geçelim size bir zaferan çayı ikram edelim. Yorgunluğunuzu alır.” diye ekliyor.

O sırada telefonum çalıyor. Babamın yattığı hastaneden arıyorlar. Sabah yola çıkmadan uğrayıp öpüp kokladığım, sohbet ettiğim babam bedenini bu fani dünyada bırakıp sonsuzluğa uçmuş. Ona anlattıklarımın sonra ilk defa başını çevirip yüzüme bakmış ve gülümsemişti. Bu yüzden sevinçle çıkmıştım yola. Gözlerimden yaşlar süzülüyor. Bu dünya yüzünde artık yapayalnızım.

Dönüp Aslı'ya bakıyorum. Onunla teselli buluyorum. O artık korkmadan yaşayacak ve bundan sonra kendi kanatlarıyla özgürce uçacak...

*Bir gün umudumu kaybeder
beklemekten vazgeçersem...*

Teyzemin yazdığı her şeyi kelimesi kelimesine okuyup defteri kapatıyorum.

Yaşama ve kaderine boyun eğişindeki yalınlık içimi burkuyor. Çocukluk günlerim geçiyor sonra gözümün önünden. Okuduklarımla hayallerim el ele tutuşuyor, zihnimdeki görüntüler netleşiyor. Birer birer geri geliyor anılarım. Gözlerim doluyor. Onu düşünüyorum. Hayatımıza girdiği andan itibaren bizimle adeta bütünleşmiş. Yok olan ailesinin yerine koymuş bizi. Bütün o kalabalık görüntülerin içinde yalnız başına yürüyen bir kadın. Tam da evleneceğim hafta nasıl oldu da geri dönmeye karar verdi. Nasıl oldu da iletişime geçmek için kendini zorladı bir türlü aklım almıyor. Oturduğum yerde bütün bunları bilmemin bana ne kazandıracığını düşünüyorum. Benim bu sahnedeki yerim, rolüm ne?

Nikâha sadece üç saat kalmış. Neyse ki fotoğraf çekimi gibi zaman alan işleri önceden yaptırдық. Bana kalsa gidip imzayı atıp hemen yola çıkarım ama öyle olmuyor işte. Evliliğe atılan ilk adımla kadınların koyduğu kurallar silsilesi harfiyen uygulanmaya başlıyor. Gerçi şikâyetçi değilim, hatta eğleniyorum diyebilirim. Bugünkü programın içinde yapmam gereken tek şey takım elbisemi giyinip vaktinde nikâh salonunda olmak. Eskiden olduğu gibi damat tıraşı filan da kalktı. Kirli sakal modası epey işe yaradı.

Odadan çıkmadan teyzemin doktoru Seyfi Hoca'yı arıyorum. Durumunun eski günlere oranla iyi olduğunu, birkaç

cümle ile de olsa iletişim kurabildiğini, ancak her defasında heyecanlanıp ağlamaya başladığını belirtiyor. Çekilen yeni beyin MR'larında konuşma merkezine yakın bir kitlenin her nasılsa atlandığını, teyzemin aslında bunu yıllardır taşıdığını anlatıyor. Kısaca hem fiziksel hem duygusal nedenlerle kendine çekilen bir hastanın halinden aylarca kimse anlamamış. Telefonu kapatmadan son günlerde benim bilmediğim farklı bir olay yaşayıp yaşamadığını soruyorum.

“Tam olarak bir olaydan söz edemeyiz fakat geçen hafta içinde hastanedeki yatak sıkıntısından epeyce sorunlu bir genç kızı teyzenizin odasındaki boş hasta yatağına yattırdık. Size, ona özel yeni bir oda ayarlayıncaya dek bu iki kişilik odada yalnız kalmasını sağlayacağıma söz vermiştim. Dedim ya biraz sıradışı bir durumdu. O kızcağız odadan başka bir yere nakledildikten sonra teyzenizin tablosunda bazı değişiklikler olmaya başladı. O gün tansiyonu yükseldi. Kalp ritmi bozuldu filan. Sizi aradık ama ulaşamadık. Sonra bir kaç gün içinde normale döndü.”

“Hocam bana bundan hiç bahsetmemiştiniz. Peki, neydi yanında yatan hastanın sorunu, acaba teyzem ondan etkilenmiş olabilir mi?” diye soruyorum.

“Aslına bakarsanız olabilir. Zavallı kıza üzüldüğü için rahatsızlandığını düşündüm ben de. Edremit'ten Bursa'ya oradan da bize sevk edilen bir hasta. Yazık ki enseste uğramış, defalarca intihara kalkışmış bir genç kız. Yıllardır bitmeyen acısını hayatına son vererek dindirmeye çalışmış. Uykusunda bile korkuyla bağıırıyordu. İnanın başka çaremiz olsaydı onu teyzenizin yanına almazdık Umut Bey.”

Doktorun cevabı karşısında donup kalıyorum. Aklımdan bir sürü şey geçiyor. Bozuluyorum biraz ama yine de tepki vermiyorum.

“Neyse artık, olan oldu Seyfi Hoca'm. Hatta belki de iyi oldu. Bugün nikâhımız var. Nikâhtan sonra eşimle birlikte

teyzemi görüp öyle çıkmak istiyorum yola. Müsade var mı diye aradım sizi.”

“Durumunun hassasiyetini biliyorsunuz Umut Bey. Kısa kalmak koşuluyla müsade edelim. Sonraki günlerde bizi bekleyen tabloya göre hareket edelim. Şimdiden tebrik ediyorum sizi.” diye cevaplıyor beni.

Teşekkür ederek kapatıyorum telefonu. Odamdan çıkmadan okuldan bir kaç devre arkadaşımı arıyorum. Canım sıkıldığında, yardıma ihtiyacım olduğunda hep yanımda olan kardeşlerimi. Hepimiz organik tohumlar gibi saçıldık memleketin dört bir köşesine diye geçiyor aklımdan. Yatılı okul arkadaşlıkları dışarıda edinilen arkadaşlıklara hiç benzemiyor. Son bir haftada yaşadıklarımın, öğrendiklerimden sonra bana başka kim yardım edebilir ki...

Nehir’i kuaförden alıp konvoy eşliğinde nikâh salonuna geliyorum. Bekleme odasında gözlerimi ondan alamıyorum. Gelinlik ne kadar yakışmış ona, beyaz, aydınlık, yüzünün güzelliği ortaya çıkmış. Dalgalı saçlarını olduğu gibi bırakmış, çiçeklerden bir taç takmış başına peri kızları gibi. Nikâhımız kıyıldıktan sonra çıkıp hastaneye gidiyoruz. Teyzemin ikimizi de böyle görmesini istiyorum. Kapısını parolamızla tıkladıp beşe kadar sayıyorum. İçeriden o tatlı sesi geliyor.

“Girebilirsin Umutcuğum.”

Kapıyı açıp içeri girdiğim anda pencerenin önünde ayakta bizi beklediğini görüyorum. Rahatsızlığından mı, heyecandan mı bilmiyorum; yaprak gibi titriyor. Sarılıyorum sıkıca. Küçülmüş kollarımın arasında. Geri çekilip,

“Bu Nehir teyze, gelinin.” diyorum. Gözleri buğulanıyor. Elindeki kutuyu zarifçe uzatıyor Nehir’e.

Nehir kutuyu açınca kalbimde bir ağrı hissediyorum. Hiç çıkarmadığı, çok sevdiği mavi lapis taşlı gümüş yüzüğü ve kolyesi. Bu dünyada hiçbir şeyle ölçülemeyecek kadar değerli olduğunu söylediği tek varlığı.

Tatilde deniz kenarında güneşin altında yan yana şezlonglarda yattığımız günü hatırlıyorum o anda. Denizden çıkmış yorulmuştuk. Plajı işletenler çok güzel müzikler çalıyordu. Hangi şarkıydı aklımda değil ama yan dönmüş ona bakıyordum. O kolyeyi öperken güneş gözlüğünün kenarından süzülen gözyaşlarını görmüştüm. Kendimi tutamayıp:

“Çıkar bence o yüzüklü kolyeyi teyze, seni hep ağlatıyor.” demiştim. Güneş onun arkasındaydı, bana yüzünü dönmüştü. Bedeninin oluşturduğu gölgede saklanmışım adeta. Daha çok küçüktüm. “Bir gün ümidimi kaybeder, beklemekten vazgeçersem çıkaracağım Umutcuğum.” diye cevaplamıştı beni.

*Altın kafesteki bülbülün
veda senfonisi Haydn.*

Hava raporu Bozburun’u 34 C açık, g ne li bildiriyor. Uzakla mak; savaş meydanından, kulak tırmalayan korkunç  ı lıkların, acının, kanın ve g zya larının toz bulutu içinden çıkıp, bir şekilde gitmek kadar güzel bir şey yok. Yeni bir hayata ba lıyoruz. Gidece imiz yerden bahsediyor Nehir. Sakin, sessiz bir pansiyon ayarlamı . Zihnimi meşgul eden bütün sıkıntıları her kilometrede geride bırakmak ve yalnızca onu yaşamak istiyorum. Birkaç gün, hiçbir şey düşünmeden, sadece onu ve yaşamın özünü hissetmek...

Yol boyu görüntüler gözümüzün önünden hızla akıp giderken ikimiz de geride bıraktıklarımızdan yorgun, gelecekten ve varaca ımız yerden umutlu; arabada  alan müziğin etkisiyle susuyoruz. Adeta bir köle gibi çalıştığı sarayda altın kafesteki bülbülün sesindeki hüznü bütün bestelerinde hissettiğim Haydn’ın ‘Veda Senfonisi’

Hepimiz yorgunuz. Sahneyi birer birer terk eden müzisyenler gibi.

Aradı ımız, bazen bulup değerini bilmediğimiz, türlü hesaplarla kirletti imiz tek şey huzur.

Yılan gibi upuzun kıvrımlı yolları tamamlamak üzereyiz. Göz ucuyla Nehir’e bakıyorum. O sırada CD  aları durdurup radyoyu açıyor. Haber programlarından birinde kalıyor. Birer cümlelik başlıkları sunan spiker:

“Batman  ehir merkezinde gün ortasında bir baba ile oğul, kimliği belirlenemeyen maskeli kişilerce demir sopalarla

dövölerek öldürüldü. Olayın failleri siyah bir jeep ile olay yerinden ayrılırken, kanlar içinde yerde yatan kişilerin yardımına koşan kimse olmadı. Emniyet yetkilileri alınan ihbar üzerine bir müddet sonra olay yerine intikâl ettiler. Baba oğulun cesetleri Batman Devlet Hastanesi morguna kaldırıldı. Olayla ilgili inceleme devam ederken maktullerin yüz kızartıcı bir suç nedeniyle hapisten yeni çıktıkları belirtildi. Yetkililerin yaptığı açıklama, yaşanan olayın uyuşturucu ticareti hesaplaşması olduğu yönünde...” şeklinde son haberi sunuyor.

Selimiye Köyü’nden yukarıya doğru dönen yola çıkmadan arabayı deniz kenarında durduruyorum. Gözlerimi kapatıp elimle başımın arkasına dokunuyorum. Çocukluğumdan kalan en belirgin izime. O güneşli günü, annemi, teyzemi, Metropolit hazretlerini ve Semi’yi hatırlıyorum. *‘Tanrım bana o günü yaşattığın için şükürler olsun. Beni hata yapmaktan ve ömür boyu mutsuz olmaktan alıkoyduğun için şükürler olsun...’* diye geçiyorum içimden. Bir anda gözlerimden yaşlar boşalıyor. Bedenim sakın bir kasabada masmavi denizin karşısında, aklım o meydanda. Kavruk bir güneşin aydınlattığı tozlu yolda, iki yaratığın cesetlerinden etrafa yayılan kan gölünün ortasında, çirkin yüzlerinin acı ile kaskatı kesildiğini hayal ediyorum. Berrak, mavi bir göğün altında güneşin tertemiz ışıkları bile utanıyor yattıkları sefil sokağı aydınlatmaktan.

Rüzgârlı Sokak

Füsun Menşure

Genç bir kız; başını tülbentle tuhaf bir biçimde bağlamış, kollarında onlarca kesik izi, kendinden geçmiş, iki ayağının üzerinde, küçücük bir yer kaplayacak biçimde çökmüş, arada bir ileri geri sallanarak bir şeyler mırıldanıyor. Yorgun düşmüş başını kaldırıp o güzel gözleriyle bir umuda tutunmak ister gibi göğe bakıyor. Üstü başı berbat, dokunsan elinde kalacak, resmen dökülüyor. Yemyeşil gözlerinin ferî kaçmış. Öyle zayıf ki bedeni, içim acıyor.

Bir insanlık suçu bu!

Kollarındaki derin kesik izlerini daha yakından görüyorum ve anlıyorum ki bu gencecik kızın korkunç yarıklara benzeyen görünmez izleri var ruhunda. Ruhunun yaraları daha fazla canını acıtıyor.

Kusmak istiyorum. Kusmak ve arınmak. Aldığım nefesten, gördüğüm şeylerden, üzerime sinen bu kederden arınmak... Sonsuza dek susmam beklenen boşlukta kalbim kanıyor. Hep bir yerlere yürüyorum. Sonra dönüp bakıyorum ki aslında yalnızca bir çemberin etrafında başladığım yere dönüyorum. Parmak uçlarından yıldız damlayan birinin hayaliyle, tek başıma...

ISBN 978-605-76821-2-3

www.postkitap.com

/postyayin

/postyayin

